

51 028-028

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

MIESIĘCZNIK SPÓŁCZYNOSCI AKADEMICKIEJ

1999-2000

*(...) Jest taki dzień, tylko jeden raz do roku
Dzień, zwykły dzień, który liczy się od zmroku
Jest taki dzień, gdy jesteśmy wszyscy razem
Dzień, piękny dzień, dziś nam rok go składa w darze*

*Niebo ziemi, niebu ziemia
Wszyscy wszystkim ślą życzenia
A gdy wszyscy usną wreszcie
Noc igliwia zapach niesie*

Autor: K. Dzikowski

W numerze:

4 doktorów habilitowanych i 29 doktorów odebrało dyplomy stopni naukowych przyznanych w minionym roku na Uniwersytecie Zielonogórskim

Znana projektantka mody – Ewa Minge uczestniczyła w Forum Przemysłów Kreatywnych zorganizowanym przez Wydział Ekonomii i Zarządzania

Międzynarodowy Konkurs PKN ICOMOS im. Profesora Jana Zachwatowicza – wyróżnienie dla absolwentki architektury – Ilony Pisery (praca magisterska)

Koło Naukowe Biologów odbiera dotację od Klubu Radnych „Zielona Razem” na Międzynarodową Konferencję

Prof. Wojciech Błogowski otrzymuje grant TANITY już po raz drugi – pierwszy został mu przyznany w 2013 r.

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 10 pracowników UZ zostało odznaczonych Złotym Medalem za Długoletnią Służbę

Spółeczność Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki pożegnała prof. Mariana Adamskiego, który odszedł na emeryturę

W obchodach Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych uczestniczyli również psi terapeuci

Pierniki upiekła Ewa Sapeńko

WESOŁYCH ŚWIĄT

W numerze:

- 4__ DARIA KORONA / Z obrad Senatu
  - 4__ DARIA KORONA / Zarządzenia JM Rektora
  - 5__ EWA SAPEŃKO / Odznaczenia i medale dla pracowników UZ
  - 6__ JUSTYNA MAGDA / Uroczyste promocje akademickie
  - 11__ Mam na czym budować / z dr. hab. inż. A. Greinertem, prof. UZ rozmawia Ewa Sapeńko
  - 13__ Przeciwdziałać wykluczeniu / z prof. zw. dr hab. Elżbietą Mączyńską i dr. hab. Bogdanem Ślusarzem rozmawia Ewa Tworowska-Chwalibóg
  - 16__ EWA ADASZYŃSKA / Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich
  - 18__ MAREK DANKOWSKI / Profesor Adam Wysokowski w Programie HORIZON 2020
  - 18__ WANDA KONONOWICZ / Laury dla mgr inż. arch. Ilony Pisery
  - 19__ EWA SAPEŃKO / Grant na milion jenów
  - 20__ EWA SAPEŃKO / „Zielone” stypendia
  - 21__ MAŁGORZATA CZERWIŃSKA, EWA ADASZYŃSKA / Osoby z niepełnosprawnością w bibliotece
  - 23__ HELENA OCHONCZENKO / Obchody Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych na Uniwersytecie Zielonogórskim
  - 25__ EWA SAPEŃKO / Wigilia w międzynarodowym wydaniu
  - 26__ MAŁGORZATA RATAJCZAK-GULBA / Królowa Śniegu i św. Mikołaj...
  - 27__ BARBARA KRZESZEWSKA-ZMYŚLONY / „Razem” / „Gemeinsam” – IV Dni Polsko-Niemieckie na Uniwersytecie Zielonogórskim
  - 28__ ANDRZEJ MALINOWSKI / Kontrowersje wokół wieku emerytalnego
- WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE
- 29__ Wydział Artystyczny
  - 35__ Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
  - 41__ Wydział Ekonomii i Zarządzania
  - 44__ Wydział Humanistyczny
  - 47__ Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki
  - 51__ Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
  - 53__ Wydział Mechaniczny
  - 56__ Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii
  - 61__ Wydział Prawa i Administracji
- 63__ MONIKA RUTKOWSKA / Ogólnopolski Tydzień Kariery 2016
  - 64__ MONIKA RUTKOWSKA / Światowy Tydzień Przedsiębiorczości 2016
  - 65__ EWA POPIĘKA / Nowości Wydawnicze

Przed nami święta Bożego Narodzenia.

Kadrze naukowej, studentom, pracownikom administracji oraz przyjaciółom Uniwersytetu Zielonogórskiego życzę ciepłych i radosnych chwil spędzonych w gronie Najbliższych. Niech ten szczególny czas pomoże wzmocnić rodzinne więzi, budować miłość i troskę o drogie nam Osoby.

A w nadchodzącym 2017 roku życzę Wszystkim Państwu samych pogodnych dni, wolnych od trosk, smutków, chorób i niepowodzeń. Życzę, abyście nie ustawiali w sięganiu po to, co do tej pory pozostawało jedynie w sferze marzeń i żeby te marzenia się spełniały. Niech to będzie dobry rok dla nas wszystkich.

prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński

REKTOR UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓLPRACA
Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski, Tomasz Gratkowski, Renata Grochowalska, Dorota Hebisz, Daria Korona, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz, Alicja Lewicka-Szczegół, Joanna Markiewicz-Stanny, Magdalena Steciąg, Joachim Syga, Janina Wallis

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE I OKŁADKA
Lucyna Andrzejewska, Mamert Janion

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w grudniu 2016 r.

Nakład: 500 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI
R E D A K C J A
u l . L i c e a l n a 9
6 5 - 4 1 7 Z i e l o n a G ó r a
t e l . 6 8 3 2 8 2 5 9 3 , ~ 2 5 9 2
m i e s i e c z n i k U Z @ u z . z g o r a . p l

Z OBRAD SENATU

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 26 października 2016 r. podjął następujące uchwały:

Nr 18 w sprawie powołania Komisji ds. budżetu i finansów

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 18 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 19 w sprawie powołania Komisji ds. kształcenia

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 19 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 20 w sprawie powołania Komisji ds. nauki

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 20 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 21 w sprawie powołania Komisji ds. studenckich

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 21 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 22 w sprawie powołania komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich

Po głosowaniu tajnym Senat podjął uchwałę nr 22 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 23 w sprawie powołania komisji dyscyplinarnej dla studentów

Po głosowaniu tajnym Senat podjął uchwałę nr 23 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 24 w sprawie powołania odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów

Po głosowaniu tajnym Senat podjął uchwałę nr 24 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 25 w sprawie powołania członka Senatu do składu

Rady Bibliotecznej - Przewodniczącego Rady Bibliotecznej

Po głosowaniu tajnym Senat podjął uchwałę nr 25 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 26 w sprawie zmian w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 26 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 27 w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 27 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 28 w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne zbycie nieruchomości

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 28 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 29 w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 29 z dn. 26.10.2016 r.

Nr 30 w sprawie wniosku o zwiększenie wynagrodzenia Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego w kadencji 2016-2020

Po głosowaniu tajnym Senat podjął uchwałę nr 30 z dn. 26.10.2016 r.

Treść uchwał dostępna na stronie internetowej UZ pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał następujące zarządzenia:

Nr 84 z 19 października 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 26 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2016/2017

Nr 85 z dnia 19 października 2016 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu

Nr 86 z dnia 24 października 2016 r. w sprawie szczegółowych zasad oceny kryteriów przyznawania stypendiów doktoranckich oraz trybu postępowania przy ich przyznawaniu

Nr 87 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska

Nr 88 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska na rok akademicki 2016/2017

Nr 89 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii na rok akademicki 2016/2017

Nr 90 z dnia 2 listopada 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Nauk Biologicznych na rok akademicki 2016/2017

Nr 91 z dnia 4 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 63 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu pomocy materialnej dla doktorantów Uniwersytetu Zielonogórskiego

Nr 92 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne związane z prowadzonymi studiami podyplomowymi

Nr 93 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki na rok akademicki 2016/2017

Nr 94 z dnia 4 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 57 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 5 września 2016 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów dotyczących przyznawania w roku akademickim 2016/2017 stypendiów dla studentów niektórych kierunków studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim i środków na działalność kół naukowych studentów i doktorantów zarejestrowanych w Uniwersytecie Zielonogórskim, ze środków przekazanych przez Klub Radnych Zielona Razem

Nr 95 z dnia 4 listopada 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Mechanicznym na rok akademicki 2016/2017

Nr 96 z dnia 14 listopada 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Humanistycznym na rok akademicki 2016/2017

Nr 97 z dnia 15 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 75 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2016 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej Studentów na rok akademicki 2016/2017

Nr 98 z dnia 15 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 76 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2016 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej Doktorantów na rok akademicki 2016/2017

Nr 99 z dnia 18 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 77 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 6 października 2016 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii na rok akademicki 2016/2017

Nr 100 z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych w Uniwersytecie Zielonogórskim

Nr 101 z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie powołania Komisji ds. opracowania statutu Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz projektów uchwał okolicznościowych

Nr 102 z dnia 18 listopada 2016 r. w sprawie powołania Komisji Kwalifikacyjnej ds. Dyplomowanych Pracowników Biblioteki

Treść zarządzeń dostępna na stronie internetowej UZ pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

Daria Korona
Biuo Prawne

ODZNACZENIA I MEDALE DLA PRACOWNIKÓW UZ

23 listopada 2016 r. zasłużonym pracownikom Uniwersytetu Zielonogórskiego zostały wręczone nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odznaczenia. Aktu dekoracji dokonał Robert Paluch - Wicewojewoda Lubuski. Złote Krzyże Zasługi odebrały 3 osoby, Srebrne Krzyże - 4 osoby i 1 osoba - Krzyż Brązowy. Poza tym postanowieniem Prezydenta RP 20 osobom przyznano Złote (10 osób), Srebrne (7 osób) i Brązowe (3 osoby) Medale za Długoletnią Służbę.

Natomiast postanowieniem Ministra Edukacji Narodowej 20 osób odebrało Medale Komisji Edukacji Narodowej.

Medal KEN - jest to odznaczenie resortowe. Medal jest nadawany za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania, w szczególności w zakresie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, twórczości dla dzieci i młodzieży oraz kształcenia i doskonalenia nauczycieli. Otrzymują go nauczyciele akademicy legitymujący się wybitnym dorobkiem w zakresie oświaty i wychowania.

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej **Złotym Krzyżem Zasługi odznaczeni zostali:**

1. prof. dr hab. Witold Kazimierz Jarczyk,
2. prof. dr hab. inż. Krzysztof Gałkowski,
3. prof. dr hab. Roman Zmyślony.

PROF. DR HAB. WITOLD KAZIMIERZ JARCZYK DEKOROWANY ZŁOTYM KRZYŻEM ZASŁUGI PRZEZ WICEWOJEWODĘ LUBUSKIEGO ROBERTA PALUCHA

Srebrnym Krzyżem Zasługi odznaczeni zostali:

1. dr hab. Bogumiła Burda, prof. UZ,
2. dr hab. Lidia Kataryńczuk-Mania, prof. UZ,
3. dr Robert Wysocki,
4. dr hab. Bogumiła Tarasiewicz-Ciesielska, prof. UZ.

Brązowym Krzyżem Zasługi odznaczona została:

1. dr Alina Anna Szelecka.

Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Złotym Medalem za Długoletnią Służbę zostali odznaczeni:

1. mgr Grażyna Jadwiga Lipińska-Nowak,
2. mgr Wanda Milczewska,
3. II st. kwalif. art. Janina Nowak,
4. dr hab. Jarosław Bąbka,
5. dr hab. inż. Marek Furmanek, prof. UZ,
6. dr hab. Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, prof. UZ,
7. dr hab. Jerzy Markiewicz, prof. UZ,
8. mgr Lilianna Moroz-Kozik,
9. dr Janusz Śnihur,
10. dr hab. inż. Adam Wysokowski, prof. UZ.

Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę odznaczani zostali:

1. dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ,
2. dr hab. inż. Wiesław Danielak, prof. UZ,
3. mgr Maria Macała,
4. mgr Beata Mirkiewicz,
5. dr inż. Ewa Wojnicka-Janowska,
6. mgr Małgorzata Kuncewicz,
7. dr inż. Robert Janusz Barski.

Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę odznaczeni zostali:

1. dr hab. Arkadiusz Świadek, prof. UZ,
2. dr Izabela Magdalena Krupińska,
3. dr Eligiusz Podolan.

Postanowieniem Ministra Edukacji Narodowej Medalem KEN odznaczeni zostali:

1. dr hab. inż. Abdrahman Alsabry, prof. UZ,
2. dr hab. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ,
3. dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ,
4. dr inż. Monika Michalska,
5. dr hab. Polina Stasińska, prof. UZ,
6. dr hab. Piotr Godlewski,
7. prof. dr hab. Dariusz Dolański,
8. prof. dr hab. Andrzej Matkiewicz,
9. dr hab. Iwona Grzegorzewska, prof. UZ,
10. dr hab. Tatiana Rongińska, prof. UZ,
11. dr inż. Anetta Barska,
12. dr Maria Fudali,
13. dr Tomasz Grzybowski,
14. dr inż. Leszek Kaźmierczak-Piwko,
15. dr Anna Niewiadomska,
16. dr Anetta Soroka-Fedorczuk,
17. dr Anna Szczęsna-Szeib,
18. dr Paweł Szudra,
19. mgr Jadwiga Nikitiuk,
20. dr hab. Bartłomiej Stankowiak, prof. UZ.

Wszystkim odznaczonym serdecznie gratulujemy.

Ewa Saperiko

UROCZYSTE PROMOCJE AKADEMICKIE

Justyna Magda

Dział Nauki

17 listopada 2016 r. w Auli Rektoratu Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyły się uroczyste promocje doktorskie i habilitacyjne. W tym roku podczas uroczystości 29 doktorów oraz 4 doktorów habilitowanych odebrało dyplomy potwierdzające awans naukowy, na który zapracowali latami poświęceń, pochylając się nad wieloma zagadnieniami nauk technicznych, matematycznych, fizycznych, humanistycznych, społecznych i biologicznych.

Uroczystość promocji ma szczególny charakter dla uczelni akademickiej, jest bowiem końcowym miłym akcentem wieloletniego trudu doktorów habilitowanych i doktorów. Promocje doktorskie i habilitacyjne weszły już na stałe do kalendarza uroczystości akademickich na Uniwersytecie

Zielonogórskim. W tym święcie uczestniczą nie tylko sami bohaterowie, czyli nowo wypromowani doktorzy habilitowani i doktorzy, ale najwyższe władze uczelni, dziekani, promotorzy, rodziny i przyjaciele.

Tegoroczną uroczystość poprowadził dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Prorektor ds. Rozwoju. W uroczystości wzięli również udział prof. dr hab. Giorgi Melikidze - Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą oraz Prorektor ds. Studenckich - prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski.

Najważniejszą częścią uroczystości jest sam akt promocji. Zwyczajowo najpierw odbywają się promocje habilitacyjne. Rektor dotyka berłem ramienia promowanego wygłaszając formułę *Doctorem habilitatum Te creo* (Promuję cię na stopień doktora habilitowanego) następnie w asyście dziekana wydziału, który nadał tytuł, wręcza dyplom.

Doktorzy natomiast, przed otrzymaniem dyplomu, składają uroczyste ślubowanie, że swoim uczciwym i godnym

postępowaniem przyczyniać się będą do rozstawiania dobrego imienia Uniwersytetu, oraz że zdobytą wiedzę nadal będą rozwijać i doskonalić. Akt ślubowania odbywa się wspólnie dla wszystkich doktorów. Wręczenia dyplomu każdemu doktorowi dokonuje rektor w asyście promotora.

Tegoroczne promocje doktorskie i habilitacyjne odbyły się zgodnie z uroczystym ceremoniałem - było więc ślubowanie, były łacińskie pieśni w wykonaniu Chóru Instytutu Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego pod dyrekcją dr hab. Łucji Nowak, prof. UZ oraz przemówienie Prorektora ds. Studenckich - prof. Wojciecha Strzyżewskiego, który gratulując przyznanych stopni naukowych stwierdził, że w pracy naukowej najważniejsza jest samodyscyplina. Samodzielność naukowa - zwracając się do doktorów habilitowanych - to ogromna odpowiedzialność w kształtowaniu kolejnych pokoleń naukowców.

Wszystkim nowym doktorom habilitowanym i doktorom życzymy powodzenia w dalszym prowadzeniu badań naukowych, pracy dydaktycznej oraz pomyślności w życiu osobistym.

OSOBY, KTÓRE ODEBRAŁY DYPLOM DOKTORA HABILITOWANEGO:

STOPNIE NADANE PRZEZ RADĘ WYDZIAŁU MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII:

1. **Dr hab. Andrzej Piotr Kisielewicz** - doktor habilitowany nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka
Jednotematyczny cykl publikacji: *Podziały dychotomiczne i struktura teselacji przestrzeni R^d kostką jednostkową*

Recenzenci:

- _prof. dr hab. Tomasz Łuczak,
- _prof. dr hab. Adam Idzik,
- _prof. dr hab. Marek Golański.

2. **Dr hab. Aneta Sikorska-Nowak** - doktor habilitowany nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka
Jednotematyczny cykl publikacji: *Rozszerzenie dziedziny i klasy funkcji w równaniach różniczkowo-całkowych*

Recenzenci:
_dr hab. Dariusz Idczak,
_prof. dr hab. Jerzy Motyl,
_prof. dr hab. Wojciech Okrański.

STOPNIE NADANE PRZEZ RADĘ WYDZIAŁU BUDOWNICTWA, ARCHITECTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA:

3. **Dr hab. inż. Jacek Korentz** - doktor habilitowany nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo
Tytuł rozprawy: *Metoda analizy żelbetowych elementów prętowych w stanie deformacji pozakrytycznych*

Recenzenci:
_prof. dr hab. inż. Tadeusz Biliński,
_dr hab. inż. Piotr Korzeniowski,
_prof. dr hab. inż. Maria Kamińska.

STOPNIE NADANE PRZEZ RADĘ WYDZIAŁU HUMANISTYCZNEGO

4. **Dr hab. Andrzej Gillmeister** - doktor habilitowany nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
Tytuł rozprawy: *Między historiografią a historiozofią. Tadeusza Zielińskiego wizja religii rzymskiej*

Recenzenci:
 __prof. dr hab. Jerzy Axer,
 __prof. dr hab. Maria Dzielska,
 __prof. dr hab. Violetta Julkowska.

OSOBY, KTÓRE ODEBRAŁY DYPLOM DOKTORSKI:

STOPNIE NADANE UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU INFORMATYKI, ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI:

- 1. Dr inż. Andrzej Czajkowski** - doktor nauk technicznych w dyscyplinie automatyka i robotyka
 Tytuł rozprawy: *Fault tolerant control system design using dynamic neural networks*
 Promotor: dr hab. inż. Krzysztof Patan, prof. UZ
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. inż. Zdzisław Kowalczyk,
 __dr hab. inż. Wojciech Paszke, prof. UZ.
Rozprawa wyróżniona
- 2. Dr inż. Marcel Luzar** - doktor nauk technicznych w dyscyplinie automatyka i robotyka
 Tytuł rozprawy: *Dynamic artificial neural networks in designing robust fault diagnosis systems*
 Promotor: prof. dr hab. inż. Marcin Witczak
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. inż. Andrzej Bartoszewicz,
 __dr hab. inż. Maciej Patan, prof. UZ.
- 3. Dr inż. Wojciech Rafajłowicz** - doktor nauk technicznych w dyscyplinie automatyka i robotyka
 Tytuł rozprawy: *Hybrydowe algorytmy optymalnego sterowania systemami całkowicie algebraicznymi*
 Promotor: prof. dr hab. inż. Krystyn Styczeń
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. inż. Stefan Domek,
 __prof. dr hab. inż. Leszek Rutkowski, czł. koresp. PAN.
Rozprawa wyróżniona
- 4. Dr inż. Sławomir Chmielewski** - doktor nauk technicznych w dyscyplinie informatyka
 Tytuł rozprawy: *Wykorzystanie osobliwości strukturalnych automatu Moore'a do redukcji zasobów sprzętowych PAL*
 Promotor: prof. dr hab. inż. Aleksander Barkalov

Recenzenci:
 __prof. dr hab. inż. Dariusz Kania,
 __dr hab. Marcin Szpyrka, prof. AGH.

- 5. Dr inż. Paweł Adam Dąbrowski** - doktor nauk technicznych w dyscyplinie informatyka
 Tytuł rozprawy: *Deployment Models of Graphical User Interface Elements Based on Stochastic Algorithms*
 Promotor: dr hab. inż. Sławomir Nikiel, prof. UZ
 Recenzenci:
 __dr hab. inż. Leszek Chmielewski, prof. SGGW,
 __prof. dr hab. inż. Andrzej Obuchowicz.

STOPNIE NADANE UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA:

- 6. Dr inż. Ewa Maria Patalas** - Doktor nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo
 Tytuł rozprawy: *Efektywność przejść dla zwierząt w aspekcie bezpieczeństwa ruchu drogowego na przykładzie autostrady A2*
 Promotor: dr hab. inż. Adam Wysokowski prof. UZ
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. inż. Wojciech Radomski,
 __prof. dr hab. inż. Leszek Rafalski.
- 7. Dr inż. Paweł Jarosław Błażejowski** - doktor nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo
 Tytuł rozprawy: *Nośność wybojeniowa stalowych powłok sferycznych obciążonych ciśnieniem*
 Promotor: dr hab. inż. Jakub Marcinowski prof. UZ
 Recenzenci:
 __dr hab. inż. Eugeniusz Hożała, prof. PWR,
 __dr hab. inż. Maciej Szumigala, prof. PP.
Rozprawa wyróżniona

STOPIEŃ NADANY UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII:

- 8. Dr Joanna Anna Kasińska** - doktor nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka
 Tytuł rozprawy: *Istnienie i własności rozwiązań rozmytych równań stochastycznych względem semimartyngału*
 Promotor: dr hab. Mariusz Michta, prof. UZ
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. Ireneusz Kubiacyk,
 __prof. dr hab. Michał Kisielewicz.

STOPNIE NADANY UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU FIZYKI I ASTRONOMII:

- 9. Dr Dinh Quang Ho** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka
 Tytuł rozprawy: *Magnetic filtering materials and methods of their use in wastewater treatment*
 Promotor: dr hab. Mirosław Dudek, prof. UZ
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. Jean B. Diatta,
 __dr hab. Janusz Typek, prof. ZUT.
- 10. Dr Dibwe Musumbu** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka
 Tytuł rozprawy: *Mixed light states dynamics on graphs*
 Promotor: dr hab. Maria Przybylska, prof. UZ
 Recenzenci:
 __dr hab. Paweł Kurzyński,
 __dr hab. Jarosław Miszczak.
- 11. Dr Łukasz Andrzej Rutkowski** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka
 Tytuł rozprawy: *Nieliniowe równania fal na płytkich wodach*
 Promotor: dr hab. Anna Karczewska, prof. UZ
 Recenzenci:
 __dr hab. Tomasz Srokowski,
 __dr hab. Krzysztof Urbanowski, prof. UZ.
- 12. dr Thi Dung Nguyen** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka
 Tytuł rozprawy: *Quantum correlations in systems with Kerr-like nonlinearities*
 Promotor: prof. dr hab. Wiesław Leoński
 Recenzenci:
 __doc. RNDr Jan Peřina Jr., Ph.D,
 __dr hab. Radosław Szczęśniak.
- 13. Dr Michał Wojciechowski** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka
 Tytuł rozprawy: *Współzależności pomiędzy właściwościami magnetycznymi i elektronowymi w układach molekularnych zawierających jony metali przejściowych*
 Promotor: prof. dr hab. Grzegorz Jan Kamieniarz
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. Andrzej Stanisław Jezierski,
 __dr hab. Małgorzata Agnieszka Samsel-Czekala.

- 14. Dr Anna Maria Studzińska** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie astronomia
 Tytuł rozprawy: *Różniczkowo rotujące gwiazdy neutronowe*
 Promotor: dr hab. Dorota Rosińska, prof. UZ
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. Marek Biesiada,
 __prof. dr hab. Tomasz Bulik.

- 15. Dr Dariusz Mirosław Woźniak** - doktor nauk fizycznych w dyscyplinie fizyka
 Tytuł rozprawy: *Dynamiczne własności kwantowych układów spinowych z przerwą Haldane'a w formalizmie MPS (Matrix Product States)*
 Promotor: prof. dr hab. Andrzej Drzewiński
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. inż. Zbigniew Domański,
 __prof. dr hab. Wiesław Leoński.

STOPNIE NADANE UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU HUMANISTYCZNEGO:

- 16. Dr Agata Miźdał-Karmelita** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
 Tytuł rozprawy: *Ewolucja pisma neogotyckiego na terenie Górnych Łużyc od początku XVI w. do połowy XX w.*
 Promotor: prof. dr hab. Kazimierz Bobowski
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. Andrzej Wałkowski,
 __prof. dr hab. Joachim Zdenka.
- 17. Dr Katarzyna Kornak** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
 Tytuł rozprawy: *Cechy wewnętrzne dokumentów książek meklemburskich (do 1329 roku)*
 Promotor: prof. dr hab. Kazimierz Bobowski
 Recenzenci:
 __prof. dr hab. Andrzej Wałkowski,
 __dr hab. Joanna Karczewska, prof. UZ.
- 18. Dr Sylwester Woźniak** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia
 Tytuł rozprawy: *Kościół grekokatolicki w zachodniej Polsce po II wojnie światowej*
 Promotor: dr hab. Stefan Duda, prof. UZ

Recenzenci:

__prof. dr hab. Roman Drozd,
__dr hab. Bohdan Halczak, prof. UZ.

19. **Dr Wojciech Dajewski** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia

Tytuł rozprawy: *Porozumienie Centrum 1990-2000*

Promotor: prof. dr hab. Włodzimierz Suleja

Recenzenci:

__prof. dr hab. Jan Draus,
__prof. dr hab. Czesław Osękowski.

20. **Dr Wiktor Jan Krajniak** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia

Tytuł rozprawy: *Rozwój energetyki wodnej na rzece Bóbr w XX wieku*

Promotor: prof. dr hab. Tomasz Jaworski

Recenzenci:

__prof. dr hab. Stanisław Jankowiak,
__dr hab. Tomasz Nodzyński.

Rozprawa wyróżniona

21. **Dr Krystian Saja** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo

Tytuł rozprawy: *Postacie monstrualne w literaturze XIX wieku. Studium przypadku na podstawie Draculi Brama Stokera*

Promotor: dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ

Recenzenci:

__dr hab. Agnieszka Kwiatkowska, prof. UAM,
__dr hab. Jolanta Pasterska, prof. UR.

22. **Dr Jeremy Pomeroy** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia

Tytuł rozprawy: *Edukacja z zakresu wiedzy o społeczeństwie (Social Studies) w stanie Wirginia Zachodnia w drugiej połowie XX wieku*

Promotor: dr hab. Bogumiła Burda, prof. UZ

Recenzenci:

__prof. dr hab. Joanna Wojdon,
__dr hab. Marek Smoluk, prof. UZ.

23. **Dr Grzegorz Biszczyk** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia

Tytuł rozprawy: *Symbolika propagandy wojennej w ikonografii kart pocztowych 1914-1918*

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski

Recenzenci:

__dr hab. Piotr Biliński, prof. UJ,
__dr hab. Zbigniew Bujkiewicz.

24. **Dr Juliusz Sikorski** - doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia

Tytuł rozprawy: *Stosunki państwo-Kościół na Ziemi Lubuskiej w latach 1945-1956*

Promotor: prof. dr hab. Czesław Osękowski

Recenzenci:

__prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski,
__dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ.

STOPNIE NADANE UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII:

25. **Dr Alicja Ostrowska** - doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika

Tytuł rozprawy: *Orientacje życiowe twórczych i od-twórczych gimnazjalistów w kontekście wybranych warunków społecznych ich rodzin*

Promotor: dr hab. Marzena Magda-Adamowicz, prof. UZ

Recenzenci:

__dr hab. Ewa Pasterniak-Kobylecka, prof. UZ,
__prof. dr hab. Stanisław Popek.

26. **Dr Mariusz Pacholak** - doktor nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika

Tytuł rozprawy: *Wartość sprawiedliwości w teoriach edukacyjnych i praktyce szkolnej*

Promotor: prof. dr hab. Wojciech Pasterniak

Recenzenci:

dr hab. Inetta Nowosad, prof. UZ,
dr hab. Wiesław Jamrozek, prof. UAM.

STOPNIE NADANE UCHWAŁĄ RADY WYDZIAŁU NAUK BIOLOGICZNYCH:

27. **Dr Anna Bronowska** - doktor nauk biologicznych w dyscyplinie ochrona środowiska

Tytuł rozprawy: *Oddziaływanie nanosrebra na środowisko wodne ze szczególnym uwzględnieniem srebra koloidalnego w produkcji rybackiej*

Promotor: dr hab. inż. Ryszard Polechoński, prof. UPWr

Recenzenci:

__prof. dr hab. inż. Krzysztof Formicki,
__prof. dr hab. inż. Tomasz Heese.

28. **Dr Ireneusz Paweł Kaługa** - doktor nauk biologicznych w dyscyplinie biologia

Tytuł rozprawy: *Struktura środowiskowa terytoriów gniazdowych, a parametry rozrodu bociana białego *Ciconia ciconia* w warunkach wschodniej Polski*

Promotor: prof. dr hab. Leszek Jerzak

Recenzenci:

__prof. dr hab. Aleksander Winiecki,
__dr hab. Piotr Profus, prof. Instytutu Ochrony Przyrody PAN.

29. **Dr Mieczysław Landowski** - doktor nauk biologicznych w dyscyplinie biologia

Tytuł rozprawy: *Zróżnicowanie rozwoju biologicznego i sprawności fizycznej młodzieży umieszczonej w zakładach poprawczych Polski i Niemiec w świetle wybranych czynników środowiskowo-społecznych*

Promotor: dr hab. Józef Tatarczuk, prof. UZ

Recenzenci:

__prof. dr hab. Andrzej Malinowski,
__dr hab. Ryszard Asienkiewicz, prof. UZ.

Uniwersytet Zielonogórski posiada 19 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora (w dyscyplinach: astronomia, automatyka i robotyka, biologia, budowa i eksploatacja maszyn, budownictwo, elektrotechnika, filozofia, fizyka, historia, informatyka, inżynieria produkcji, inżynieria środowiska, językoznawstwo literaturoznawstwo, matematyka, nauki o zarządzaniu, ochrona środowiska, pedagogika, socjologia) i 7 uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (w dyscyplinach: astronomia, automatyka i robotyka, budownictwo, elektrotechnika, fizyka, historia, matematyka).

MAM NA CZYM BUDOWAĆ

__Z DR. HAB. INŻ. ANDRZEJEM GREINERTEM, PROF. UZ, DZIEKANEM WYDZIAŁU BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA, ROZMAWIA EWA SAPEŃKO

__Panie Profesorze, został Pan dziekanem jednego z najstarszych wydziałów na naszym Uniwersytecie Zielonogórskim. Czy przekonał Pan wyborców, że to Pana koncepcja jest warta realizacji w kadencji 2016-2020?

To prawda - nasz Wydział jest rzeczywiście jednym ze starszych na uczelni. Kierunek *budownictwo* jest prowadzony już od 1968 r., a *inżynieria środowiska* od 1977 r., tak więc sporo lat już minęło. Oznacza to, że niedługo będziemy świętować jubileusze - i to jakie jubileusze - 40-, a zaraz potem 50-lecie! Mamy jeszcze *architekturę*, młody kierunek, na którym kształcimy studentów od ośmiu lat. Wracając jednak do mojej nominacji - do wyborów poszedłem z myślą przewodnią otwarcia Wydziału na zewnątrz, ale też do wewnątrz, jakkolwiek dziwnie to brzmi. Tak to już bywa w tradycyjnych dyscyplinach, że ludzie z czasem zaczynają się zamykać w swoich kręgach, nie szukając nowych wyzwań poza często wąskim zakresem badań. Postanowiłem to zmienić i w ramach kampanii wyborczej zaproponowałem pracownikom wykorzystanie potencjału kolegów i koleżanek z innych jednostek naszego Wydziału, ale też wyjście na zewnątrz.

__To znaczy?

Chodzi mi tutaj o współpracę z pracownikami z innych wydziałów naszej uczelni, ale też o intensywniejszą współpracę z innymi ośrodkami naukowymi, administracją różnych szczebli i podmiotami gospodarczymi. Interdyscyplinarność badań i prac, a także większe otwarcie na wdrożenia dadzą nam nową jakość w stosunku do sytuacji obecnej.

__Co Pan ma na myśli?

Mam na myśli łączenie tematów i metod badawczych, które kreowane są przez jednostki Wydziału: budownictwo, inżynierię środowiska i architekturę z tymi z zakresu nauk społecznych, biologicznych, humanistycznych i innych. Tematy czy projekty potraktowane w tak szerokim aspekcie, mogą więcej zaoferować miastu czy regionowi, ale mogą też więcej zaoferować samym naukowcom. Tak różne spojrzenie na jeden temat powinno zaowocować - a widzę już pierwsze tego efekty - nowymi, ciekawymi opracowaniami.

__Tak szybko?

Przystępując do wyborów na dziekana nie startowałem z poziomu „zero”. Sporo pracy wykonałem już wcześniej, będąc prodziekanem ds. nauki. Już wtedy powołałem do

życia kilka zespołów badawczych, złożonych z naszych pracowników uzupełnionych o osoby z zewnątrz. Dzięki temu, w poszerzonym składzie wykonaliśmy dla regionu i miasta kilka ciekawych opracowań. W kampanii wyborczej mogłem więc pokazać już gotowe efekty takiego wspólnego działania i nie musiałem za bardzo przekonywać, że takie szersze spojrzenie na naukę może przynieść wiele korzyści każdej ze stron. Nie ukrywam, że na Wydziale zostało to dobrze przyjęte. I myślę, że w ten sposób udało mi się przekonać moich wyborców, że jestem osobą, która nie tylko mówi, ale potrafi też plany realizować. Poza tym, nie tylko ja tak myślę. Szereg pracowników wykonuje podobną pracę, co jest kluczem do sukcesu. Wiedzą oni, że we mnie znajdują zawsze wsparcie dla takich działań.

__Panie Profesorze, zwykle to tak jest, że nowe szefstwo, nieważne czy wydziału, uczelni, czy jakiegokolwiek innej firmy - pewne działania swojego poprzednika kontynuuje, a inne z kolei podlegają zaniechaniu. Co Pan będzie kontynuował a z czego ewentualnie zrezygnuje?

Nigdy nie chciałem być rewolucjonistą na Wydziale. Wobec czego od samego początku mówiłem, że te elementy sukcesów jakie dotychczas osiągnęliśmy ciężką pracą wielu pokoleń, muszą być nie tylko podtrzymywane, ale też rozwijane. Przypominają mi o tym portrety naszych dziekanów, ozdabiające salę Rady Wydziału. Przypominają mi o tym także moje własne wspomnienia. Wybranie mnie jako przedstawiciela *inżynierii środowiska* na dziekana wydziału, w którego strukturze jest i *budownictwo* i *architektura* nie oznacza, że teraz przesuwamy ciężar w kierunku nauk środowiskowych. Nie ma takiej mojej chęci. Moim celem jest łączenie ludzi i wyzwolenie w nich dobrych emocji. Nasz Wydział jest za mały na to, żeby dokonywać podziałów. Takie też było jedno z moich haseł wyborczych. Wspólna praca powinna dać wymierne efekty, które ten wydział pchną do przodu. Ale rzeczywiście czeka nas też wiele nowego, gdyż są elementy do poprawy. Nie wszystkim na Wydziale funkcjonuje w sposób optymalny. Trzeba dokonać zmian na lepsze, myśląc o dalekosiężnej wizji Wydziału, ale też na już - myśląc o kategoryzacji jednostki w roku 2017 i akredytacjach kierunków w roku 2018. Przed nami

co rusz pojawiają się też nowe wyzwania, a i czasy za łatwe nie są. Wobec tego trzeba zintensyfikować pracę tak, żebyśmy zmienili postrzeganie naszego Wydziału w środowisku akcentując, że mamy coś ciekawego do powiedzenia w zakresie swoich działań. To nie jest takie proste. Nie ukrywajmy - wynika to z peryferyjnego położenia naszego miasta na mapie Polski, ale też z zastanych uwarunkowań. Być może niekiedy zbyt skupialiśmy się na dydaktyce, a być może za bardzo byliśmy skupieni na naszym lokalnym podwórku. Za mało też zwracaliśmy uwagę na motywację ludzi dobrze pracujących, którzy powinni innych zarażać dobrym przykładem. Trzeba szukać dróg rozwiązywania poszczególnych problemów. To nie jest proste, ale wspólnym wysiłkiem dojdziemy do dobrych wyników.

__Dzisiaj bardzo duży nacisk kładzie się na innowacyjność. WBAIIŚ ma chyba w tym zakresie wiele do powiedzenia?

To prawda. Innowacyjność w sektorach technicznych jest po prostu z założenia oczekiwana. Ale trzeba mieć świadomość tego, że branża budowlana w dużej mierze bazuje na ugruntowanych rozwiązaniach. Tutaj innowacje czasami dotyczą drobnych rozwiązań, które np. mogą coś ułatwić w procesie inwestycyjnym czy w funkcjonowaniu obiektów budowlanych, sieci, czy systemów technologicznych. Wiele nowego dzieje się w zakresie materiałów budowlanych i niektórych technologiach, zarówno budowlanych, jak inżynierii środowiska. Szuka się też nowych sposobów wyrażania sztuki architektonicznej.

__Jak już powiedzieliśmy budownictwo i inżynieria środowiska mają długą historię i ugruntowany, bogaty dorobek, ale architektura jest bardzo młodziotka. Jaki kierunek wyznaczy Pan architekturze jako dziekan?

Jeżeli chodzi o budownictwo i inżynierię środowiska, mamy rzeczywiście historię poświadczoną uprawnieniami naukowymi, niewątpliwie czeka mnie jednak trudne zadanie ich utrzymania. Jeżeli jednak chodzi o architekturę, to musimy sobie jasno powiedzieć, że jej obecny potencjał jest nadal nieduży. Moim zadaniem będzie systematyczne jego rozbudowywanie. Dziś, będąc realistą, nie myślę o nowych uprawnieniach w tym zakresie. Ale jeżeli, brzydko mówiąc, poprawimy nasz stan posiadania w zakresie architektury, to liczę na to, że kiedyś takie możliwości się pojawią. Praca ku temu celowi wymaga systematyczności, ale zacząć musimy już dzisiaj. Wobec wszystkich dyscyplin zamierzam wspierać rozwój kadry, głównie własnej, zakorzenionej w Zielonej Górze i okolicach. Mamy w tej mierze możliwości odnośnie wszystkich trzech dyscyplin. Chciałbym tak kierować rozwojem młodych ludzi, żebyśmy mogli zrealizować zmianę pokoleniową wśród naszych pracowników nauki. To bardzo ważny element zapewnienia trwałości naszej jednostce, w zdecydowanie większym przedziale czasu niż jedna kadencja. Oczywiście, tam gdzie jest taka potrzeba i widzimy, że przyniesie nam to nową jakość, będziemy się starali wzmacniać nasz potencjał także kadrą pozyskaną z innych ośrodków. Jednak moim głównym zadaniem jest zbudowanie trzonu naszych dyscyplin przede wszystkim z kadry własnej.

__A studia doktoranckie? Czy są tym elementem rozwoju własnej kadry?

Tak, częściowo. Dlaczego tylko częściowo? Bo znacząca część kandydatów nie pochodzi ze środowiska naukowego, ale z przemysłu i z nim właśnie wiąże swoją wizję przysz-

ści. Jesteśmy bardzo zadowoleni, że są wśród nas osoby z praktyki, które chcą się rozwijać i często wprowadzają do naszej społeczności swoje spostrzeżenia czy doświadczenia wzbogacając ją. Nie zostaną jednak raczej na uczelni. Nie sądzę także, żeby udało się nam radykalnie zwiększyć nabór na studia doktoranckie, ze względu na nie zawsze w praktyce poszukiwane kompetencje naukowe. W branży potrzebni są przede wszystkim specjaliści-praktycy, zdecydowanie rzadziej naukowcy.

__Ustaliliśmy już wcześniej, że czasy nie są łatwe, również jeżeli chodzi o studentów. Czy ma Pan Profesor jakiś pomysł na skutki niżu demograficznego?

To prawda, że sytuacja jest trudna i moim zdaniem, w znacznej mierze jest ona niestety niezależna od starań uczelni. Widzę ogromne wysiłki Koleżeństwa z inżynierii środowiska i budownictwa, celem pokazania naszego Wydziału potencjalnym kandydatom na studia. Organizowane są wykłady i pokazy, zarówno w pracowniach Wydziału, jak i w szkołach. Wydział bierze udział w festiwalach i festynach naukowych. Efekt dla nas nie jest satysfakcjonujący. Niż demograficzny zawsze bardziej dotykał ośrodki małe niż te duże, mające większą siłę przyciągania do siebie młodych ludzi. Oczywiście jest, że Wrocław, Poznań czy Warszawa mogą zaoferować młodzieży o wiele więcej niż niewielka Zielona Góra. Ale czy nam się to podoba czy nie, musimy się z tym zmierzyć. Co zatem? Otóż każdy wydział opiera swoje działania na trzech filarach: nauce, dydaktyce i wdrożeniach. Szczególnie wydziały techniczne powinny dbać o równowagę pomiędzy tymi trzema filarami. W sytuacji, kiedy nie możemy liczyć na przyrost studentów w takiej liczbie, jakiej byśmy sobie życzyli, musimy radykalnie wzmocnić filary nauki i wdrożeń. Jeżeli będziemy te dwa elementy traktować jako bardzo znaczące, a tak przecież chcemy je traktować, to z czasem i potencjalni studenci mogą dobrze zareagować na te nasze działania - lepsza nauka, lepsze wdrożenia, to i lepsze szanse dla młodego człowieka. I nawet jeżeli ewentualna zmiana nie będzie natychmiastowa, to i tak dla nas będzie to oznaczało wzrost jakości. I to jest teraz dla nas ważne - dobre badania i dobre wdrożenia. Z takim przekazem będziemy chcieli trafić zarówno do środowiska naukowego, branżowego, jak też do młodych ludzi. Prowadzę obecnie wiele rozmów z naszymi partnerami z Polski i spoza granic naszego kraju, aby połączyć siły dla skuteczniejszego starania się o granty badawcze z różnych źródeł. Spotykam się także ze studentami tłumacząc im swoje posunięcia, prosząc też o aktywny udział w życiu Wydziału. Moim marzeniem jest ukształtowanie wspólnoty na miarę nowoczesnego uniwersytetu. Nasz Wydział musi zyskać wizerunek dobrego miejsca do studiowania.

__Panie Profesorze, szkolnictwo wyższe czeka duże zmiany. Postrzegane nawet w kategorii rewolucji. Patrzy Pan w przyszłość z niepokojem czy nadzieją?

No cóż, nie bardzo wiem na ile można wierzyć doniesieniom prasowym jakie do nas dochodzą. Tak naprawdę to jeszcze nic przecież nie wiemy. Nie ma jeszcze żadnych konkretnych dotyczących przyszłego kształtu prawa o szkolnictwie wyższym ani uwarunkowań finansowania szkolnictwa wyższego i nauki. Być może, kiedy ta rozmowa się ukaże w druku, to pewne rzeczy staną się już jasne. Dziś trudno cokolwiek powiedzieć. Jeżeli uda nam się ustabilizować sytuację finansową, to

rzeczywiście będzie można myśleć o najbliższych latach ze spokojem i ukierunkować wysiłki, bazując na dobrze znanej podstawie swojej egzystencji. Jeżeli jednak będą preferowane tzw. uczelnie wiodące, to w tym momencie niestety trudno będzie myśleć o przyszłości pozytywnie. Nasza Uczelnia, a w tym i Wydział, znajduje się w grupie uczelni o tzw. oddziaływaniu regionalnym. Jeżeli więc sytuacja pójdzie w kierunku takim, że beneficjentami systemu będą najbogatsi i najwięksi, to trudno w tym momencie będzie być optymistą. Mam jednak nadzieję, że do takiej sytuacji nie dojdzie. Na chwilę obecną trzeba zakasać rękawy i robić swoje.

__Czyli jednak z nadzieją?

Tak, w przeciwnym razie nie kandydowałbym na stanowisko dziekana. Wiem, że mam na Wydziale ludzi - naukowców i dydaktyków, którzy bardzo rzeczowo podchodzą do swojej pracy. Mam wspaniały zespół dziekański i administrację. Jak już to pani zauważyła wcześniej, mam też dwa ustabilizowane Instytuty, zarządzane przez kompetentnych dyrektorów. Posiadają one dobrze wyposażone laboratoria, gotowe do podjęcia zaawansowanych tematów badawczych. To znaczy, że mam na czym budować. To, czy to budowanie będzie prostsze czy trudniejsze, nie zawsze zależy od nas. Natomiast budować trzeba. Będąc dziekanem takiego Wydziału nie można myśleć inaczej.

__Czego można życzyć rozpoczynającemu swoją pierwszą kadencję dziekanowi?

Większej przewidywalności czasów, które nadejdą i może zmiany polegającej na znalezieniu przez młodych ludzi większej motywacji do pracy. Jeżeli będą towarzyszyć temu zmiany polegające na zmniejszeniu biurokracji i zwiększeniu bezpieczeństwa finansowego, będę w pełni kontent.

__To tego wszystkiego Panu życzę i jeszcze na zakończenie proszę dokończyć zdanie: Profesor Andrzej Greinert prywatnie jest...

Zielonogórzaninem przede wszystkim - to jest dla mnie bardzo ważne, bo choć nie urodziłem się tutaj, to zakotwiczyłem w tym mieście bardzo mocno i to jest moja Mała Ojczyzna. Jestem wiernym fanem Falubazu, miłośnikiem muzyki - różnej, ale musi być dobra. Bardzo też lubię podróże, ze wskazaniem na podziwianie dawnych zdobyczy myśli inżynierskiej i architektury. Uwielbiam oglądać osiągnięcia wieków minionych, czyli jak to mówiła niegdyś moja córka - Tata znów będzie po ruinach chodził. Prywatnie jestem także mężem wspaniałej osoby - mojej żony Anny i dumnym ojcem trojga dorosłych dzieci.

__Dziękuję bardzo za rozmowę.

PRZECIWDZIAŁAĆ WYKLUCZENIU

__ROZMOWA Z PROF. ZW. DR HAB. ELŻBIETĄ MAĆZYŃSKĄ - PREZES POLSKIEGO TOWARZYSTWA EKONOMICZNEGO (PTE) I DR. HAB. BOGDANEM ŚLUSARZEM, PROF. UZ - PREZESEM ODDZIAŁU PTE W ZIELONEJ GÓRZE, PRZEWODNICZĄCYM RADY NAUKOWEJ KONFERENCJI „PAŃSTWO A GOSPODARKA”, KTÓRA ODBYŁA SIĘ NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM 1 I 2 GRUDNIA 2016 R.

__To druga konferencja „Państwo a gospodarka” z bardzo licznym udziałem gości z Polski, Niemiec, Słowacji, Rosji i Ukrainy. Co sprawiło, że konferencja została zorganizowana na Uniwersytecie Zielonogórskim? „Państwo a gospodarka”

PROF. DR. HAB. ELŻBIETA MAĆZYŃSKA I DR. HAB. BOGDAN ŚLUSARZ, PROF. UZ
FOT. KAZIMIERZ ADAMCZEWSKI

to tytuł konferencji, a jednocześnie hasło przewodnie jubileuszowej, bo XXX Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej (OWE). To nie przypadek...

Prof. Elżbieta Mączyńska: Taką decyzję podjął Zarząd Krajowy Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (ZK PTE). Jednak inicjatywa wyszła od profesora Bogdana Ślusarza, wiceprezesa ZK PTE i prezesa zielonogórskiego oddziału PTE. Temat konferencji jest jednocześnie hasłem przewodnim kolejnej Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Taki właśnie temat zaakceptował Komitet Główny OWE pod przewodnictwem prof. Stanisława Owsiaka. Jest to temat obecnie szczególnie aktualny, wymagający zarówno refleksji teoretycznej, jak ocen pod kątem praktyki, pod kątem rzeczywistości gospodarczej. Poświęcenie tej tematyce specjalnej konferencji, to także pomoc skierowana do uczniów - uczestników Olimpiady i nauczycieli - ich opiekunów. Konferencyjny, międzynarodowy dorobek naukowy i konferencyjne informacje o praktycznych doświadczeniach poszczególnych krajów mogą bowiem stanowić ważne źródło informacji i wiedzy ekonomicznej. Przypomnę, że w tym roku PTE organizuje Olimpiadę Wiedzy Ekonomicznej już po raz 30. Jest to przedsięwzięcie zatwierdzone i współfinansowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Zielona Góra niemalże już tradycyjnie sytuuje się w czołowie pod względem liczby uczestników i laureatów OWE. Dlatego organizowanie właśnie w Zielonej Górze konferencji powiązanej z tematyką OWE jest zarazem formą uhonorowania zielonogórskiego oddziału PTE za jego merytoryczne, organizacyjne i finansowe zaangażowanie w pracach na rzecz OWE i organizowanej w powiązaniu z tą Olimpiadą międzynarodowej konferencji. Jest ona (*konferencja - dopisek mój et*) kolejnym dowodem, że wiele cennych inicjatyw może rodzić się poza stolicą. Istotne przy tym jest, aby tego typu konferencje były organizowane wspólnie ze środowiskiem akademickim, z uczelniami. I to kryterium także zostało spełnione. Dlatego mam nadzieję, że takie konferencje w przyszłości będą trwałym elementem towarzyszącym OWE. Staną się zielonogórską, dobrą tradycją.

Prof. Bogdan Ślusarz: Naszym celem jest propagowanie wiedzy ekonomicznej, także wśród uczniów i nauczycieli. Jutro (*to jest 2 grudnia - dopisek mój et*) naszej konferencji będzie się przystuchiwało 80 uczniów. Między innymi po to, by lepiej przygotować się do eliminacji okręgowych, które odbędą się 13 stycznia 2017 r. i do marcowego finału Olimpiady.

Także podczas tej konferencji, po raz pierwszy w Zielonej Górze, odbędzie się wyjazdowe posiedzenie Zarządu Krajowego PTE. W obradach będzie uczestniczyć 23 prezesów oddziałów naszej organizacji oraz 10 osób wybranych dodatkowo do ZK PTE.

Zielonogórski oddział PTE postawił sobie za zadanie inkluzję różnych instytucji, stowarzyszeń etc. Współpracujemy z UZ. Niedawno podpisałem umowę z Regionalną Izbą Biegłych Rewidentów w Zielonej Górze, będą następnymi partnerzy.

__9 listopada br. odbyły się zawody I stopnia w blisko 800 szkołach w Polsce. Wzięło w nich udział prawie 11,5 tys. uczniów szkół ponadgimnazjalnych. To standardowy rząd wielkości czy rośnie zainteresowanie tą Olimpiadą?

E.M. Corocznie w Olimpiadzie Wiedzy Ekonomicznej bierze udział kilkanaście tysięcy uczniów. W latach wyżu demo-

graficznego ta liczba przekraczała 17 tys. uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Mimo niskiego poziomu dzietności w Polsce, zmniejszającej się liczby ludności i niżu demograficznego, liczba uczestników tej Olimpiady w ujęciu względnym rośnie. Rośnie tym samym zainteresowanie OWE.

__Wróćmy do dzisiejszej konferencji - co, poza wymianą myśli i poglądów, wyniosą z niej jej uczestnicy?

E.M. W tej międzynarodowej konferencji oprócz naukowców biorą także udział przedsiębiorcy, praktycy reprezentujący różne instytucje, biznesmeni i politycy. Tematyka konferencji obejmuje tym samym oprócz rozważań teoretycznych także kwestie empiryczne. Konferencja nie ma zatem charakteru wyłącznie teoretyczno-naukowego.

B.Ś. Namacalnym efektem naszej konferencji będą 2 książki, które wydamy po jej zakończeniu. Będą powszechnie dostępne. Na pewno będą z nich korzystać uczestnicy naszej Olimpiady. Konferencję przygotowaliśmy przez rok. Pozyskiwaliśmy sponsorów, pracowaliśmy na rzecz jej popularyzacji, nie tylko wśród ekonomistów. Dyskutowaliśmy na jej temat podczas naszych „czwartków u ekonomistów”. Do udziału w konferencji zaprosiliśmy przedstawicieli lokalnego biznesu...

__W poprzednim systemie mieliśmy do czynienia z gospodarką nakazowo-rozdzielczą, prof. Leszek Balcerowicz wprowadził gospodarkę rynkową, a jaki rodzaj gospodarki proponuje nam wicepremier Mateusz Morawiecki...

E.M. Odpowiem nie wprost. Obecnie w gospodarce światowej występuje wiele niekorzystnych zjawisk, czemu towarzyszą rozmaite zawirowania w geopolityce. Stąd opinie, że świat się chwieje, że świat się popsuł. Jedno z większych, globalnych zagrożeń stanowią narastające nierówności społeczne, w tym dochodowe, co niekorzystnie wpływa na popyt i rynek. Nieprzypadkowo też nie tak dawno Janet Yellen (*przewodnicząca Rady Gubernatorów Systemu Rezerwy Federalnej Stanów Zjednoczonych - dopisek mój et*) zwracała uwagę, że nierówności społeczne w USA osiągnęły poziom najwyższy od 100 lat, co zagraża gospodarce. Gospodarka jest zbyt słabo zakorzeniona społecznie, a to prowadzi do różnego rodzaju wykluczeń (np. bezrobocia, zmarginalizowania wielu regionów, niedorozwoju infrastruktury transportowej, nadmiernych imigracji oraz emigracji i in.). W związku z tym powstaje pytanie o rolę państwa w gospodarce. To obecnie jedna z fundamentalnych, a zarazem najbardziej spornych kwestii. Jednak coraz więcej zjawisk we współczesnej gospodarce świadczy, że ani koncepcja państwa minimum, ani koncepcja państwa maksimum obecnie się nie sprawdza. Stąd potrzeba państwa optimum. Państwa zapewniającego, aby sukcesy gospodarcze przekładały się na postęp społeczny i ekologiczny, a tym samym na poprawę jakości życia ludzi. Godzenie interesów gospodarczych, społecznych i ekologicznych jest bowiem podstawą i warunkiem trwałości rozwoju społeczno-gospodarczego.

Uważnie przestudiowałam „Strategię na rzecz odpowiedzialnego rozwoju” przygotowaną przez zespół pod kierunkiem wicepremiera Mateusza Morawieckiego. Z niektórych dyskusji na ten temat można odnieść wrażenie, że zna-

jomość tego dokumentu nie jest duża. Zresztą trudno się temu dziwić, bo to opracowanie liczy prawie 300 stron. Warto jednak ten dokument przestudiować (jest dostępny na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju). Zawiera on bowiem bardzo dokładną analizę zmian, jakie zaszły w naszej gospodarce w okresie transformacji oraz diagnozę obecnej kondycji, mocnych i słabych stron gospodarki, szans i zagrożeń rozwojowych. Ten dokument zawiera imponujące zasoby informacji, które mogą być użyteczne dla różnych osób i instytucji, w tym decydentów na różnych szczeblach gospodarki i jej organizacji. Wiele miejsca w „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju” poświęca się właśnie kwestii rozmaitych form i przyczyn wykluczenia społecznego, w tym regionalnego. Dowiadujemy się z niej - między innymi - że 700 tys. dzieci w Polsce (czyli 10 proc. ogółu małoletnich) dotyka problem skrajnego ubóstwa! To są dane GUS z 2013 r. Z drugiej strony w art. 20. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej czytamy: *Spółeczna gospodarka rynkowa oparta na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej oraz solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych stanowi podstawę ustroju gospodarczego Rzeczypospolitej Polskiej.*

Zestawiając ze sobą te dwa fakty - polskie dzieci dotknięte problemem skrajnego ubóstwa, a z drugiej definicję ustroju gospodarczego naszego państwa - czy nie mamy do czynienia z demoralizującą hipokryzją Konstytucji?! Gdzie tu jest solidarność, dialog i współpraca społeczna, by nie dopuścić do tak skandalicznej w XXI w. sytuacji jak głodne dzieci w centrum Europy? Ta sytuacja wskazuje nam również słabe ukorzenie społeczne naszej gospodarki.

Problemem są jednak źródła finansowania celów społecznych. Ekonomiści biją na alarm, że w Polsce rośnie ryzyko przekroczenia ustawowej granicy bezpieczeństwa, wg której dług publiczny nie powinien przekraczać 60 proc. PKB. Choć w wielu krajach ten poziom jest wyższy i np. w Japonii przekracza 200 proc. PKB, to jednak istotne jest, czy jest to dług krajowy czy zagraniczny. W Japonii to głównie dług krajowy, odsetki zostają więc w kraju. W Polsce to przede wszystkim dług zagraniczny, odsetki od kredytów otrzymuje zagranica. Transfery dochodów z Polski zagranicę sięgają 100 mld zł rocznie. Stąd produkt krajowy brutto (PKB) czyli produkt wytworzony w kraju jest większy niż PNB czyli produkt narodowy brutto, czyli produkt pozostający w kraju. Dlatego tak ważne jest pozyskiwanie, aktywizowanie kapitału krajowego, oszczędności krajowych w finansowaniu gospodarki i obligacji skarbu państwa. Dzięki temu odsetki płacone od zaciąganych przez państwo długów, w tym długów zaciąganych u obywateli, w formie obligacji skarbu państwa mogłyby pozostawać w ich rękach, pozostawać w kraju. I m.in. taki kierunek programowany jest w „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”. Podstawowym problemem w jej realizacji pozostają bowiem źródła finansowania.

B.Ś. Pozwolę sobie jeszcze dopowiedzieć, że podczas spotkania wicepremiera Mateusza Morawieckiego z biznesmenami i prezentacji strategii padło stwierdzenie, że co nie jest prawnie zabronione, jest dozwolone.

__Eksperci raczej zgodnie deprecjonują gospodarcze posunięcia obecnego rządu. Zarzucają mu rozdawnictwo pieniędzy, spadek produkcji w poszczególnych działach gospodarki, spadek PKB. Po dobrym kilkunastoletnim

okresie, nawet podczas kryzysu w europejskiej gospodarce i nieustannym wzroście, polska gospodarka zwalnia, choć bezrobocie jest najniższe od lat. Czy to normalne, że po okresie wzrostu następuje stagnacja lub zahamowanie rozwoju?

E.M. Gospodarka rozwija się cyklicznie. To dla gospodarki wolnorynkowej jest naturalne. Obecne spowolnienie ma związek ze spowolnieniem uruchamiania funduszy europejskich przewidzianych dla Polski. Zarazem wskazuje to, że jesteśmy uzależnieni od pomocy z UE. To zahamowanie wzrostu można jednak uznać za sytuację przejściową. Biznes bowiem sygnalizuje potrzebę wzrostu zatrudnienia, chce zatrudniać więcej pracowników czyli pozytywnie ocenia i dostrzega perspektywę wzrostu i rozwoju. Charakterystyczne przy tym jest, że obecnie spowolnienie wzrostu to problem dotyczący całego niemalże Zachodu, gdzie rośnie ryzyko sekularnej czyli długotrwałej stagnacji. Potwierdza to m.in. uporczywie utrzymująca się od dawna i relatywnie niska stopa wzrostu PKB w strefie euro. Jednak Polska jako kraj na dorobku, kraj doganiający kraje wyżej rozwinięte, jest w mniejszym stopniu narażona na tego typu ryzyko. Silnym motorem wzrostu gospodarczego wciąż pozostaje bowiem konsumpcja wewnętrzna, która rośnie. To jednak nie wystarczy. Niezbędne są inwestycje.

B.Ś. Spadek PKB, to mówiąc trywialnie, 4-letni dołek inwestowania środków unijnych w polską gospodarkę. Obserwuję w ostatnich miesiącach istotne przyspieszenie w uruchamianiu tych pieniędzy. Nie ma obawy - zdążymy wydać te środki. Beneficjenci przyspieszają z przygotowaniem wniosków o dotacje unijne. Nie ma zagrożenia, byśmy musieli zwracać jakieś niewykorzystane środki.

__„Nie chcemy takiego społeczeństwa, w którym państwo odpowiada za wszystko, a nikt nie odpowiada za państwo” - powiedziała kiedyś Margaret Thatcher. Czy zgadzacie się Państwo z tak postawioną tezą?

E.M. Jak już mówiłam wcześniej istnieje potrzeba państwa optimum. Gospodarka powinna służyć ludziom. Państwo to organizacja, która powinna służyć poprawie jakości życia swoich mieszkańców. Jeśli państwo zaniedbuje sferę publiczną, to ludzie alienują się od niego. Z drugiej strony państwo żeby działać musi mieć źródła finansowania swej działalności. Cechujące Polskę asymetrię, nierównowagi i antynomiczny dryf ostabiają potencjał rozwojowy. Przyczyny tego są złożone, nie tylko ekonomiczne i polityczne, ale też cywilizacyjno-kulturowe. To złożony problem. Zainteresowanych tematem zapraszam do zapoznania się z analizami tych kwestii zamieszczanymi w Biuletynach PTE (dostępnych na stronie internetowej PTE, w tym np. w Biuletynie PTE nr 4/2015 z grudnia 2015 r. i in., oraz z wydanym przez KIG raportem „Reforma kulturowa 2020-2030-2040”).

B.Ś. W każdym państwie racjonalny interwencjonizm państwowy jest zjawiskiem powszechnym. W Polsce taką dobrą praktyką było np. powołanie specjalnych stref ekonomicznych.

__Jako nauczyciele akademicy obserwują Państwo już kolejne pokolenie Polaków, którzy podejmują studia. Jak na przestrzeni lat zmieniali się młodzi ludzie? Co było dla nich ważne kiedyś, a co jest obecnie?

E.M. Obecnie studenci dziennych studiów w trakcie ich trwania coraz częściej podejmują pracę, co osłabia dyscyplinę studiów. Przed transformacją było to rzadkością. Z drugiej jednak strony dzięki łączeniu studiów z zatrudnieniem, teorie, które studenci poznają podczas studiów, mogą szybciej wykorzystywać w praktyce i konfrontować z nią. Poza tym możliwości studiowania są coraz szersze. Np. dzięki programowi ERASMUS (*obecnie Erasmus+ - dopisek mój et*) dostępne są studia za granicą. Studenci mogą przy tym korzystać też z kredytów studenckich. Jednak występują także pewne nieprawidłowości. W systemie studiów oraz w funkcjonowaniu uczelni i to wymaga zmian.

B.Ś. Im dłuższy czas upływa od wprowadzenia procesu bolońskiego, tym bardziej - moim zdaniem - widać, że podział na trójstopniowy system studiów nie jest korzystny ani dla młodych ludzi, ani dla gospodarki. Od zdobycia wiedzy, rozwijania swoich możliwości i umiejętności ważniejsze są punkty, procedury i standardy. To nieporozumienie.

— Serdecznie dziękuję Państwu za interesującą rozmowę.

Rozmawiała: Ewa Tworowska-Chwalibóg

KONFERENCJA DYREKTORÓW BIBLIOTEK AKADEMICKICH SZKÓŁ POLSKICH

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

kd
baspc

KONFERENCJA DYREKTORÓW
BIBLIOTEK AKADEMICKICH
SZKÓŁ POLSKICH

ZIELONA GÓRA 2016

Tegoroczny Zjazd Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich odbył się w Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego w dniach 17-18 listopada 2016 r. W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy sześćdziesięciu trzech bibliotek - uniwersyteckich, uczelni technicznych, rolniczych, pedagogicznych, ekonomicznych, medycznych, artystycznych oraz akademii wychowania fizycznego. Zaszczycili nas także swoją obecnością goście honorowi: Tomasz Makowski - dyrektor Biblioteki Narodowej w Warszawie, Joanna Pasztalaniec-Jarzyńska ze Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Grzegorz Majerowicz z Polskiej Izby Książki oraz Lilianna Ladorucka ze Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych.

Zjazd poświęcony był omówieniu ważnych problemów związanych z działalnością bibliotek, a mianowicie: zagadnień prawnych, ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego, umów licencyjnych, zakupu licencjonowanych źródeł elektronicznych, zasad finansowania działalności upowszechniającej naukę, uposażenia środowiska zawodowego, a także analizy funkcjonowania bibliotek i wskaźników jakości, współpracy z zespołem Polskiej Bibliografii Naukowej, konferencji IFLA w Polsce (Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich) oraz działań na rzecz wspólnego systemu bibliotecznego. Był to jednocześnie zjazd wyborczy, który wyłonił nową Radę Wykonawczą KDBASP na kolejną kadencję 2016-2020. W jej skład weszli:

1. przewodniczący - Marek M. Górski (Politechnika Krakowska)
2. wiceprzewodniczący - Artur Jazdon (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

3. sekretarz - Danuta Szewczyk-Kłot (Uniwersytet Opolski) członkowie:

4. Anna Grygorowicz (Gdański Uniwersytet Medyczny);
5. Jolanta Talbierska (Uniwersytet Warszawski);
6. Jędrzej Leśniewski (Politechnika Wrocławska);
7. Bożena Jaskowska (Uniwersytet Rzeszowski);
8. Krzysztof Nierzwicki (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) powołana została w marcu 1997 roku. Zrzesza ona przedstawicieli 87 bibliotek akademickich. Jej celem jest wspieranie, rozwijanie, udoskonalanie i promowanie bibliotek szkół wyższych, a w szczególności:

1. prezentowanie opinii i stanowisk w sprawach dotyczących bibliotek,
2. podejmowanie działań integrujących biblioteki szkół wyższych,
3. wspieranie inicjatyw zmierzających do doskonalenia funkcjonowania bibliotek szkół wyższych,
4. reprezentowanie interesów pracowników bibliotek szkół wyższych,
5. dbałość o społeczny prestiż zawodu bibliotekarza i pracownika informacji naukowej¹.

KDBS współpracuje ze stowarzyszeniami i grupami zawodowymi bibliotek różnych typów, a także Krajową Radą Biblioteczną oraz pracownikami kierunków bibliologicz-

¹ Zob.: Strona KDBASP http://kangur.uek.krakow.pl/kdbasp/?page_id=24

nych uczelni polskich. Rada wykonawcza oraz eksperci i przedstawiciele KDBASP współpracują z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, Wirtualną Biblioteką Nauki, elektronicznym portalem bibliotekarzy EBIB, Forum Akademickim. Opiniują też rozporządzenia i dokumenty ministerstw oraz instytucji ważnych dla środowisk akademickich. Uczestniczą w wielu zadaniach, projektach i konsultacjach odnoszących się do bibliotek, przygotowują opinie dotyczące aktów i dokumentów prawnych, prezentują stanowiska reprezentatywne dla bibliotekarzy akademickich w różnych instytucjach i projektach zewnętrznych.

Forum wymiany informacji stanowi dla zarządzających listą dyskusyjną konferencji. Pozwala ona na wymianę informacji i opinie w sprawach dotyczących funkcjonowania bibliotek: spraw kadrowych, okresowej oceny pracowników, problemów dotyczących gromadzenia i udostępniania zbiorów, zagadnień prawnych i administracyjnych, statystyki czy projektów. Lista jest administrowana przez Bibliotekę Główną Politechniki Warszawskiej. Strona www konferencji znajduje się na serwerze Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Na rzecz konferencji działają następujące zespoły robocze:

— **Zespół ds. komunikacji z operatorem Polskiej Bibliografii Naukowej** - jego zadaniem jest uporządkowanie cech publikacji ujmowanych w PBN oraz wypracowanie zasad i praktyk stosowanych przy jej tworzeniu.

— **Zespół ds. standardów dla bibliotek naukowych** - kieruje projektem „Analiza funkcjonowania bibliotek naukowych w Polsce” (AFBN) a jego celem jest wypracowanie standardów i wzorców funkcjonowania dla bibliotek naukowych różnych typów. Do jego zadań należy też działanie w celu ujednoczenia danych statystyki krajowej.

— **Zespół ds. statystyki zasobów elektronicznych StatEL** - opracowuje listę oraz zasoby licencjonowanych baz danych oraz serwisów czasopism i książek elektronicznych prenumerowanych przez biblioteki akademickie w kolejnych latach.

— **Zespół ds. umów licencyjnych** - ma na celu analizę umów licencyjnych do zasobów cyfrowych pod względem zgodności z obowiązującym w Polsce prawem autorskim, także w kontekście postanowień ograniczających dozwolony użytek.

— **Zespół ds. wdrożenia oprogramowania do obsługi bibliotek na licencji krajowej** - do jego zadań należy wdrożenie wspólnego dla bibliotek systemu komputerowego nowej generacji.

— **Przedstawiciele KDBASP wchodzą w skład zespołów powoływanych przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego na rzecz środowisk naukowych:**

— **Zespołu specjalistycznego do spraw inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych oraz infrastruktury informatycznej nauki**, którego celem jest opiniowanie wniosków dotyczących rozwoju nauki i infrastruktury informatycznej.

— **Zespołu interdyscyplinarnego ds. działalności upowszechniającej naukę MNiSW**, którego celem jest opiniowanie wniosków o dofinansowanie zadań w ramach projektów.

— **Zespołu doradczego ds. otwartego dostępu do treści naukowych**, do którego należało przygotowanie planu wdrożenia otwartego dostępu do treści naukowych w Polsce oraz opracowanie projektu Kierunków rozwoju otwartego dostępu do treści naukowych w Polsce.

A także powołanego terminowo:

— **Komitetu Narodowego Kongresu IFLA w Polsce**, który powstał w związku z przyznaniem Polsce organizacji 83 kongresu IFLA.

Zjazdy KDBASP odbywają się corocznie w różnych uczelniach, w nowo wybudowanych lub zmodernizowanych bibliotekach szkół wyższych. Poświęcone są omówieniu ważnych zagadnień związanych z działalnością bibliotek akademickich, służą też wzajemnemu poznaniu. Zjazd w Zielonej Górze był dwudziesty z kolei. Poprzednie odbyły się w bibliotekach: Politechniki Warszawskiej, krakowskiej AGH, uniwersytetów w Łodzi, Olsztynie, Gdańsku, Białymstoku, Katowicach i Kielcach, KUL w Lublinie, Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. W następnym roku spotkanie dyrektorów odbędzie się w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, w 200-lecie powołania Uniwersytetu.

PROFESOR ADAM WYSOKOWSKI W PROGRAMIE HORIZON 2020

Miło nam poinformować, że dr hab. inż. Adam Wysokowski, prof. UZ, kierownik Zakładu Dróg i Mostów na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UZ kolejny raz został mianowany ekspertem Unii Europejskiej, tym razem w Programie Horizon 2020. To największy jak dotąd program UE w zakresie badań naukowych i innowacji (lata 2014-2020).

Struktura programu Horyzont 2020 została oparta na trzech zasadniczych, wzajemnie wspierających się priorytetach:

- doskonała baza naukowa,
- wiodąca pozycja w przemyśle,
- wyzwania społeczne.

W latach 2016-2017 w ramach H2020 realizowany jest program roboczy *Inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport* (Smart, Green and Integrated Transport), którego problematyka jest zbieżna z pracą naukowo-badawczą prowadzoną przez prof. A. Wysokowskiego.

Obecnie przygotowywane są wnioski w ramach poddziałania - nabór 2017: *Mobilność na rzecz wzrostu gospodarczego i zautomatyzowany transport drogowy* (Mobility for Growth and Automated Road Transport), oraz *Kształowanie odporności na działanie ekstremalnych oddziaływań (naturalnych i stworzonych przez człowieka)*. (Resilience to extreme (natural and man-made) events).

FOT. Z ARCHIWUM A. WYSOKOWSKIEGO

Panu Profesorowi serdecznie gratulujemy i życzymy, aby ta nowa i odpowiedzialna funkcja przyniosła Mu wiele satysfakcji osobistej.

Jest to również duże wyróżnienie dla Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Marek Dankowski

LAURY DLA MGR INŻ. ARCH. ILONY PISERY

DYPLOMANTKI KIERUNKU ARCHITEKTURA WBAIŚ W MIĘDZYNARODOWYM KONKURSIE PKN ICOMOS IM. PROF. JANA ZACHWATOWICZA

Kierunek *architektura* na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska ma powody do dumy. Po raz pierwszy w historii kierunku praca dyplomowa naszej absolwentki została wyróżniona w prestiżowym międzynarodowym konkursie im. prof. Jana Zachwatowicza na najlepsze prace dyplomowe studentów szkół wyższych, podejmujących problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego, organizowanym przez Polski Komitet Narodowy ICOMOS. Fundatorami nagród są państwo Krystyna Zachwatowicz-Wajda - córka zasłużonego konserwatora zabytków prof. Jana Zachwatowicza oraz niedawno zmarły wielki polski reżyser Andrzej Wajda. W bieżącym roku na konkurs wpłynęło 25 prac. 18 listopada 2016 r. w Łazienkach Królewskich odbyło się posiedzenie Jury konkursu pod przewodnictwem prof. Andrzeja Rottermunda, które oceniło nadesłane prace i przyznało dwie równorzędne nagrody oraz cztery równorzędne wyróżnienia. Wśród wyróżnionych jest praca dyplomowa Ilony Pisery, pt. *Koncepcja rewaloryzacji Starego Miasta wraz z kompleksem zamkowym w Międzyzrzeczcu*, wykonana pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Wandy Kononowicz, mającej w swoim dorobku dydaktycznym już wiele nagrodzonych prac dyplomowych z okresu pracy na Politechnice Wrocławskiej.

ILONA PISERA PO WRĘCZENIU WYRÓŻNIENIA NA TLE SWOJEJ PRACY MAGISTERSKIEJ. FOT. Z WBAIŚ

Nagroda im. prof. Jana Zachwatowicza została ustanowiona w 2000 r. przez Polski Komitet Narodowy ICOMOS, Generalnego Konserwatora Zabytków RP, oraz córki: Katarzynę Zachwatowicz-Jasieńską, Krystynę Zachwatowicz-Wajdę i Andrzeja Wajdę - w stulecie urodzin Profesora Jana Zachwatowicza.

Prof. Jan Zachwatowicz (1900-1983) - architekt, profesor Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, był Generalnym Konserwatorem Zabytków w latach 1945-1957, jednym z głównych inicjatorów odbudowy zespołu staromiejskiego Warszawy i wybitnym badaczem dziejów architektury polskiej w jej związkach z architekturą europejską.

Przedstawiony w pracy dyplomowej zakres działań studialno-projektowych w skali urbanistycznej odnosi się do fragmentu Międzyzrzeczca obejmując Stare Miasto (w linii nieistniejących już murów miejskich) oraz kompleks zamkowy z zamkiem (XIV w.), założeniem parkowym, dawnym folwarkiem i karczmą dworską.

Głównym założeniem projektowym było przywrócenie historycznego układu urbanistycznego Starego Miasta, o średniowiecznej metryce, a w szczególności odtworzenie wschodniej pierzei Rynku wraz z elewacją domu J.J. Volmera, zwanego Domem Napoleona, wyburzonego po II wojnie światowej. Uzupelnienie pierzei rynkowych, odtwarzających historyczne linie zabudowy w zdeformowanej i zafaszowanej dziś przestrzeni Rynku, jest działaniem restrukturalizacyjnym dającym szansę na przywrócenie ładu przestrzennego i świetności Międzyzrzeczca, przede wszystkim na ożywienie serca miasta. Zwieńczeniem koncepcji urbanistycznej był architektoniczny projekt domów wschodniej pierzei z odtworzoną, na podstawie archiwalnych materiałów, elewacją domu Jana Jakuba Volmera. Projektowane budynki w sposób harmonijny wpisane zostały w istniejącą zabudowę Rynku i Starego Miasta tworząc nową, reprezentacyjną przestrzeń publiczną, na którą Międzyzrzecz w pełni zasługuje.

Równorzędne nagrody:

—praca nr 12: Mateusz Dolega, pt. *Muzeum parowozów - Steam Centre. Rewitalizacja zespołu obiektów kolejowych w Pile*, Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej, pod kier. Prof. arch. Krystyny Kirschke;

—praca nr 25: Amelia Agea Amador, Carmen Belén Morales Vizcaino, Sebastián Manuel Rueda Godino, pt. *Water in the Generalife orchards: transformation and configuration of a landscape*, Historical Heritage Andalusian Institute (Spain), pod kier. Dr arch. Eduardo Mosquera Adell.

Równorzędne wyróżnienia:

—praca nr 3: Ewelina Kubanek, pt. *Wprowadzenie Muzeum Ziemiaństwa do klasycystycznego pałacu w Nawrze jako problem architektoniczno konserwatorski*, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, pod kier. prof. arch. J. Teichmana;

—praca nr 9: Jacek Kuśmierski, pt. *Promenada Hugo Richtera jako element systemu ścieżek spacerowych Wrocławia*, Wydział Inżynierii kształtowania Środowiska i Geodezji, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, pod kier. dr Elżbiety Szopińskiej;

—praca nr 15: Ilona Pisera, pt. *Koncepcja rewaloryzacji Starego Miasta wraz z kompleksem zamkowym w Międzyzrzeczcu*, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Uniwersytet Zielonogórski pod kierunkiem prof. arch. Wandy Kononowicz;

—praca nr 22: Bartosz Mikołajczyk, pt. *Karmelickie założenie klasztorne w Trutowie z XVIII wieku - jego dzieje i problematyka konserwatorska*, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu pod kierunkiem dr. Macieja Prarata;

Gratulujemy naszej Dyplomantce licząc na sukcesy studentów kierunku *architektura* w kolejnych latach.

Wanda Kononowicz

GRANT NA MILION JENÓW

13 grudnia br. prof. Wojciech Błogowski z Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu UZ odebrał grant przyznany przez fundację naukową japońskiej firmy TANITA Healthy Weight Community Trust. Kwota przyznanego grantu to 1 milion jenów japońskich. Certyfikat wręczył prof. Błogowskiemu Stefan Horrer, reprezentant firmy TANITA na Europę.

Otrzymał go prof. W. Błogowskiemu grant będzie kontynuacją i rozwinięciem jego dotychczasowej pracy badawczej, w której skupia się on na poznawaniu nie tylko patogenyzy otyłości oraz nowotworów przewodu pokarmowego u ludzi, ale również poszukuje czynników odpowiadających za obserwowane u ludzi zjawisko zwiększonego występowania nowotworów przewodu pokarmowego u osób z nadmierną masą ciała.

Otrzymanie grantu japońskiej firmy jest bardzo dużym wyróżnieniem dla młodego naukowca, w tym roku bowiem

przyznano zaledwie 9 grantów, z czego jedynie 3 osobom spoza Japonii.

Granty badawcze przyznawane są w ramach corocznego międzynarodowego konkursu organizowanego przez Japońską fundację TANITA. Tematyka badawcza dotyczy zawsze otyłości. W ramach realizacji projektu prof. W. Błogowski skupi się na ocenie roli substancji lipidowych - głównie bioaktywnych lipidów (liposyn oraz resolwin) w patogenyzy zarówno otyłości u człowieka jak i nowotworów trzustki, z których występowaniem otyłość jest ściśle związana i jest bardzo ważnym czynnikiem ryzyka. Prof. Wojciech Błogowski otrzymuje grant TANITY już po raz drugi - pierwszy został mu przyznany w 2013 r.

Grant będzie realizowany na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego.

„ZIELONE” STYPENDIA

— Ewa Sapeńko

5 grudnia br. radni z Klubu Radnych Zielona Razem wręczyli 25 studentom Uniwersytetu Zielonogórskiego (mieszkańcom Zielonej Góry) stypendia, ufundowane przez nich już po raz trzeci, ze środków, które kluby radnych corocznie otrzymują do dyspozycji z tzw. puli prezydenckiej. Na stypendia przeznaczono 75 tys. zł, a każdy ze stypendystów otrzymał jednorazowo 3 tys. zł. Stypendia mają być zachętą dla studentów, by po zakończeniu studiów nie wyjeżdżali z Zielonej Góry. Radni wskazali też konkretne kierunki, studenci których mogli starać się o stypendia.

1 letniego 2015/2016 zgodnie z obowiązującym na kierunku programem i planem studiów, a także w oparciu o udokumentowaną działalność społeczną, osiągnięcia naukowe i artystyczne z toku studiów.

W rankingach najlepiej wypadli studenci z Wydziału Artystycznego. W każdej grupie osiągnęli otrzymali niemal maksymalną liczbę punktów punkty (społeczne, naukowe i artystyczne), a laureatki to nie tylko uznane już artystki, ale i prawdziwe społeczniczki!

Średnie punktów uzyskanych przez laureatów poszczególnych kierunków:

—malarstwo - 91,9;
—edukacja art. w zakresie sztuki muzycznej - 87,3;

Rywalizacja o dodatkowe stypendia była ostra - wnioski złożyło 52 studentów. Pieniądze trafiły do połowy z nich. I tak:

- 2 stypendia otrzymali studenci kierunku *architektura* (3 wnioski na 1 miejsce);
- 1 stypendium otrzymał student kierunku *architektura i urbanistyka* (5 wniosków na 1 miejsce);
- 3 stypendia otrzymali studenci kierunku *malarstwo* (1,6 na 1 miejsce);
- 5 stypendiów otrzymali studenci kierunku *budownictwo* (2,6 wniosków na 1 miejsce);
- 1 stypendium otrzymała studentka kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* (1 wniosek na 1 miejsce);
- 5 stypendiów otrzymali studenci kierunku *ekonomia* (2,2 wniosków na 1 miejsce);
- 1 stypendium otrzymał student kierunku *fizyka techniczna* (1 wniosek na 1 miejsce);
- 2 stypendia otrzymali studenci kierunku *informatyka* (2 wnioski na 1 miejsce);
- 5 stypendiów otrzymali studenci kierunku *pielęgniarstwo* (1,6 wniosków na 1 miejsce).

Stypendium przyznawane było na wniosek studenta w oparciu o średnią ocen z semestru zimowego 2015/16

- architektura - 66,15;
- architektura i urbanistyka - 63,0;
- ekonomia - 59,4;
- fizyka techniczna - 58,5;
- budownictwo - 52,5;
- pielęgniarstwo - 52,42;
- informatyka - 48,5.

Radni przyznali także 25 tys. zł na działalność kół naukowych studentów i doktorantów zarejestrowanych w Uniwersytecie Zielonogórskim. Dofinansowanie na realizację swoich projektów otrzymało 14 kół naukowych z 30, które złożyły wnioski. Zgodnie z Regulaminem projekty musiały zostać zrealizowane do 2 grudnia 2016 r.

Na kolejnych miejscach listy rankingowej z równą liczbą punktów znalazły się projekty dwóch kół, którym Parlament Studencki Uniwersytetu Zielonogórskiego dofinansuje realizację ze swoich środków.

1. Koło Naukowe Laboratorium „Matematyczne” Paradoxa na projekt *Zielonogórska Noc matematyki na UZ* (3500 zł);
2. Koło Naukowe Praw Człowieka na projekt *Prawo przyjazne seniorom - czyli Koło Naukowe Człowieka edukuje zielonogórskich seniorów* (1750 zł);
3. Koło Naukowe Nowoczesnej Bankowości na projekt

- Stan i perspektywy rozwoju biogospodarki w województwie lubuskim - w kierunku zrównowazenia konsumpcji i produkcji w świetle wyników przeprowadzonych badań* (3500 zł);
4. Koło Naukowe Rusycystów na projekt *Warsztaty języka rosyjskiego na UZ-ecie* (600 zł);
  5. Koło Naukowe Germanica na projekt *Wyjazd edukacyjny studentów filologii germańskiej UZ do Berlina*(2200 zł);
  6. Koło Naukowe Biologów na projekt *Międzynarodowa Konferencja organizowana przez KNB* (1000 zł);
  7. Koło Naukowe Studentów „Koło Projektowe” UZ na projekt *PLAN DESIGN - dedykowany przestrzeniom plenerowym obiektów kultury. Koncepcje rozwiązań we współpracy z Muzeum Etnograficznym w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli* (2550 zł);
  8. Studenckie Koło Naukowe Projektowania Systemów Cyfrowych „fantASIC” na projekt *Mobilny ploter grafitti z opcją geotagowania* (2000 zł);
  9. Koło Naukowe Kryminalistyki i Wiktyologii na projekt *Zajęcia psychoruchowe - profilaktyka niedostosowania społecznego* (750 zł);

10. Koło Naukowe Inżynierii Środowiska UZ na projekt *Bezczenna woda* (1650 zł);
  11. Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego „konstytUZja” na projekt *Spotkanie z konstytucją* (1500 zł);
  12. Koło Naukowe Historyków Studentów UZ na projekt *Stąd jestem - Zielona Góra moja mała Ojczyzna* (1000 zł);
  13. Koło Naukowe Gildia Demiurga na projekt *Ogólnopolska konferencja naukowa COOLTura. Nowoczesne trendy popkulturowe* (2000 zł);
  14. Koło Naukowe Eko-Zarządzania UZ na projekt *Publikacja wyników pracy naukowej w punktowanym czasopiśmie naukowym, indeksowanym na liście MNiSW przez członków Koła Naukowego Eko-Zarządzanie UZ* (1000 zł).
- Dofinansowanie ze środków Parlamentu Studenckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego otrzymują:
1. Koło Naukowe OZUZ na projekt *Warsztaty z zakresu programowania i robotyki dla liceum/gimnazjum*;
  2. Koło Naukowe PRISON - penitencjarne koło naukowe studentów UZ na projekt *Szkoła Ojców*.

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W BIBLIOTECE

INKLUZJA W ŚWIECIE INFORMACJI I KULTURY – TEORIA I PRAKTYKA

— Małgorzata Czerwińska

Katedra Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Zielonogórskiego

— Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

8 i 9 listopada br. odbyła się w Zielonej Górze międzynarodowa konferencja naukowa *Osoby z niepełnosprawnością w bibliotece - inkluzja w świecie informacji i kultury - teoria i praktyka*.

Organizatorem konferencji była Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze, przy współpracy z Biblioteką Uniwersytetu Zielonogórskiego, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich - Zarządem Głównym, Katedrą Pedagogiki Specjalnej oraz Zakładem Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Patronat honorowy objęli: Wojewoda Lubuski - Władysław Dajczak, Marszałek Województwa Lubuskiego - Elżbieta

ta Anna Polak, Prezydent Miasta - Janusz Kubicki.

Radę programową konferencji stanowili:
 __dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ (Katedra Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Zielonogórskiego), przewodnicząca,
 __dr hab. Bożena Koredczuk, prof. UW (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego),
 __prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego),
 __dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu),
 __dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ (Zakład Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego),
 __Elżbieta Stefańczyk - przewodnicząca Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich,
 __Dr Andrzej Buck - dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze,
 __Ewa Adaszyńska - dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego,
 __Dr Przemysław Bartkowiak (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze), sekretarz konferencji ds. krajowych,
 __Agnieszka Ginko-Humphries (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze), sekretarz konferencji ds. zagranicznych.
 Konferencja skierowana była do teoretyków związanych ze środowiskami naukowymi oraz do praktyków z bibliotek naukowych, publicznych i szkolnych.

Przed uczestnikami postawione zostały pytania:

Co współczesna bibliologia i informatologia wie na temat obsługi biblioteczno-informacyjnej osób z niepełnosprawnością? Jak radzą sobie polskie i zagraniczne biblioteki z wypełnianiem zaleceń Konwencji ONZ i IFLA? Co należy objąć bibliologiczną, informatologiczną, pedagogiczną refleksją badawczą, a co praktyką biblioteczną, aby inkluzja społeczna osób z niepełnosprawnością była nie tylko idea, ale również rzeczywistością?

Teoretyczno-praktyczna debata koncentrowała się wokół następujących zagadnień:

__Osoby z niepełnosprawnością, osoby w niekorzystnej sytuacji, osoby niesprawne czytelnico, osoby z trudnościami w odczytywaniu druku - jako użytkownicy systemu biblioteczno-informacyjnego.
 __Materiały biblioteczne (forma i treść) i technologie wspomagające a dostęp do informacji.
 Oferta usług i praca z użytkownikiem z niepełnosprawnością - od obsługi bibliotecznej osób z niepełnosprawnością, animacji kulturalnej do biblioterapii.
 __Biblioteczne przestrzenie realne i wirtualne - lokal i jego otoczenie, strony internetowe biblioteki a niepełnosprawność użytkownika¹.

Na konferencji wystąpili znawcy zagadnień: prof. dr hab. Bronisława Woźniczka-Paruzel oraz dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz dr hab. prof. UZ Małgorzata Czerwińska i dr hab. prof. UZ Jarosław

Bąbka z Uniwersytetu Zielonogórskiego, a także dr Renata Aleksandrowicz z Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Magdalena Cyrklaff z UKM, dr Agnieszka Chamera-Nowak oraz dr Maria Przystek-Samokowa i Marta Korytkowska z Uniwersytetu Warszawskiego, dr Wanda Matras-Mastalerz z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W konferencji wystąpili także bibliotekarze z Krajską kniźnicą z Nitry na Słowacji, z Biblioteki Publicznej w Kraljevie w Serbii z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Bibliotekę Uniwersytetu Zielonogórskiego reprezentowały Beata Mirkiewicz, Ewa Adaszyńska i Małgorzata Kuncewicz. Miejschem obrad była w pierwszym dniu Biblioteka im. C. Norwida, a w dniu następnym - Biblioteka Uniwersytecka. Konferencji towarzyszyła prezentacja specjalistycznego sprzętu i oprogramowania dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu firmy Altix oraz warsztaty dla bibliotekarzy zainteresowanych pogłębieniem wiedzy i udoskonaleniem praktycznych umiejętności w zakresie obsługi użytkowników z niepełnosprawnością:

__Profesjonalna obsługa osoby niepełnosprawnej, ze szczególnym uwzględnieniem zasad *savoir vivre* w obszarze pomocy osobie z dysfunkcją wzroku, które prowadzili trenerzy Fundacji Szansa dla Niewidomych.
 __Praca z osobami z niepełnosprawnością ruchu, które prowadzili przedstawiciele Fundacji Aktywnej Rehabilitacji.
 __Bibliotekarzu zaprzyjźnij się z osobą z autyzmem, które prowadzili trenerzy z Fundacji SYNOPSIS i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.²

Według definicji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych Organizacji Narodów Zjednoczonych - niepełnosprawność to długotrwały stan charakteryzujący się obniżoną sprawnością funkcji fizycznych, psychicznych, intelektualnych lub sensorycznych, które wobec barier istniejących w środowisku osób z niepełnosprawnością, uniemożliwiają im pełny udział w życiu społecznym na równi z osobami sprawnymi³.

Współczesna biblioteka, z przypisywanymi jej funkcjami: edukacyjną, kulturową, naukową, integracyjną - jest instytucją szczególnie predestynowaną do zapewniania osobom z niepełnosprawnością szerokiego, wolnego od barier mentalnych i fizycznych, uczestniczenia w świecie informacji i kultury. Zgodnie z wytycznymi IFLA, gotowość bibliotek do wypełniania tej roli rozpatrywana jest w kilku aspektach: przestrzeni fizycznej - lokalu i jego otoczenia, specyfiki materiałów czytelnicy (alternative/accessible formats, adapted literature, special-format), specyfiki zakresu treściowego kolekcji, zasad kompleksowej informacji o zbiorach, specyfiki technologii wspomagających (adaptive technology, assistive technology), dostępności stron internetowych bibliotek, specyfiki usług bibliotecznych (zasad udostępniania, informowania), formy i zasady pracy z niepełnosprawnym użytkownikiem, przygotowania i kompetencje bibliotekarzy w zakresie obsługi użytkowników z niepełnosprawnościami⁴.

2 Ze strony konferencji - <http://konferencja.norwid.net.pl/>

3 Źródło: UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities

4 Zob. <http://konferencja.norwid.net.pl/>

Prawo do nauki i informacji są fundamentalnymi prawami człowieka. Gwarantują je międzynarodowe regulacje prawne, a także ustawy państwowe. Równy dostęp do nauki, kultury i informacji, to niezbywalne prawa wszystkich.

Zadania związane z edukacją na poziomie wyższym określa Prawo o szkolnictwie wyższym. Do podstawowych zadań uczelni wobec osób z niepełnosprawnością należy:

__tworzenie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badań naukowych (art. 13.9 a i b ustawy)
 __oraz warunków do realizacji procesu dydaktycznego z uwzględnieniem szczególnych potrzeb tej grupy (art. 162.7 ustawy).

Osoby z niepełnosprawnością mają pełne prawo do sprawnego i aktywnego funkcjonowania w przestrzeni edukacyjnej oraz społecznej uczelni. Zadaniem całej akademickiej wspólnoty jest przeciwdziałanie wszelkim barierom powodującym nierówności, ale także tworzenie przyjaznych warunków do studiowania i nauki oraz aktywnego uczestnictwa w życiu akademickim. Na uczelni stu-

duje 446 studentów z niepełnosprawnością, na wszystkich wydziałach uniwersytetu. Jest to 3,71 proc. w stosunku do całej grupy. W skali kraju wynosi on 1,85 proc.

W nauce i edukacji osób z niepełnosprawnością biblioteka pełni rolę szczególną. Oferuje dostęp do zbiorów i usług bibliotecznych, dostosowany do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością.

Budynek Biblioteki Uniwersyteckiej, oddany do użytku w 2013 r., zaprojektowany został zgodnie z wymogami prawa budowlanego w taki sposób, aby czytelnicy z niepełnosprawnością mogli się w nim swobodnie poruszać, pracować, a także korzystać ze zbiorów oraz usług bibliotecznych, nowoczesnych technologii, specjalistycznego oprogramowania i sprzętu oraz wyszkolonego zespołu. Miano biblioteki bez barier zobowiązuje do działań sprzyjających integracji pełno- i niepełnosprawnych uczestników życia akademickiego oraz działań na rzecz równych szans.

Biblioteka bez barier jest częścią działań środowiska akademickiego na rzecz jakościowej zmiany warunków studiowania w ramach idei uniwersytetu dla wszystkich.

OBCHODY MIĘDZYNARODOWEGO DNIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA UNIwersYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

__Helena Ochonczenko

Katedra Pedagogiki Specjalnej i Profilaktyki UZ

6 grudnia 2016 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim (w bud. A-16, Kampus B) odbyła się Wielka Gala Rady Studentów Niepełnosprawnych UZ z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dzień ten został ustanowiony w 1992 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ i przypada 3 grudnia. W ten sposób ONZ chciała zwrócić uwagę na problemy tej grupy społecznej i podkreślić konieczność działań na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością z resztą społeczeństwa.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że aby skutecznie chronić prawa osób z niepełnosprawnością, m.in. do wolności i bezpieczeństwa, swobody poruszania się, niezależnego życia, ochrony zdrowia, życia prywatnego i rodzinnego, jak również do edukacji oraz udziału w życiu politycznym i kulturalnym, w 2006 r. na Zgromadzeniu Ogólnym Narodów Zjednoczonych została przyjęta Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Znalazły się w niej oprócz wyżej wymienionych regulacje związane z dostępem do przestrzeni i budynków użyteczności publicznej, informacji i komunikacji. Polska ratyfikowała Konwencję we wrześniu 2012 r.

Strategie inkluzji społecznej osób z niepełnosprawnością mają szczególne znaczenie, zważywszy na fakt, że

według Międzynarodowej Organizacji Zdrowia - z pewną formą niepełnosprawności na świecie żyje około 1 miliard ludzi, z kolei liczba niepełnosprawnych mieszkańców Polski (wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 r.), stanowi około 4,7 mln osób, czyli 12,2 proc. ludności kraju.

Każdego roku obchodom Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych towarzyszy inna tematyka, w tym roku było to hasło: *Niepełnosprawność nie jest barierą*.

Od 10 lat tradycją jest organizowanie obchodów tegoż święta także w murach naszej uczelni. Głównym organizatorem uroczystości jest Rada Studentów Niepełnosprawnych UZ, która w bieżącym roku obchodzi 10-lecie swojej działalności, czyli dokładnie od momentu powołania stanowiska Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów UZ. Współorganizatorem gali był Wydział Artystyczny - pracownicy i studenci Instytutu Muzyki i Instytutu Sztuk Wizualnych. Patronat nad tym przedsięwzięciem objął Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego ds. Studentów - prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski.

Pokonać bariery poprzez wspólne działanie - to hasło, które towarzyszyło uczelnianej uroczystości. Organizatorzy są bowiem przekonani, że jedynie poprzez zgodne i partnerskie współdziałanie wszystkich podmiotów tworzących przestrzeń publiczną, wpływających na obowiązujące procedury oraz zwyczaje i praktyki, możliwe jest zrealizowa-

1 Ze strony konferencji - <http://konferencja.norwid.net.pl/>

nie wizji społeczeństwa otwartego i przyjaznego osobom z niepełnosprawnością. Na fakt ten zwrócili uwagę zarówno prof. Wojciech Strzyżewski jak i dr Helena Ochonczenko - Katedra Pedagogiki Specjalnej, opiekun Rady Studentów Niepełnosprawnych UZ - dokonując uroczystego otwarcia gali.

W wydarzeniu udział wzięło liczne grono pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych, studentów oraz gości - przedstawiciele różnych podmiotów (stowarzyszeń, fundacji, organizacji pozarządowych).

Swoistą „peretką” obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych na UZ był koncert studentów Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego z gościnnym występem członków Rady Studentów Niepełnosprawnych UZ, przygotowany pod kierownictwem artystycznym prof. Bogumiły Tarasiewicz i prof. Bartłomieja Stankowiaka. Aula, w której odbywał się koncert „pekłała w szwach”. Soliści¹ perfekcyjnie poradzi sobie z wykonaniem utworów z repertuaru: Ani Szarmach, TGD, Doris Day, Naughty Boy ft. Betonce, Stana Borysa, Alphaville, Cher².

1 Joachim Ryczek, Wiktoria Szydłowska, Magdalena Kozionoga, Klaudia Nowak, Oliwia Mrowiska, Wioleta Olszewska, Aleksandra Zakrzowska, Daria Kliks.

2 Solistom towarzyszył akompaniament: pianino: prof. Bartłomiej Stankowiak, Jakub Gościński, Jakub Zielonka, Krzysztof Gostkowski; Szymon Rauhut - gitara elektryczna, Łukasz Ostrowski - gitara basowa, Przemysław Michalak - perkusja, Aleksandra Kurzawa - skrzypce oraz chórek: sopran: Magdalena Kozionoga, Małgorzata Markiewicz, Adrianna Wilke, Jolanta Kołoszyc; alt: Daria Kliks, Wioleta Olszewska, Aleksandra Zakrzowska, Natalia Zielonka; tenory: Joachim Ryczek, Filip Pietrzak, Jakub Gościński; basy: Jakub Zielonka, Hubert Walkowski, Kamil Kwiatkowski.

Ogromnym zainteresowaniem uczestników gali cieszył się też wernisaz prac studentów Instytutu Sztuk Wizualnych Wydziału Artystycznego przygotowanych pod kierunkiem prof. Radosława Czarkowskiego oraz prof. Alicji Lewickiej-Szczegóły: Julii Sotkiewicz - *O domu* oraz Rity Bojkowskiej - *Coca-cola-z*, wystawionych w holu głównym budynku A-16.

Nie mniejszą sympatię wzbudził happening dotyczący przełamania barier, zorganizowany również w holu głównym uczelni. Wzięło w nim udział liczne grono przedstawicieli: Fundacji Aktywnej Rehabilitacji FAR, Fundacji Szansa dla Niewidomych, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia „Nerka” Zielona Góra, Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, Bogusław Glaz Salon Medyczny „ACTIVE”, Stowarzyszenia „Amazonki”, Centrum Szkolenia i Terapii „SMILE”, Biblioteki UZ, Biura Doradztwa i Kariery Zielona Góra, Parlamentu Studenckiego UZ, Biura Karier UZ oraz członków i sympatyków Rady Studentów Niepełnosprawnych UZ. Wszystkie wymienione podmioty zorganizowały „stoiska” z ekspozycją różnych materiałów, wydawnictw, instruktaży, projektów, dzięki którym uczestnicy i goście gali mogli wzbogacić swą wiedzę na temat rozlicznych rozwiązań wspierających codzienne funkcjonowanie osób dotkniętych różnymi dysfunkcjami organizmu.

Szczególne uwagi przybyłych na uroczystość skupiona była na pokazach i prezentacjach:

- treningu jazdy na wózku inwalidzkim oraz metody sprawnego poruszania się osób z niepełnosprawnością ruchu po budynku uczelni (wraz z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji);
- gier planszowych (np. warcaby) dla osób z dysfunkcją wzroku (wraz z Fundacją Szansa dla niewidomych);
- pracy i szkoleniu psa asystującego osobie niewidomej (wraz z Fundacją „Smaile”).

Fascynację wzbudził mecz pokazowy goalball'a - gra dla niewidomych, a wystawa sprzętu rehabilitacyjnego (rozwiązania techniczne z wykorzystaniem najnowszych technologii) wywołała nie mniejsze zaciekawienie. Słowem - bogata oferta happeningu zaspokoila „apetyty” nawet tych najbardziej wybrednych.

Warto dodać, że członkowie Rady Studentów Niepełnosprawnych UZ zadbałi również o gastronomiczną stro-

nę gali. Znakomite, przygotowane samodzielnie ciasta (z kawą, herbatą, napojami) serwowane w Palmiarni uczelni „kusiły” zapachem i estetyką.

Uczestnicy gali nie szczędzili pochwał organizatorom. Zatem, niepełnosprawność nie musi „upośledzać zdolności człowieka do uczestniczenia w głównym nurcie życia społecznego” - nie jest barierą.

WIGILIA W MIĘDZYNARODOWYM WYDANIU

Na Uniwersytet Zielonogórski przyjechali m.in. z Hiszpanii, Portugalii, Grecji, Turcji, Włoch i Niemiec. Są to studenci, którzy w ramach programu Erasmus+ spędzą na naszej uczelni - semestr lub dwa. Czas spędzają przede wszystkim na zajęciach, jednakże każdą wolną chwilę poświęcają na zwiedzanie - nie tylko Zielonej Góry, ale też województwa lubuskiego i innych miast Polski. Dzięki pobytowi w Zielonej Górze studenci poznają naszą lokalną jak i Polską kulturę, tradycje i obyczaje. 14 grudnia wszyscy spotkali się przy tradycyjnym, polskim wigilijnym stole. Razem z nimi zasiedli także polscy studenci - ich opiekunowie (tutorzy) i pracownicy Działu Współpracy z Zagranicą a także inni studenci uczelni.

Na tej międzynarodowej wigilii było prawdziwie po polsku: na początek opłatek i życzenia, potem tradycyjne potrawy - karp, barszcz z uszkami i śledzie. Była choinka i prezenty, i oczywiście kolędy. Nie tylko po polsku. Szkoda tylko, że nie mogliśmy ich zaprosić na Pasterkę...

Na co dzień w rozwiązywaniu wszystkich studenckich - i nie tylko - problemów pomaga „Erasmusom” Dział Współpracy z Zagranicą. A że na UZ w tym roku przyjechało 38 studentów z zagranicy, to i problemy do rozwiązania trzeba mnożyć razy 38. Na szczęście udaje się jeszcze wśród naszych studentów znaleźć wolontariuszy, którzy dla obcokrajowców są swoistymi „aniołami stróżami”. Wspólnymi siłami organizują więc zajęcia i imprezy integracyjne czy też wycieczki. Chyba dobrze wywiązują się ze swoich zadań, bo sądząc po ankietach, jakie wypełniają obcokrajowcy wyjeżdżający już z Zielonej Góry, są oni bardzo zadowoleni z pobytu na naszym Uniwersytecie. Zdarza się, że wracają do naszego miasta już prywatnie, np. odwiedzić swoich bliskich znajomych z Zielonej Góry lub też na Wino-branie. Zawsze wówczas znajdują dla nas chwilę i wpadają na UZ, żeby powiedzieć choćby „dzień dobry”.

KRÓLOWA ŚNIEGU I ŚW. MIKOŁAJ...

Małgorzata Ratajczak-Gulba
Biuro Promocji UZ

6 grudnia, nie da się ukryć, kojarzy się najmłodszym jednoznacznie. Czekają w tym dniu na odwiedzinę św. Mikołaja. A ten wyczekiwany gość pojawił się w Lubuskim Teatrze specjalnie dla dzieci pracowników naszej Uczelni. Wszystko za sprawą corocznego Konkursu na Kartkę Bożonarodzeniową organizowanego pod patronatem Akcji *Uniwersytet Dzieciom*.

W tym roku na konkurs organizowany przez Biuro Promocji i Dział Socjalny UZ nadeszło aż 270 prac małych artystów. Mogły w nim wziąć udział dzieci od 3 do 16 roku życia. Spośród tylu ciekawych kartek, jury musiało wybrać 8 w 4 kategoriach wiekowych.

Zwycięskie kartki zostały wydrukowane i wysłane przez rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, ze świątecznymi życzeniami, do instytucji w kraju i za granicą.

W tym roku finał był wyjątkowy, gdyż dziękowaliśmy za dotychczasową pracę jurorkom konkursu: dr Jolancie Kosteckiej z Zakładu Animacji Kultury i Andragogiki, dr Helenie Ochonczenko z Katedry Pedagogiki Specjalnej i Profilaktyki i prof. Ewie Bochno z Zakładu Pedagogiki Szkolnej. Wszystkie Panie otrzymały z rąk prof. Magdaleny Graczyk, prorektora ds. jakości kształcenia UZ, pamiątkowe INDEKSY SERCA, specjalne wyróżnienie przyznawane osobom wspierającym Akcję *Uniwersytet Dzieciom* za pomoc i radość niesioną najmłodszym.

Tegorocznymi jurorkami konkursu były studentki z Koła Naukowego Pedagogów Wolontariuszy działającego na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii. Kóło otrzymało nagrodę Rektora dla wyróżniających się Kół Naukowych działających na naszym uniwersytecie. Jego przewodniczącą jest Wioletta Wojciechowicz, a opiekunem prof. Ewa Bochno.

Po uroczystym finale wszyscy, którzy przybyli do Lubuskiego Teatru (a dodam, że wypełnionego prawie do ostatniego miejsca), przenieśli się w zaczarowany świat baśni Hansa Christiana Andersena i mogli zobaczyć spektakl pt. „Królowa Śniegu” w reżyserii Marka Sitarskiego.

Czas szybko płynie, tegoroczna edycja konkursu już za nami, czas przygotowywać kolejną...!

Poniżej publikujemy listę zwycięzców:

W kategorii 3-5 lat zwyciężyli:

1. Weronika Skierska - lat 5
2. Patryk Krajewski - lat 3

FOT. KAZIMIERZ ADAMCZEWSKI, MARIET JANION

W kategorii 6-9 lat zwyciężyli:

1. Karolina Małolepsza - lat 8
2. Aleksander Stankiewicz lat 7

W kategorii 10-13 lat zwyciężyli:

1. Maja Szewczyk lat 12

2. Mikotaj Walczak lat 12

W kategorii 14-16 lat zwyciężyli:

1. Joanna Farnicka - lat 14
2. Marek Kuźdowicz - lat 16

IV DNI POLSKO-NIEMIECKIE NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

„RAZEM” / „GEMEINSAM”

09-23 PAŹDZIERNIKA 2016

Barbara Krzeszewska-Zmyślony

Centrum Kultury i Języka Niemieckiego UZ

IV Dni Polsko-Niemieckie na Uniwersytecie Zielonogórskim, podobnie jak ubiegłoroczna edycja oraz dziesięć edycji Dni Niemieckich w latach 2003-2012, zorganizowało Centrum Kultury i Języka Niemieckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego (CKiJN UZ).

Dni rozpoczęła Akcja Jabłuszko przeprowadzona przez młodzież szkół średnich w mieście. Akcję od 2003 wspiera Urząd Miasta Zielona Góra.

W Zielonej Górze w Przedszkolach nr 3 i 11, w Szkole Podstawowej nr 1, w Gimnazjum nr 2, oraz w ZSE przy ul. Francuskiej odbyły się *Spotkania z kulturą i językiem niemieckim*. Spotkania odbyły się również w Zespole Edukacyjnym w Chynowiu i w Szkole Podstawowej w Gronowie. Ich tematem były prace Eryki Schirmer oraz język niemiecki.

Ciesząca się niezmiennym powodzeniem wystawa wycińnek - ilustracji do Bajek Braci Grimm i H. Ch. Andersena, dar Eryki Schirmer, została pokazana, dzięki współpracy CKiJN UZ z Klubem Kiwanis Adsum Zielona Góra m.in. w Domu Kultury w Cybince.

CKiJN UZ było też współorganizatorem seminarium z okazji 125. rocznicy urodzin Edyty Stein w Towarzystwie im. Edyty Stein „Pro cultura et musica” w Zielonej Górze.

Gry i zabawy z językiem niemieckim mające na celu popularyzację nauki sąsiada zielonogórskim szkołom podstawowym zorganizował współpracujący z CKiJN UZ od samego początku istnienia „Dni...” Oddział dla Dzieci WiMBP im. C. Norwida.

W LO nr V nie po raz pierwszy odbył się konkurs niemieckich zwrotów idiomatycznych, a w UTW odbyło się kolejne spotkanie uczestników kursu języka niemieckiego ze współczesną poezją niemiecką. W Zespole Szkół Ekologicznych (ZSE) miały miejsce uroczystości z okazji Jubileuszu 15-lecia współpracy Humboldt - Gymnasium „Europaschule” Cottbus z ZSE w Zielonej Górze.

FOT. OD AUTORKI

Studenci UZ z *animacji kultury*, oraz Akademickiego Związku Motorowego i BTU CS z Cottbus zwiedzili teren dawnej fabryki dynamitu Alfred Nobel AG w Krzyszkowicach koło Nowogrodu Bobrzańskiego. W spotkaniu brali udział: Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz oraz pracownicy UZ mgr Jarosław Dulęba i inż. Zdzisław Wałęga.

Za udaną wspólną akcją w tym niecodziennym miejscu można uznać performance, którego uczestnikami byli studenci obu uczelni.

Dzięki wsparciu Prezydenta Miasta Zielona Góra studenci obu uczelni mogli poznać tradycyjne wyroby regionalne w jednej z winnic naszego miasta.

W Centrum Przyrodniczym odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli BTU CS, UZ, Lasów Państwowych oraz władz samorządowych Nowogrodu Bobrzańskiego, na temat zagospodarowania terenu Krzyszkowic.

Planowane są dalsze wspólne działania obu partnerskich Uczelni.

KONTROWERSJE WOKÓŁ WIEKU EMERYTALNEGO

em. prof. zw. Andrzej Malinowski

Liczne grupy pracownicze z utęsknieniem oczekują czasu przejścia w stan spoczynku, by móc zająć się domem, turystyką, uczestniczyć w zajęciach dla emerytów np. w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Na tym ostatnim miałem wykłady w Poznaniu, we Lwowie, Wilnie i Łodzi i mam o tej instytucji dobre zdanie. Stykając się z wieloma osobami zauważyłem, że niektórzy byli zdania, że mogliby coś jeszcze robić. Rola babć i dziadków zajmujących się wnukami ma nie tylko aspekty dodatnie. W pewnym wieku dziecko zaczyna przedkładać więzy rówieśnicze nad niektóre rodzinne. Z historii medycyny dowiadujemy się, na przykład z opracowań prof. Kuchowicza, że w XVIII w. były takie obszary Polski, gdzie ludzie nie przekraczali 50 roku życia, a w wieku 40 lat byli już niedołężni. Ta niedołężność uniemożliwiała np. dosiadanie rumaka, co prowadziło u arystokracji do zwyczaju polowań z powozów czy karet. W innych sferach starzenie się przyspieszała bieda (chłoptwo) czy nadmierna konsumpcja (magnateria).

Wiek XX wpisał się w naszą biologię przyspieszeniem procesów rozwoju dzieci i młodzieży, dojrzewania, tzw. akceleracją, zmianami sylwetki dzięki wydłużeniu m.in. kończyn – rąk, nóg. Pojawiła się większa troska o higienę ciała, żywienia, witaminy, hormony. Systematycznie w drugiej połowie XX w. wydłużał się czas wieku dorosłego – Maturus, później też wchodził w wiek starości – Senilis. Na granicy XX i XXI w. to przesunięcie wynosiło już 10 lat, a więc starzejemy się później, ale proces ten nie wygasa i trwa nadal.

Sądzę, że obserwacje antropologów powinny być zatem uwzględniane w planach czasu przechodzenia w stan spo-

czynku. Wiele zależy tu od specyfiki wykonywanego zawodu, ale jest to problem ogólnie rozwiązywany ustawowo i nie uwzględnia indywidualnego stanu zdrowia oraz przydatności zawodowej. Nie chcę tu propagować gerontokracji czy gerontofobii, które są skrajnymi postawami wobec starości. Ale muszę powiedzieć, że jako emerytowany profesor uniwersytecki czuję jednak ową gerontofobię. Nie uczestniczę w procedurach awansu naukowego, jestem pewnie ledwo dostrzegany i tolerowany przez młodszych kolegów. Przed laty obserwowałem np. taką postawę wobec prof. Jana Czekanowskiego, który odchodził w samotności, ale wokół którego skupiała się młodzież naukowa. Tak więc stałem się u profesora niemal domownikiem, dzięki czemu poznałem tajniki polskiej i zagranicznej antropologii.

Sądzę, że owo osamotnienie idące z postępem starości, to nie tylko problem grup zawodowych, ale również kręgów rodzinnych. Cieszymy się jednak, że żyjemy dłużej, że długo zachowujemy sprawność fizyczną i umysłową. Futurologicznie można upatrywać, że granica życia będzie się zbliżała do 140 lat. Powiększanie się jednak liczby starców w populacjach ludzkich musi rodzić problemy ekonomiczne. Z tych względów jestem przeciwny owemu wczesnemu przechodzeniu ludzi na emeryturę. Nie można do wszystkich problemów tworzyć sztucznych schematów. Rządzący winni się wspierać w swych działaniach opiniami specjalistów, zajmujących się określonymi problemami.

Takich specjalistów grupują Komitety Naukowe Polskiej Akademii Nauk. Nawet w latach panowania PRL-u dochodziło niekiedy do korzystania z takich opinii, ale z czasem rządzący zaczęli się konsultować z wybranymi, stale tymi samymi specjalistami.

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogórskiego

Dr hab. Sławomir Ćwiek, prof. ASP w Łodzi

Wędrowkę przez twórczość Sławomira Ćwieka odbywam z uczuciem bliskości, nasilającym się w miarę poznawania tej twórczości, a sprowadzającym się do silnego przekonania, że wiele nas łączy zarówno w podejściu do formy plastycznej jak i spraw, które wiążą się z podejściem do istoty sztuki. Podobieństwa te sprawiają, że mam czasem wrażenie, iż odbywam tę podróż jakby trochę po swojej własnej twórczości, a osobiste podejście, o którym mówi Ćwiek jest dla mnie szalenie uniwersalnym narzędziem. (...) Mimo surowej, abstrakcyjnej formy zostajemy wprowadzeni w ten osobisty świat dość naturalnie. (...) Dla mnie to wyraźny sygnał - brak możliwości precyzyjnego ustalenia przyczyn związanych z ukształtowaniem koncepcji artystycznej w tej właśnie postaci, jest dowodem na to, że nawet najbardziej przemyślane kroki naszej artystycznej drogi stają się w pewnym momencie naturalną kolejną rzeczą, elementem naszego życia, naturalnym niczym oddychanie. Można niekiedy odnieść wrażenie, że echo tych artystycznych kroków towarzyszyło nam od zawsze, tym bardziej ciekawe pozostaje dla mnie odbieranie i analizowanie grafik Sławomira Ćwieka. (...)

Prace Sławomira Ćwieka to mikroświaty, które da się analizować i oglądać godzinami. Każda z nich jest bytem, który można rozpatrywać w kategoriach czysto kompozycyjnych przyglądając się natężeniu czerni, roli bieli, czy delikatnym akcentem kolorystycznym. Drugą płaszczyzną jest sugestia interpretacyjna związana z tytułem, który ustawia kontekst wskazując na kierunek analizy. Ogromnie cenię w sztuce abstrakcyjnej tę właśnie cechę związaną z relacjami form na płaszczyźnie. Nie zawsze się to udaje, nie za każdym razem mamy do czynienia z dialogiem tych form - Sławomir Ćwiek mistrzowsko dobiera środki wyrazu, przez co maksymalizuje sposób, w jaki możemy analizować jego grafiki. Tak jak sugeruje sam autor, mamy tu do czynienia z przedstawieniem zaaranżowanym przez cięte i gnione czarne formy. Dodatkowo czuć surowość i dyscyplinę, która wyłącza komputerowe i fotochemiczne procedury. Być może właśnie również dzięki tym zabiegom, Sławomir Ćwiek daje nam w swych pracach niezwykle świeży, pozbawiony zbędnej dekoracyjności świat. Chociaż prace, jak podkreśla autor, nie powstały w celu zilustrowania wcześniej wymyślonych treści, ale są bohaterami własnych historii, zostajemy wciągnięci w grę sugestywnych kształtów - można by to porównać do procesu psychologicznej analizy płamy z atramentu. Jednak w przypadku prac artysty, mamy jeszcze tytuły grafik niejako naprowadzające na odpowiedni tor myślenia.

Na podstawie zaprezentowanych prac, które obejmują okres 2004-2015 widać ogrom poszukiwań kompozycyjnych i plastycznych. Już od *Nieprzewidywalny Przewidywalna*, widać w jaki sposób autor sugeruje nam interpretację własnej grafiki. Poprzez tytuł zaczynamy szukać bohaterów, dwie formy plastyczne pozostające w spokojnym wydawałoby się dialogu. Widzmy jednak, że na czarnej płaszczyźnie pojawia się inny, niedostrzegalny za pierwszym razem odcień, którym pokryta jest dynamicznie i drapieżnie za-

85 GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

25 listopada 2016 r. w Galerii Grafiki Biblioteki Sztuki na Wydziale Artystycznym odbył się wernisaż wystawy prof. Sławomira Ćwieka z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Artysta zaprezentował prace z cyklu *Czarno na białym* wykonane w technice serigrafii. Wystawie towarzyszył wykład pt. *Sposoby i metody kształtowania obrazu graficznego - własne doświadczenia warsztatowe i artystyczne*. Kuratorką wystawy jest dr Janina Wallis. Wystawę można zwiedzać do 20 stycznia 2017 r.

Sławomir Ćwiek

Urodził się w Łodzi, w 1954 r. W latach 1974-1980 studiował w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Łodzi na Wydziale Grafiki. W 1980 r. uzyskał dyplom w Katedrze Grafiki Warsztatowej w Pracowni Technik Litograficznych prof. Jerzego Grabowskiego i w Pracowni Malarstwa prof. Stanisława Fijałkowskiego.

Od 1992 r. zatrudniony na stanowisku asystenta w Pracowni Sítodruku prowadzonej przez prof. Andrzeja Smoczyńskiego, a od 1996 r. w Pracowni Podstaw Grafiki Warsztatowej prof. Jerzego Leszka Stanięckiego.

W 2004 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego. Obecnie zatrudniony na stanowisku profesora Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Obecnie jest kierownikiem Katedry Artystycznej, prowadzi Pracownię Technik Łączonych.

Członek Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie.

Brał udział w ponad 150 wystawach indywidualnych i zbiorowych, w kraju i zagranicą, m. in.: w Turku, Lyonie, Oetjendorfer, Rio de Janeiro, Sakaide, Shimane, Urbino, Salonikach, Bradford, Seulu, Delhi, Porto, Edmonton, Pekinie, Guanlan, Wuhan, Tianjin, Ostrawie, Wilnie i Belgradzie. Brał udział w Międzynarodowych Triennale i Biennale w Norymberdze, Fredrikstad, Guanlan, Falun, Wiedniu oraz Krakowie, Warszawie i Toruniu.

Jego prace znajdują się w zbiorach: Muzeum Plakatu w Wilanowie, Uniwersytetu Connecticut w USA, Museum für Kunst und Gewerbe w Hamburgu, Muzeum Śląskiego w Katowicach, Muzeum Narodowego w Krakowie, ASP w Katowicach, Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki, Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, Guanlan Original Printmaking Base w Guanlan, w Chinach oraz w wielu innych kolekcjach w kraju i zagranicą.

Janina Wallis

SŁAWOMIR
ĆWIEK,
EPIZOD,
2011,
SERIGRAFIA,
70 X 100

komponowana forma. Druga figura pozostaje raczej w zakręglonych kształtach, dodatkowo pojawia się spokojny kolor, który ma właściwości uspokajające, takie właśnie jak w nadanym przez autora tytule. Możliwe, że mamy do czynienia właśnie z dialogiem, który za chwilę przerodzi się w coś dynamicznego - cisza przed burzą w relacji dwóch czarnych form. Uwagę moją przykuwa kolejna praca z 2004 roku *Zapalczywy*. Nie mogę się oprzeć wrażeniu, że jest doskonałą analizą pojawiania się w człowieku złości. Forma spokojna, ażurowa, mimo poszarpanych brzegów wydaje się pozostawać w dziwnej harmonii ze światem. Jednak rozbłyska delikatnym kolorem, wprowadzonym niczym klin wdzierający się w płaszczyznę. Cała figura pochylona delikatnie w lewą stronę zaczyna być niemalże „roszczeniowa” jakby pochylała się do konfliktu. Podobne wartości nadane poprzez kolor dostrzegam w *Zrujnowanej stagnacji*, gdzie figura ogarnięta niemocą zajmuje praktycznie całą kompozycję. Pojawia się w niej ostry zakończony jasnym odcieniem kształt, który delikatnie przedziera się poprzez spokojną kompozycję, niczym przebłysk nadziei lub impuls do działania. W pracach *Zignorowane zakłamanie*, *Eufemistyczne zdystansowanie* i *Falszywa predestynacja* możemy dostrzec w jak mistrzowski sposób autor operuje czernią grając nam na emocjach. W każdej z tych prac mamy silny, ciemny akcent korespondujący z delikatnymi przejściami szarości. Jedynie w zależności od tytułu szarości albo są przesłaniane, albo nieśmiało wdzierają się w kompozycję. Cały czas towarzyszy mi wrażenie, że formy ze sobą dyskutują, że jedna panuje nad drugą, a inna pragnie przedrzeć się poprzez ażurowe ciemne płaszczyzny. Tak jak wspomniałem wcześniej, tytuły stanowią dla mnie dużą sugestią jeśli chodzi o interpretację, tak więc w *Zignorowanym zakłamaniu* dostrzegam szarość jako coś nieprawdziwego, co poprzez ignorancję staje się normą i idąc tokiem kom-

pozycyjnym zaczernia się. Jednak pozostaje najjaśniejszy ostry element, który być może jest ostatnią ostoją prawdy i sugestią tego nie do końca szlachetnego przeistoczenia. *Eufemistyczne zdystansowanie* jest dla mnie również pracą o ukrywaniu pewnych cech. Czerń pełni rolę przystaniającego ażuru, szarości ostro wdzierają się w kompozycję przecinając nawet płaszczyzny ciemnych form. Dużo spokojniejsza wydaje się *Falszywa predestynacja*, gdzie cały proces odbywa się bez ostro zakończonych elementów, pozostając jednak, tak jak dwie poprzednie grafiki, w klimacie sugerującym przechodzenia formy w formę. Szarości zdają się być na początku sugestią odmiennego zdania, odmiennej cechy, jednak po chwili zaczynają zlewać się w czerń form dominujących.

Prace Sławomira Ćwieka z późniejszego okresu, charakteryzują się delikatną zmianą kompozycji. Formy są potężniejsze, nie składają się z tylu elementów, co poprzednio. Poprzez ilość czerni jaką zajmują na kompozycji zdają się być bardziej „człowiecze” od poprzedników. Odnosi się wrażenie, że miejsce przenikającego się dialogu zajmują formy monumentalne, przemawiające do odbiorcy w sposób bardzo stanowczy, niejako narzucający własne zdanie. *Skonduktowani*, *Hierostela*, *Zagrożenie kontynuacji*, *Epizod*, czy *Dokształtowany* to prace o niezwykle mocnej kompozycji. Są surowe i naturalne, mają w sobie spontaniczność kojarzącą się z analizowaniem przyrody. Przywodzą na myśl głązy, które ukształtowane przez naturę, zaczynają korespondować z otoczeniem poprzez ażury i wgłębienia. Nie mogę się oprzeć wrażeniu, że ten rodzaj naturalności towarzyszy wielu pracom artysty z tego okresu. Ogromne wrażenie robi na mnie *Epizod*, który w swej mocnej formie zaczyna się delikatnym przetarciem. Nie ma tu jednak takiego przejścia jak we wcześniejszych opisywanych przeze mnie pracach, jest to mocna granica między jasną, a ciemną barwą. Nasuwa

SŁAWOMIR ĆWIEK, WSTĘP WZBRONIŁY, 2015, SERIGRAFIA, 110 X 76

mi to skojarzenia z tym jak traktujemy epizody w swoim życiu. Tu mamy do czynienia trochę z sugestią „było minęło”, albo „co się stało to się nie odstanie”. Szarość przzerwana gwałtownie czernią, która płynie później przez całą kompozycję, pozostaje dla mnie stereotypowym życiowym epizodem, który nastąpił, miał wpłynąć na to, co wydarzyło się później, jednak jego obecność bywa zakamuflowana.

Sławomir Ćwiek zaskakuje mnie poszukiwaniami formy. Porzucając przyzwyczajenie do mocnych czarnych form, autor zaczyna inną grę kompozycyjną. Pojawiają się prace *Nieunikniona presja ekspresji*, *Odrwaniedo*, *Nieoczekiwane nadejście następstw*, *Domniemane wyrozumienie intuicji*. Biel zaczyna funkcjonować na innych niż poprzednio zasadach. Widać to zwłaszcza w *Nieunikniona presja ekspresji*, gdzie czerń zaczyna być wypadkową przenikania się delikatnych płaszczyzn szarości. Wzrost nakładany na wzrost prowadzący do powstania czarnych miejsc wspólnych, wraz z tytułem pracy, zabierają odbiorcę do dość emocjonalnego pojedynku. Spokojna kompozycja złamana dwoma mocnymi kształtami jest symbolem harmonijnej pracy, która nawet kontrolowana, wymyka się czasem spod kontroli. *Domniemane wyrozumienie intuicji* to praca zasługująca na szczególną uwagę. Dla mnie jedna z tych najbardziej sugerujących postacią ludzką i emocje zapisane wewnątrz formy. Kształty, którymi posługuje się autor, nie mogą pozostać bez odzewu u odbiorcy, ponieważ jest to jedna z prac, gdzie możemy odnieść wrażenie, że obcujemy z bardzo konkretną postacią. Mamy zatem do czynienia z formą przypominającą koronę. Kompozycja delikatnych, poszarpanych linii pozostaje akurat tuż pod tym królewskim kształtem, co rodzi u nas oczywiście sugestie ludzkiej głowy. Powracamy wtedy do tytułu i naprowadzeni przez autora, zaczynamy doszukiwać się interpretacji. Czyżby postać będąca panem własnego losu, wierząca w siłę decyzji płynących z wewnątrz siebie

(bo czyż nie tak działa intuicja), była jednocześnie zagubionym człowiekiem, który nie do końca umie wyjaśnić czemu podjął takie, a nie inne decyzje? Postać na pracy zdaje się mieć poczucie, że intuicja ma istotne działanie w życiu, ale nie umie jej zmaterializować, czego sugestią są dla mnie jasne walorowe przejścia w kompozycji. Jeszcze inną grupę prac stanowią dla mnie te najpóźniejsze dla autora. Są delikatnym powrotem do kompozycji z 2004 roku, jednak figury zdają się być mocniejsze, bardziej ekspansywne, mniej poszarpane. Całość daje wrażenie zakratowanych płaszczyzn, gdzie z różną intensywnością wdziera się światło. Z drugiej strony, *Coś zdarzyło się tam*, *Wstęp wzbroniony*, *Przestrzeń niedozwolona*, *Strefa zakazana* i *Zabroniony dostęp* to prace uderzające z ogromną siłą, będące na granicy poszukiwań związanych z wolnością człowieka, stanowiących niekiedy walkę na granicy tego, co zakazane. Nie mogę oprzeć się wrażeniu, że użycie światła we wszystkich tych kompozycjach jest za każdym razem sugestią ciekawości kojarzonej z zakaznym owocem. Pośród ciemnych pasów zgromadzonych czasem niczym barykada, rozbłyska jasność, która dla mnie jest uosobieniem tego jak czasem hiperbolizujemy to, co można spotkać za niepokonywalną na pozór przeszkodą. Zastanawiałem się, czy można to interpretować również jako obietnicę nagrody, która czeka na nas po zdobyciu dostępu np. do „strefy zakazanej”, ale jest to chyba dość indywidualny odbiór, który będzie się intensyfikować w zależności od potrzeb odbiorcy.

Twórczość Sławomira Ćwieka jest dla mnie niezwykle ważnym głosem we współczesnej polskiej grafice warsztatowej. W przypadku tych prac, na każdym kroku czuć perfekcyjne opanowanie techniki, w której autor się wypowiada, a tylko takie kompetencje pozwalają na panowanie nad przekazem. Nie mamy do czynienia z przypadkowością rozwiązań artystycznych, wszystko jest dogłębnie przemyślane. Sam będąc grafikiem mam świadomość, jak ogromne ważne jest całkowite zapanowanie nad formą, którą posługujemy się we własnym warsztacie. Odbiorca bywa często zmylony poprzez przypadkowe elementy pojawiające się na naszych pracach, które przystaniają mu możliwość poprawnej analizy dzieła. Minimalistyczne niekiedy środki, którymi posługuje się Sławomir Ćwiek pozostają kwintesencją działań graficznych, w których przejawia się zasada: im mniej elementów dobierzemy, tym więcej możemy powiedzieć. Osobiście pozostają pod ogromnym wrażeniem tych kompozycji. Są one cenne nie tylko ze względów technicznych, które analizuję jako grafik specjalizujący się w litografii i sitodruku, ale również ze względu na siłę przekazu. Myślę, że autor ma świadomość jak wiele rozwiązań sugeruje poprzez nadawanie tytułów swoim pracom, ale wielość interpretacji nawet i jego mogłaby zaskoczyć. Cieszę się, że choćby jako odbiorca mogę uczestniczyć we fragmencie twórczości Sławomira Ćwieka. Nieustanny rozwój i niewyczerpalność tematów, które reprezentuje autor zastępują na uznanie. Dojrzałość techniczna istnieje u artysty na równi z młodzieńczym poszukiwaniem, czego jako twórca mogę mu tylko zazdrościć.

Prof. zw. Błażej Ostojka Lniski
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Warszawa, 9 czerwca 2016 r.

Fragmencie oceny dorobku artystycznego, dr. hab. Sławomira Ćwieka prof. ASP w Łodzi, w związku z przewodem o nadanie tytułu profesora sztuk plastycznych

Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ

Plan
DESIGN
- nowe
konceptje
mebli dla przestrzeni plenerowych

Jakie rozwiązania przygotować dla wystawców i turystów w Muzeum Etnograficznym? Jak zaprojektować zestawy ład pod przestrzeń plenerową? Jakie siedziska dla rodzin? - Na te i wiele innych pytań próbowali znaleźć rozwiązania studenci i dydaktycy w ramach I Międzyuczelnianych Warsztatów Projektowych PLAN DESIGN.

W dniach 23-26 listopada 2016 r. Koło Naukowe Studentów „Kola Projektowego” Uniwersytetu Zielonogórskiego i Zakład Architektury Wnętrz i Rzeźby Wydziału Artystycznego UZ zorganizowali warsztaty na terenie Muzeum Etnograficznego w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli.

Celem projektu Kola było stworzenie koncepcji projektowych małej architektury i mebli ogrodowych dla przestrzeni plenerowych. Dzięki uprzejmości muzeum, studenci mogli

korzystać z pracowni, stolarni oraz pomieszczeń należących do tej placówki. W ramach warsztatów, uczestnicy pracowali w grupach interdyscyplinarnych, by stworzyć prototypy, które w przyszłości mogłyby być wykorzystane na terenie skansenu. Na warsztaty zostali zaproszeni goście z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu (UAP) m. in. Koło Naukowe LOOP oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Było też międzynarodowo - zaproszono studentki z programu Erasmus.

W trakcie trwania warsztatów, odbyły się konsultacje z dyrektorem placówki, Ireną Lew, która przybliżyła wymagania, jakie muszą spełniać projekty. Ponadto naświetliła szeroki zakres działań i charakter imprez organizowanych w muzeum, takich jak Kaziuki, Święto Miodu, imprezy kulinarne i inne oraz potrzeby zwiedzających i wystawców. Z zespołami pracowali także wykładowcy z kierunku architektura wnętrz z UZ i design krajobrazu z UAP. W przygotowaniach wstępnych i w całym cyklu projektowania współuczestniczyły dr Patrycja Mikołajczak i mgr Joanna Legierska-Dutczak.

2

3

4

1

1 PREZENTACJE PROTOTYPÓW W ZAGRODZIE KAMIENNEJ W MUZEUM ETNOGRAFICZNYM W ZIELONEJ GÓRZE Z/S W OCHLI
2, 3 PRACE ZESPOŁOWE W TRAKCIE WARSZTATÓW PLAN DESIGN
4 CZĘŚĆ ZESPOŁU PROJEKTOWEGO W OSTATNIM DNIU WARSZTATÓW PLAN DESIGN

ska-Dutczak. Opiekę merytoryczną sprawował dr hab. Piotr Szwiec, prof. ndzw. UAP, dr hab. Jarosław Dziecielewski, prof. ndzw. UZ. W tworzeniu wizualizacji 3D wsparła zespoły dr hab. Agnieszka Meller-Kawa, a mgr inż. Marta Szwiec przeprowadziła wprowadzające szkolenie BHP i zasad pracy warsztatowej. W pracach stolarskich ogromnego wsparcia udzielili studentom stolarze z placówki.

Zwieńczeniem projektu była wystawa, której wernisaż odbył się 7 grudnia 2016 r. na terenie Zagrody Kamiennej Muzeum Etnograficznego w Zielonej Górze z/s w Ochli. Można było na niej zobaczyć końcowe prototypy mebli plenerowych oraz plansze pokazujące założenia projektowe, koncepcje zestawiania form i magazynowania oraz przebieg prac. Podczas otwarcia wystawy na krótkim sympozjum dot. projektowania dla przestrzeni plenerowych, każda z grup i autorzy szczegółowo w prezentacjach opowiedzieli o założeniach swoich projektów, o inspiracjach, materiałach i wykonaniu. Wstęp do wydarzenia poprowadził dr hab. Piotr Szwiec, prof. ndzw. UAP. Prototypy mebli, ład sprzedażowych, stoisk, siedzisk, ław oraz stołów zaprezentowali: Weronika Dobrowolska, Urszula Gajczyk, Marta Głowacka, Klaudia Grabas, Ewelina Jezierska, Olga Kryzhanovska, Weronika Kudlińska, Joanna Legierska-Dutczak, Mariana Montez, Patrycja Mikołajczak, Agata Nowicka, Aneta Pilipczuk-Dąbrowska, Dorota Potola, Paulina Rzadzowska.

Oprócz celów naukowo-badawczych warsztaty miały również za zadanie popularyzację kultury regionu i wiązały się z pracami badawczymi prowadzonymi w Zakładzie Architektury Wnętrz i Rzeźby. Współpraca międzyuczelniana i z interesariuszami zewnętrznymi przyniosła obustronne korzyści, zarówno dla środowiska akademickiego, placówki muzealnej i studentów, jak również dla miasta Zielona Góra. Oprócz satysfakcji projektowej i świetnej atmosfery w czasie warsztatów, goście z Warszawy i Poznania wracali pod wrażeniem klimatycznych: okolic i naszego miasta.

Projekt Plan DESIGN był dedykowany przestrzeniom plenerowym obiektów kultury, a koncepcje rozwiązań zostały wypracowane wspólnie z Muzeum Etnograficznym. Projekt został sfinansowany ze środków Klubu Radnych Zielona Razem.

Weronika Dobrowolska,
Joanna Legierska-Dutczak

Dwie wystawy w Galerii PWW
Zofia Adamiak_ LABIRYNTY
Aleksandra Początek_ OBSZAR

13 października 2016 r. w Galerii PWW Instytutu Sztuk Wizualnych odbył się wernisaż wystawy Zofii Adamiak zatytułowanej *Labirynty*. Artystką jest absolwentką Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Dyplom obroniła w 2016 r. na kierunku malarstwo w pracowni prof. Włodzimierza Dudkowiaka. Punktem wyjścia do powstania cyklu obrazów były opuszczone przestrzenie, pokoje, magazyny lofty. Zofia w sposób bardzo syntetyczny, a zarazem z dużą dozą malarskiego luzu dokonała zapisu owych przestrzeni. W jej pracach można odnaleźć odwołania do artbrutu, a także tradycji anarchistycznych i punkowych.

Miesiąc później miał miejsce wernisaż wystawy Aleksandry Początek zatytułowanej *Obszar*. Aleksandra jest stu-

2

3

4

1 ZOFIA ADAMIAK I JAREK JESCHKE PODCZAS WERNISAŻU, FOT. L. LITECKA
2 OBRAZ AUTORKI, FOT. J. JESCHKE
3 ALEKSANDRA PO CZĄTEK I JAREK JESCHKE - OTWARCIE WYSTAWY, FOT. L. LITECKA
4 JEDNA Z PRAC AUTORKI, FOT. J. JESCHKE

dentką trzeciego roku *grafiki* w Instytucie Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Na wystawie prezentowała prace malarskie powstałe w pracowni prof. Stanisława R. Kortyki. Tytułowy obszar, to przestrzenie miejskich blokowisk. To miejsca pomiędzy jednym blokiem, a drugim. Często puste i zaniedbane, a pomiędzy tworzy wiele znaczeń i interpretacji. Choć u Aleksandry trudno doszukać się dosłowności owych miejsc. Dokonuje ona głębokiej malarskiej analizy zastanej sytuacji. W jej wyniku powstały obrazy bardzo subtelne i refleksyjne.

Jarek Jeschke
Galeria PWW Instytutu Sztuk Wizualnych

PRZETWORY I ŚWIĄTECZNY KIERMASZ w ISW

Przetwory to tytuł podwójnego wydarzenia, które miało miejsce 24 listopada br. w Instytucie Sztuk Wizualnych. Muzyczny jam session, oraz wystawę grafik z pracowni wkleśtodruku prof. Piotra Szurka (z Instytutu Sztuk Wizualnych w Zielonej Górze oraz z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu) zorganizował Grzegorz Myćka wspólnie z Galerią aj-aj. Mieliliśmy okazję pograć na czymkolwiek, oraz posłuchać wykonań profesjonalistów i pasjonatów muzyki. Wystąpili: wspomniany już Grzesiu Myćka, Adam Janicki, Zgas, Przemysław Wurst, Tymoteusz Chwistek, Łukasz Dołęga, Stanisław Jordanow, oraz Kamil Stemler.

Wystawa zaaranżowana została na trzech poziomach budynku i pomieściła ogromną ilość prac. Uczestnicy wystawy: Kinga Bartnicka, Aleksandra Cieślęwicz, Lidia Galica, Sona Hudokova, Reka Ilies, Beata Jakielska,

Sylwia Januszewska, Katarzyna Kaczor, Kajetan Karczewski, Nataniel Koman, Aleksandra Kosior, Julia Kowalska, Klaudia Kozińska, Maciej Krobski, Anna Kuczyńska, Franciszka Kujawska, Liwia Litecka, Daria Mądry, Olga Mularczyk, Grzegorz Myćka, Paulina Niemczuk, Aldona Piotrowska, Olesia Podobied, Małgorzata Rekus, Karolina Rzońca, Dawid Sadkowski, Martin Schwarz, Nina Stefaniak, Izabela Szulc, Agata Szczecińska, Dorota Ścista, Weronika Tysz, Krystyna Wysocka, Karolina Wojciechowska, Magdalena Wojciechowska, Wiktor Wolski, Marek Woźniak.

Pierwszy Świąteczny Kiermasz prac studentów i absolwentów Instytutu Sztuk Wizualnych odbył się 10 grudnia. Podczas imprezy można było kupić dzieła bezpośrednio od artystów, co było okazją nie tylko do znalezienia niepowta-

rzalnych prezentów pod choinkę, ale i pretekstem do spotkań i rozmowy. Nie zabrakło również muzyki. Na stoisku płytowym znalazły się nagrania: Jana Adamczewskiego, Sandry Hohlfeld oraz zespołów: Bibobit, Morte Plays, New Message. Niespodzianką był koncert Morte Plays - jazzowego kwartetu Marcina Łukasiewicza, który wystąpił tym razem w duecie z Patrykiem Mottem. Była to pierwsza okazja, żeby posłuchać kompozycji napisanych specjalnie na saksofon tenorowy i gitarę jazzową, a także utworów z albumu „Anomalia” wydanego we wrześniu tego roku. Było fantastycznie!

Uczestnicy: Kacper Będkowski, Maja Grygier, Sylwia Januszewska, Agnieszka Kujawa-Bartosik, Katarzyna Kulikowska, Liwia Litecka, Aleksandra Maliszewska, Grzegorz

Myćka, Marta Obuchowicz, Iwa Pytiak, Agata Rowecka, Grażyna Rymaszewska, Magdalena Wojciechowska, Marek Woźniak.

Organizatorki: Joanna Fuczko, Maryna Mazur.

FOT. 1,2,4 __ KIERMASZ ŚWIĄTECZNY - ARTYŚCI I ICH PRACE
FOT. 3 __ PRZETWORY - FRAGMENT WYSTAWY
FOT. 5 __ PRZETWORY - KONCERT
FOT. 6 __ WYSTĘP ZESPOŁU MORTE PLAYS

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Projektowe Warsztaty Urbanistyczne nt. *Audytu krajobrazowego mojego miasta* - Projektowe Warsztaty Urbanistyczne - Zielona Góra 2016

W dniach 5-16 września 2016 r. na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyły się Projektowe Warsztaty Urbanistyczne - *Audytu krajobrazowego mojego miasta* pod patronatem Biura Urbanistyki i Planowania Urzędu Miasta Zielona Góra, w których wzięło udział 23 studentów z 6. semestru inżynierskich studiów na kierunku *architektura i urbanistyka* oraz 6 osób pełniących organizacyjną rolę opiekunów merytorycznych.

Przedmiotem warsztatów urbanistycznych było opracowanie w obowiązujących warunkach planistyczno-prawnych m.in. audytu krajobrazowego w formie urbanistycznej dokumentacji projektowej odnoszącej się do zarządzania krajobrazem miasta. Warsztaty umożliwiły studentom zdobycie doświadczenia pracy w zespole i praktyczne wykorzystanie w opracowywanym dokumencie, nabytej na studiach inżynierskich wiedzy, związanej z urbanistycznymi zasadami kształtowania i ochrony krajobrazu w mieście. Celem audytu krajobrazowego było dostarczenie zarządzającym przestrzenią miejską, planistycznych materiałów pomocnych w podejmowaniu decyzji urbanistycznych w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu w mieście.

W trakcie warsztatów, Kierownik Biura Urbanistyki i Planowania UM Zielona Góra mgr inż. Małgorzata Maśko-Horyza, zapoznała studentów z metodologią opracowań urbanistycznych i planistycznych realizowanych w biurze na rzecz rozwoju przestrzennego miasta, zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W audycie krajobrazowym zostały wykonane przez studentów następujące urbanistyczne zadania projektowe:

1. Urbanistyczna inwentaryzacja walorów krajobrazowych na wybranym terenie miasta;
2. Opracowanie ustaleń urbanistycznych, za pomocą których będzie można podwyższyć walory krajobrazowe lub chronić krajobraz w mieście;
3. Wykaz kolejności koniecznych do przeprowadzenia działań w celu zachowania lub zharmonizowania układu elementów krajobrazu w zakresie estetycznego odbioru wizualnego i uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych.

Główne ustalenia urbanistycznych zasad ochrony i kształtowania krajobrazu (wg Ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu z dn. 25 kwietnia 2015 r.), które studenci uwzględniali w audycie na poziomie szczegółowości uzgodnionym z opiekunami merytorycznymi warsztatów, dotyczyły między innymi takich rozstrzygnięć, jak:

- ograniczenia w zakresie lokalizowania zabudowy,
- zasady lokalizacji obiektów budowlanych o charakterze dominant krajobrazowych,
- nieprzekraczalne parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,
- maksymalna wysokość zabudowy,
- sposób usytuowania budynków w stosunku do dróg,
- dopuszczalne materiały stosowane do budowy budynków i dróg,
- dopuszczalna kolorystyka obiektów budowlanych,
- rozwiązania detali architektonicznych elewacji, w tym okien i drzwi, uwzględniające lokalne tradycje budowlane,
- zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, a także rodzaje materiałów budowlanych z jakich mogą być wykonane, a w odniesieniu do tablic i urządzeń reklamowych również zasady i warunki dotyczące wielkości możliwości ich umieszczania na istniejących obiektach budowlanych itp.

Warsztaty urbanistyczne zakończyła indywidualna ekspozycja prac projektowych przekazanych organizatorom warsztatów, na której każdy zespół przedstawił w formie elektronicznej i drukowanej planszę, prezentującą urbanistyczne opracowanie wybranego fragmentu miasta.

Zorganizowane na Uczelni urbanistyczne warsztaty projektowe przy współpracy z Urzędem Miasta Zielona Góra, stały się dla studentów kierunku *architektura i urbanistyka / architektura* atrakcyjną formą kształcenia z udziałem podmiotu zewnętrz-

FOT. ZESPÓŁ MERYTORYCZNYCH OPIEKUNÓW WARSZTATÓW KATEDRY ARCHITEKTURY I URBANISTYKI. OD LEWEJ: DR INŻ. ARCH. ALICJA MACIEJKO, DR HAB. INŻ. ARCH. BOGUSŁAW WOJTYSZYN, PROF. UZ, DR INŻ. ARCH. MARTA SKIBA, DR INŻ. ANNA BAZAN-KRZYWOSZAŃSKA, DR INŻ. ARCH. PIOTR SOBIERAJEWICZ

FOT. JUSTYNA KLESZCZ, 2016

nego, realizującego na co dzień zadania z zakresu architektury, urbanistyki i planowania przestrzennego.

Bogusław J. Wojtyszyn
Zakład Urbanistyki i Planowania
Przestrzennego KAIU

Wycieczka studialno-dydaktyczna studentów architektury

W dniach 22-23 października 2016 r. odbyła się wycieczka studialno-dydaktyczna do Łodzi, zorganizowana przez Katedrę Architektury i Urbanistyki dla studentów kierunku *architektura* WBAiŚ, w ramach poszerzenia wiedzy z przedmiotów: ochrona zabytków II, modernizacja obiektów budowlanych oraz historia budowy miast, prowadzonych przez prof. Wandę Kononowicz. Program wycieczki obejmował wysłuchanie wykładu nt. rozwoju przestrzennego Łodzi wygłoszonego przez dr arch. Marię Dankowską w Instytucie Architektury i Urbanistyki WBAiŚ PŁ oraz zwiedzenie takich obiektów jak:

- Muzeum Kinematografii w dawnym pałacyku Scheiblera;
- osiedle patronackie Księża Młyn, przy dawnej fabryce Scheiblera;
- adaptacja dawnej fabryki Scheiblera na lofty;
- pałacyk Herbsta;

STUDENCI ARCHITEKTURY Z PROF. W. KONONOWICZ PRZED BRAMĄ DO „MANUFAKTURY”. FOT. A. KONONOWICZ, 2016

ZIELENIAC W OSIEDLU PATRONACKIM KSIĘŻY MŁYN. FOT. P. PACHUT, 2016

SKANSEN DREWNIANEJ ZABUDOWY. FOT. P. PACHUT, 2016

MANUFAKTURA - DZIEDZINIEC ZA BRAMĄ. FOT. P. PACHUT, 2016

- Skansen Łódzkiej Architektury Drewnianej;
- Muzeum Miasta Łodzi - w dawnym pałacu Izraela Poznańskiego;
- Centrum Handlowe „Manufaktura” - adaptacja i rozbudowa dawnej fabryki Poznańskiego;
- modernistyczne osiedle mieszkaniowe na Polesiu Konstantynowskim
- nowa filharmonia (proj. R. Loegler)

Opiekę merytoryczną sprawowała prof. Wanda Kononowicz, organizacją pod względem praktycznym zajęły się: mgr Małgorzata Czerniawska oraz - z ramienia Koła Naukowego „Architektura w przestrzeni zrównoważonej” WBAiŚ - studentka Brygida Równicka. Pomoc merytoryczną i praktyczną na terenie Łodzi zapewniła dr inż. arch. Maria Dankowska oraz studenci z Koła Naukowego przy Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej. Wycieczka była bardzo udana, mimo zmiennej jesiennej pogody.

Wanda Kononowicz
Kierownik Katedry Architektury i Urbanistyki

Pracownicy i studenci WBAiŚ na Międzynarodowej Konferencji Build - Master - Class w Kijowie

W dniach 16-18 listopada 2016 r. w Kijowie miała miejsce Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna Młodych Naukowców, Build - Master - Class, zorganizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy, Kijowski Narodowy Uniwersytet Budownictwa i Architektury (KNUBA) oraz Polską Akademię Nauk (PAN - Biuro w Kijowie). W Komitecie naukowym konferencji, któremu przewodniczył Rektor Uniwersytetu prof. Petro Kulikow, zasiadli m.in. prof. Henryk Sobczuk z Kijowskiego Biura PAN oraz prof. **Volodymyr Sakharov** z Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dzięki zaproszeniu prof. V. Sakharowa, w Konferencji udział wzięli: prof. dr hab. inż. arch. **Wanda Kononowicz** z Katedry Architektury i Urbanistyki WBAiŚ UZ oraz dwoje studentów dyplomowego roku (PS) kierunku *architektura*: **Maria Machowska** i **Piotr Pachut** (członkowie Koła Naukowego „Architektura w przestrzeni zrównoważonej”). Przyjęty z dużym zainteresowaniem godzinny wykład prof. W. Kononowicz pt. *Issues of the Modern Urban Planning in Wrocław during the interwar period in the 20 Century*, wygłoszony w ramach pierwszej sesji plenarnej, został na prośbę organizatorów powtórzony następnego dnia dla studentów Wydziału Architektury, tym razem w języku polskim. Tłumaczyła go,

BUDYNEK FILHARMONII (PROJ. R. LOEGLER). FOT. P. PACHUT, 2016

OSIEDLE W STYLU FABRYCZNYM PRZY UL. TYMIENIECKIEGO W ŁODZI. FOT. P. PACHUT, 2016

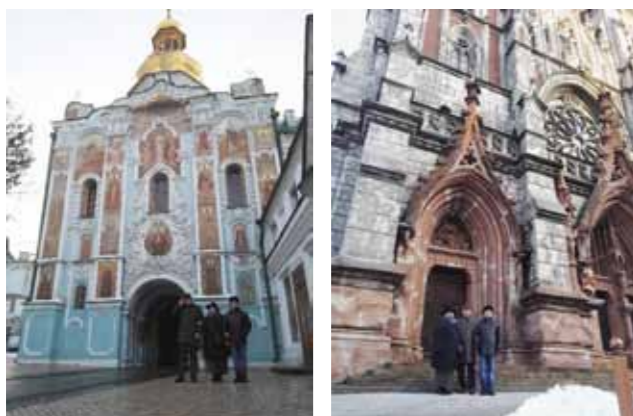
WYKŁAD PROF. WANDY KONONOWICZ. FOT. P. PACHUT, 2016.

ZŁOTE WROTA. FOT. M. MACHOWSKA, 2016

WIECZÓR W TEATRZE. P. PACHUT, PROF. W. KONONOWICZ, M. MACHOWSKA

PIECZERSKA ŁAWRA – BRAMA. FOT. M. MACHOWSKA, 2016

PROF. WANDA KONONOWICZ, PROF. IGOR BOJKO, DR ANDRIJ GRABOWSKI PRZED KOŚCIOŁEM ŚW. MIKOŁAJA. FOT. M. MACHOWSKA, 2016

świetnie władająca naszym językiem, prof. Julia Iwaszko. Zainteresowanie słuchaczy wzbudziły także kilkunastominutowe wystąpienia naszych studentów w ramach Sekcji nr 2 zatytułowanej *Urban planning and land use planning*. Maria Machowska wygłosiła referat pt. *Sustainable development in modern architecture*, a Piotr Pachut referat pt. *Creation of safe space in existing residential settlements on the basis of the <CPTED> and the <Secure by design> methods*.

W czasie pobytu na Uniwersytecie w Kijowie zapoznaliśmy się z programem nauczania na Wydziale Architektury, a także ze specyfiką działalności dydaktycznej poszczególnych Instytutów i Zakładów. Zaprezentowano nam prace kursowe studentów, jak również dyplomy inżynierskie i magisterskie. Było też trochę czasu na zwiedzenie zabytków Kijowa. Cały nasz pobyt przebiegał w atmosferze życzliwości i serdeczności. Do Polski wracaliśmy pełni pozytywnych wrażeń.

Wanda Kononowicz
Kierownik Katedry Architektury i Urbanistyki WBAiIS

Seminarium naukowe - Budownictwo na obszarach sejsmicznych

Nowoczesne budownictwo, w szczególności jeśli chodzi o wysokie budynki, wymaga rozwiązania wielu problemów. Wśród nich są oceny wytrzymałości materiałów konstrukcyjnych, badań zachowania się budynków pod wpływem różnych obciążeń, niezawodności budynków itd. Te pytania są aktualne i często omawiane na fachowych sympozjach oraz konferencjach

regionalnych i międzynarodowych. Szczególną uwagę poświęca się tam problemom efektów sejsmicznych.

W ostatnim czasie obserwuje się ogólną

tendencję do zwiększenia poziomu sejsmiczności skrupy ziemskiej. W takich warunkach występują problemy projektowania konstrukcji, które przyjmują sejsmiczne albo inne obciążenia dynamiczne co jest ważnym i skomplikowanym zagadnieniem zabezpieczenia niezawodności eksploatacyjnej budowli. Tylko w tym roku trzęsienie ziemi w Ekwadorze (16 kwietnia 2016) doprowadziło do śmierci setek ludzi oraz zniszczenia dużej liczby budowli. Tego samego dnia inne trzęsienie ziemi w Japonii o sile 7,1 Magnitud doprowadziło do śmierci wielu ludzi oraz zniszczenia budynków i otaczającej je infrastruktury. A niedawne wielokrotne trzęsienia ziemi we Włoszech, doprowadziły do całkowitego zniszczenia wielu miejscowości.

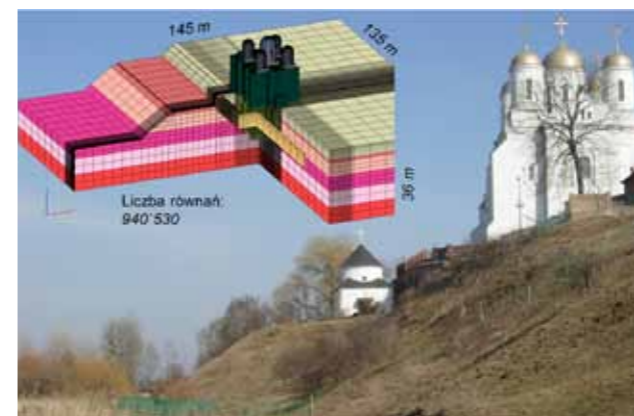
W celu omówienia zaawansowanych możliwości rozwiązania problemów projektowania budynków i konstrukcji sejsmicznie odpornościowych, 23 listopada 2016 r. na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska (Instytut Budownictwa, Zakład Mechaniki Budowli) odbyło się seminarium naukowe na temat *Współczesne podejście do analizy zachowania się budynków w obszarach niebezpiecznych sejsmicznie*, które wygłosił dr hab. inż. Volodymyr Sakharov, prof. UZ. Na seminarium byli obecni przedstawiciele Zakładu Mechaniki Budowli, Zakładu Konstrukcji Budowlanych oraz Zakładu Technologii Budownictwa, Geotechniki i Geodezji, w tym prof. dr hab. inż. Tadeusz Biliński, prof. dr hab. inż. Antoni Matysiak, dr hab. inż. Jakub Marcinowski, prof. UZ, prof. dr hab. inż. Piotr Alawdin.

W referacie przedstawiono wyniki badań zachowania się różnych (wybudowanych) wielokondygnacyjnych budynków w strefach niebezpiecznych sejsmicznie na Ukrainie. Profesor Sakharov zaznaczył, że czas obliczeń zagadnienia sejsmiki dla nowoczesnych budynków wysokich o średniej złożoności (z liczbą niewiadomych rzędu 1-2 mln) oraz biorąc pod uwagę nieliniowe właściwości środowisk, stanowi 2-3 tygodnie i z tego powodu ich wykorzystanie do zadań inżynierskich jest ograniczone. Jednak zaproponowane ostatnie opracowania modeli zachowania się środowisk i nowych metod obliczeniowych umożliwiają przeprowadzenie takiej analizy znacznie szybciej bez utraty dokładności, co pozwala na rozwiązanie najbardziej skomplikowanych zagadnień dynamiki za pomocą komputerów osobistych.

Wyniki badań numerycznych otrzymano z wykorzystaniem autorskiego Automatyzowanego Systemu Badań Naukowych (ASBN) „VESNA-DYN”. Szczególną uwagę zwrócono na wiarygodność wyników. Ujawniły się szczegóły projektowania modeli do opisu dynamicznego zachowania gruntu, betonu i muru z cegły. Przedstawione wyniki obliczeń zostały porównane z obliczeniami innych komercyjnych systemów komputerowych oraz wynikami eksperymentów polowych.

Na przykładzie symulacji kompleksu wieżowców o trzech sekcjach wykazano szczegóły drgań sekcji konstrukcji i ich wzajemnego wpływu. Zaznaczona została również potrzeba takich badań w celu oceny bezpieczeństwa dylatacji, pokazana skuteczność stosowania pasywnych systemów izolacyjnych, które zabezpieczają zmniejszenie wpływów obciążeń sejsmicznych. Jednocześnie profesor zwrócił uwagę, że nadmierne stosowanie izolacji sejsmicznych w sposób nieuzasadniony może doprowadzić do zwiększenia amplitudy drgań budynku.

Zostały również przedstawione wyniki badań zachowania się masywnych budowli, przeprowadzone na podstawie modelowania numerycznego konstrukcji zimnerskiego monasteru (rysunek str. 39). Założony przez księcia Volodymyra monaster, w czasie przeszło tysiąca lat uległ natu-

ZIMNO (UKRAINA) - BADANIA PRAWOSŁAWNEGO ŚWIĘTOGÓRSKIEGO MONASTERU PW. ZAŚNIĘCIA NAJSWIĘTSZEJ MARIII PANNY, FOT. KOSTIANTYN NOVIKOV

ralnej degradacji oraz rekonstrukcjom i innym zmianom, które odbyły się na współczesnym stanie jego architektury. Podstawowe konstrukcje nośne, w tym fundamenty składają się z ceglanej kładki, miejscami założonej jeszcze w 1495 r. W ostatnim czasie w monasterze zostały przeprowadzone prace polegające na wzmocnieniu fundamentów, przy współdziałaniu katedry Podłoża i Fundamentów KNU-BA pod kierownictwem prof. Igora Boyko.

Sobór monasteru jest zlokalizowany na zboczu góry. Przy modelowaniu obliczenia zostały przeprowadzone z uwzględnieniem rzeczywistego reliefu, konstrukcji ochronnych oraz elementów wzmacniających fundament.

W przedstawionych rezultatach przeprowadzone zostały uzgodnienia charakteru pięknie zarejestrowanych w konstrukcjach nośnych z podziałem naprężeń i stref miążdżenia otrzymanych przy modelowaniu. Wyjaśniono również istnienie innych stref niebezpiecznych. Jednocześnie profesor zaznaczył, że ujawnione uszkodzenia nie doprowadzają do sytuacji awaryjnej albo zmiany zasadniczej w pracy konstrukcji nośnych.

Referat został zaprezentowany na wysokim poziomie naukowym, wraz z dołączeniem wyników praktycznego zastosowania przeprowadzonych badań i został oceniony przez uczestników seminarium bardzo wysoko. Po wystąpieniu odbyła się dyskusja, uczestnicy spotkania zadali wiele pytań, na które prof. Volodymyr Sakharov podał wyczerpujące odpowiedzi. Przedstawiony referat cieszył się dużym zainteresowaniem uczestników.

Prof. Volodymyr Sakharov ma 39 lat i jest młodym naukowcem, który do Zielonej Góry przyjechał z Ukrainy, gdzie pracował w Katedrze Podłoża i Fundamentów Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury (KNUBA). Na KNUBA problemem symulacji współdziałania podłoża gruntowego z budynkami poświęca się znaczną uwagę zarówno na poziomie naukowym jak i praktycznym. Prof. Sakharov ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w badaniach zachowania się wysokich budynków i struktur inżynierii lądowej, a także projektowania fundamentów pod obciążeniem statycznym i dynamicznym. Zajmuje się rozwojem modeli zachowania środowisk gruntowych oraz konstrukcyjnych, algorytmów do obliczeń numerycznych w celu rozwiązywania problemów geomechaniki. Dzisiaj prof. Volodymyr Sakharov pracuje na Uniwersytecie Zielonogórskim na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska

Marek Dankowski

Konferencja naukowa: Nowoczesne technologie w służbie Gospodarki Niskoemisyjnej. Odnawialne Źródła Energii, Ciepłownictwo, Technologie Komputerowe

25 listopada 2016 r. w auli Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii odbyła się konferencja pod tytułem *Nowoczesne technologie w służbie Gospodarki Niskoemisyjnej. Odnawialne Źródła Energii, Ciepłownictwo, Technologie Komputerowe* organizowana przez Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. oraz Instytut Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Sponsorem wydarzenia była Kostrzyńsko-Słubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna.

Spotkanie przedstawicieli nauki, przemysłu i biznesu było drugą częścią konferencji, które przebiegało pod hasłem *Energetyka komunalna - terażniejszość i wyzwania przyszłości*. Tematyka konferencji obejmowała szeroko rozumiane zagadnienia związane z Gospodarką Niskoemisyjną, bazujące na wykorzystaniu nowoczesnych systemów OZE oraz technologii komputerowych do wspomaganie jej racjonalnego kształtowania. Ważną kwestią poruszaną w trakcie spotkania była rola scentralizowanych systemów ciepłowniczych w redukcji niskiej emisji w miastach oraz gminach. Zagadnienia poruszane na konferencji w sposób bezpośredni dotyczyły jednostek samorządu terytorialnego, administratorów zasobów mieszkaniowych, a także architektów oraz projektantów w zakresie budownictwa i inżynierii środowiska oraz wszystkich osób zainteresowanych zmniejszeniem zanieczyszczenia środowiska na obszarach zurbanizowanych.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ (Prorektor ds. Rozwoju UZ) oraz prof. dr hab. inż. Andrzej Jędrzak - Dyrektor Instytutu Inżynierii Środowiska. Powitali oni zgromadzonych uczestników oraz nakreślili tematykę spotkania.

Pierwszą prezentację wygłosiła mgr inż. Urszula Podgajna (Kierownik Biura Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Zielona Góra). Wystąpienie dotyczyło *Roli Jednostek Samorządowych w kształtowaniu gospodarki niskoemisyjnej w miastach*, którą omówiono na przykładzie polityki, programów i zadań wydzielonych dla miasta Zielona Góra. Wspomniano również o tym jak ważna jest edukacja dzieci i młodzieży w kontekście redukcji emisji zanieczyszczeń.

W wystąpieniu zatytułowanym *Nowoczesne technologie w scentralizowanych systemach ciepłowniczych jako element kreowania gospodarki niskoemisyjnej w regionie* mgr inż. Małgorzata Ptak-Bystrzycka (Dyrektor Handlu w „Elektrociepłowni Zielona Góra” S.A. Grupa EDF) przedstawiła działalność Elektrociepłowni Zielona Góra S.A., w aspekcie korzyści wynikających z zastosowania kogeneracji w obszarze bezpieczeństwa energetycznego, efektywności energetycznej oraz interesów środowiskowych, ekonomicznych i społecznych. Pani Dyrektor omówiła także możliwości produkcji ciepła z ciepła sieciowego oraz planowane działania na najbliższe lata, które przyczynią się do redukcji emisji.

Możliwości inwestowania w OZE w specjalnych strefach ekonomicznych zaprezentował dyrektor marketingu Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. - Andrzej Kali. Możliwości zostały ukazane w kontekście dyrektyw unijnych i obowiązujących przepisów prawa polskiego na przykładzie działalności KSSE.

Z kolei dr Jacek Bojarski z Ośrodka Zastosowań Matematyki i Informatyki omówił zagadnienie *Jak zredukować emisję pochodzącą od transportu?*, na przykładzie prac prowadzonych w Ośrodku nad rozwiązaniem wdrożonym dla jednej firmy transportowej, które mają się przyczyniać do mniejszego zużycia paliwa.

W prezentacji *Racjonalne projektowanie - wyzwania dla projektantów i architektów* dr inż. Piotr Ziembicki (Instytut Inżynierii Środowiska UZ, PNT UZ) zwrócił szczególną uwagę na optymalne projektowanie, uwzględniając obszary techniczne projektowania, takie jak: systemy i sieci ciepłownicze, nowoczesne systemy wytwarzania i przesyłania energii (ciepło, chłód, energia elektryczna), technologie informatyczne w zarządzaniu energią, OZE oraz zagadnienia związane z efektywnością energetyczną w przemyśle i budownictwie. Przekazywane treści poparte były przykładami i symulacjami komputerowymi ze zrealizowanych już projektów.

Kolejnym punktem programu było wystąpienie dr inż. Jana Bernasińskiego (Instytut Inżynierii Środowiska UZ), który wraz z prof. dr. hab. inż. Joachimem Koziołem (Instytut Inżynierii Środowiska UZ) przygotował prezentację o tematyce *Gospodarka niskoemisyjna - z czym mamy do czynienia*. Omówione zostało: zużycie energii w Polsce, sprawność źródeł ciepła, emisja zanieczyszczeń w zależności od źródła ciepła oraz cele planów gospodarki niskoemisyjnej.

Wystąpienie dr inż. Grzegorza Szulca (ITEO Sp. z o.o.) zaprezentowało *Odnawialne źródła energii elektrycznej - nowoczesne technologie zasilania w energię* na przykładzie projektu LUKON, który polega na opracowaniu i wdrożeniu powiązanych technologii w produkcji biomasy algowej z wykorzystaniem energii odnawialnej (panele fotowoltaiczne, biogazownia).

Na koniec prezentację pt. *Perspektywy zmian wymagań dotyczących redukcji emisji w miastach* wygłosił pracownik Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii PNT UZ mgr inż. Katarzyna Zagórska i mgr inż. Michał Pawłowski. Przeanalizowano główne cele polityki UE na lata 2020-2030, przykłady rozwiązań umożliwiających zmniejszenie emisji w miastach, perspektywy energetyczne dla miast przyszłości oraz założenia redukcji dwutlenku węgla w Europie.

Oprócz wysłuchania prezentacji uczestnicy spotkania mieli możliwość wymieniienia poglądów na panelu dyskusyjnym podczas przerwy kawowej. W podsumowaniu konferencji, dr inż. Piotr Ziembicki zaprosił na kolejne spotkania.

Konferencja wykazała szeroki wachlarz zagadnień związanych z gospodarką niskoemisyjną, a także wskazała konieczność dalszego promowania działań przyczyniających się do redukcji zanieczyszczeń oraz do rozwijania nowoczesnych technologii w tym obszarze, m. in. komputerowych.

Piotr Ziembicki, Katarzyna Zagórska

__Seminarium naukowe

29 listopada br. w Instytucie Inżynierii Środowiska prof. Iwan Aleksiejew zaprezentował wyniki swoich badań w strefie podbiegunowej w referacie pt. *Investigation electrical resistivity in soils and permafrost of sea terraces of Gronfjord (Svalbard Archipelago)*. Prelegent

uczestniczył w międzynarodowym programie badań polarnych i oceanograficznych prowadzonych przez Państwowy Uniwersytet w Sankt Petersburgu (Rosja) i Uniwersytet w Hamburgu (Niemcy).

Marek Dankowski

__Seminarium: Geosyntetyki w budownictwie

30 listopada w Zakładzie Dróg i Mostów Instytutu Budownictwa UZ odbyło się seminarium szkoleniowo-promocyjne na temat: *Możliwości wykorzystania technologii geosyntetycznych w geotechnice, budowie obiektów inżynierskich oraz hydrotechnicznych*. Wykład poprowadził Marcin Chwał, przedstawiciel firmy Inora, Przedsiębiorstwo Realizacyjne INORA Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach.

Seminarium to mogło być zrealizowane między innymi dzięki owocnej współpracy naukowej prof. Adama Wysockiego, Kierownika Zakładu Dróg i Mostów UZ z firmą INORA, natomiast stroną organizacyjną spotkania kierowała dr inż. Anna Staszczuk z wyżej wymienionego Zakładu Dróg i Mostów.

Firma INORA została założona w roku 1991 na Górnym Śląsku i swą działalność związała początkowo z obszarami występowania szkód górniczych. Obecnie zakres działania firmy jest o wiele szerszy i obejmuje między innymi budownictwo drogowe, hydrotechniczne, budowę linii kolejowych i obiekty kubaturowe na wszelkiego rodzaju gruntach słabonośnych w całym kraju, a także przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska. Specjaliści firmy wykonują badania geologiczne i geotechniczne, zwłaszcza na obszarach, gdzie występują grunty słabe, zajmują się też dobozem technologii i projektowaniem rozwiązań wzmacniających np. skarpy, nasypy, torowiska, podłoża pod jezdnie, stosując w tym celu różnorodne materiały zwane ogólnie geosyntetykami. Należą do nich na przykład tzw. geosiatki służące do zbrojenia podstawy skarp i nasypów czy zbrojenia warstw podbudowy, dalej geotkaniny i geowłókniny wykorzystywane m.in. jako materiał filtracyjny i separacyjny w systemach drenażowych, siatki i maty antyerozyjne, geokompozyty do nawierzchni bitumicznych, czy też wreszcie tzw. materace, geoworki, georury lub kosze gabionowe przeznaczone do ochrony brzegów cieków wodnych, falochronów, wałów przeciwpowodziowych, czy brzegów morskich.

Specjaliści z firmy INORA zapewniają również nadzór autorski i pomoc przy realizacji inwestycji oraz monitoringu obiektów w czasie ich późniejszej eksploatacji.

W seminarium udział wzięło ok. 20 osób, w tym studenci kierunku budownictwo z naszego Wydziału.

Wykład był niezwykle interesujący i wniósł spory bagaż wiedzy w zakresie dziedziny, jaką stanowią technologie stosowania geosyntetyków w różnych obszarach związanych z inżynierią lądową. Prelekcja była bogato ilustrowana wykresami i fotografiami z realizowanych inwestycji oraz wzbudziła ożywioną dyskusję, w której udział wzięli głównie studenci reprezentujący Instytut Budownictwa UZ.

Marek Dankowski

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

__Kierunek zarządzanie z akredytacją IPMA-Student

CERTYFIKAT IPMA-STUDENT

Stowarzyszenie IPMA Polska przyznała akredytację IPMA-Student Wydziałowi Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego dla kierunku *zarządzanie* studiów pierwszego stopnia do międzynarodowej, profesjonalnej społeczności osób i organizacji realizujących projekty. Certyfikaty IPMA są powszechnie rozpoznawane i jako świadectwo posiadanych kwalifikacji stosowane w procesach rekrutacji pracowników,

budowania ścieżek rozwoju pracowników i doskonalenia dojrzałości projektowej organizacji. Warto dodać, że opisane kwalifikacje są uniwersalne, niezależnie od branży, a zawód kierownika projektu jest aktualnie jednym z najbardziej atrakcyjnych i perspektywicznych. Zachęcamy studentów do skorzystania z przygotowanej oferty. **Uroczyste wręczenie certyfikatu akredytacji odbyło się 16 listopada br. podczas spotkania PM Edukacja odbywającego się na Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.** Certyfikat wręczyli: dr Joanna Rzempała, Menedżer Programu IPMA-Student, Członek Zarządu IPMA Polska oraz dr inż. Bogumił Datkowski, First Asesor IPMA, Przewodniczący Komisji Akredytacyjnej IPMA-Student. Wydział reprezentowała dr Marta Moczulska - koordynator Wydziału ds. IPMA. International Project Management Association Polska (IPMA Polska) jest częścią międzynarodowej organizacji non-profit - International Project Management Association®, zrzeszającej i certyfikującej Project Managerów. Misją IPMA Polska jest umożliwienie wymiany doświadczeń wszystkim zainteresowanym zarządzaniem projektami, wspieranie ludzi w zdobywaniu wiedzy o zarządzaniu projektami, oraz organizacji wdrażających zarządzanie projektowe. W ramach IPMA-Student studenci i absolwenci akredytowanych uczelni mają możliwość podsumowania edukacji akademickiej uzyskaniem profesjonalnego, rozpoznawalnego na rynku pracy, certyfikatu IPMA-Student o przystąpienia do międzynarodowej, profesjonalnej społeczności osób i organizacji realizujących projekty.

Certyfikaty IPMA są powszechnie rozpoznawane i jako świadectwo posiadanych kwalifikacji stosowane w procesach rekrutacji pracowników, budowania ścieżek rozwoju pracowników i doskonalenia dojrzałości projektowej organizacji. Warto dodać, że opisane kwalifikacje są uniwersalne, niezależnie od branży a zawód kierownika projektu jest aktualnie jednym z najbardziej atrakcyjnych i per-

PROF. PIOTR KUKYK, DZIEKAN WYDZIAŁU WRAZ DR. MARTĄ MOCZULSKĄ, KOORDYNATOR WZDZ. DS. IPMA

spektywicznych. Zachęcamy studentów do skorzystania z przygotowanej oferty. Więcej informacji na stronie Wydziału Ekonomii i Zarządzania w zakładce: IPMA-Student.

Marta Moczulska

__Kreatywna Zielona Góra

W dniach 16-17 listopada 2016 r. w Centrum Przyrodniczym w Zielonej Górze odbyło się Forum Przemysłów Kreatywnych. Wydarzenie to powstało z inicjatywy pracowników Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego, którzy dostrzegli, że na Ziemi Lubuskiej istnieje potencjał związany z nową gałęzią gospodarki nazywaną przemysłem kreatywnym (CCI, ang. Creative&Cultural Industries). W jej obszarze, poprzez oddziaływanie cech kultury (dizajn) na wyrób lub usługę, dochodzi do podnoszenia wartości współcześnie wytwarzanych dóbr i usług. Działalność odbywa się jednak w układach sieciowych, tj. we współpracy pomiędzy artystami i przedsiębiorcami.

REJESTRACJA UCZESTNIKÓW IPMA

PREZENTACJA DR. HAB. INŻ. SŁAWOMIR NIKŁA

UCZESTNICY FORUM 2016

Pracownicy Wydziału we współpracy z Fundacją Centrum Przemysłowców Kreatywnych „ArtCloud”, przy współudziale Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej oraz Urzędu Miasta Zielona Góra zorganizowali Forum, w ramach którego wiedzę związaną z funkcjonowaniem przemysłów kreatywnych mogli dzielić się artyści, przedsiębiorcy i naukowcy.

W ramach wystąpień pierwszego dnia Forum swoim doświadczeniem podzielili się m.in.: Ewa Minge (projektantka mody i wzornictwa przemysłowego), Michał Gryn (członek zespołu Platige Image Tomasza Bagińskiego), Konrad Czernik (dyrektor kreatywny firmy Techland), Witold Stypa (artysta-malarz tworzący sztukę inspirowaną nauką), Artur Wochniak (rzeźbiarz wykorzystujący m.in. skanery i druk 3D). Pokazy wizualizacji 3D przygotowali Joanna Sipowicz (profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego) oraz Krzysztof Orleański (szef labu VR Trondheim Norwegia). Drugiego dnia odbyły się panele dyskusyjne, w których udział wzięli lokalni przedsiębiorcy i przedstawiciele instytucji wsparcia biznesu. Wskazywali oni, jakie działania należy podjąć na szczeblu regionalnym, aby usprawnić rozwój przemysłów kreatywnych w województwie lubuskim.

Jadwiga Gorączkowska, Sławomir Kotylak

Nowoczesne Zarządzanie Biznesem

To już kolejny rok - ruszyła następna edycja cyklu wykładów otwartych połączona z Dniami Otwartymi w ramach Programu „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem” na Wydziale Ekonomii i Zarządzania

22 listopada 2016 r. na Wydziale Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego po raz kolejny odbył się Dzień Otwartych Drzwi w ramach Programu „Nowoczesne

BEATA LESZEK Z ZUS W ZIELONEJ GÓRZE PROWADZI WYKŁAD OTWARTY PT. „CACA PRAWDA O TYMI, CO ZUS ROBI Z NASZYMI PIENIĘDZMI?”

Zarządzanie Biznesem”. Wydarzenie to wpisuje się już na stałe w harmonogram współdziałania naszego Wydziału z lokalnymi instytucjami biznesu.

Po raz kolejny rozpoczęliśmy od otwartego wykładu, który poprowadziła Beata Leszek - Kierownik Referatu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze. Temat prelekcji to: *Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Cała prawda o tym, co ZUS robi z naszymi pieniędzmi*. Studenci, licznie uczestniczący w wykładzie, mogli się dowiedzieć od czego uzależniona jest wysokość emerytury, kiedy będą mogli na nią przejść, a także jakie są istotne elementy składek na ubezpieczenia społeczne.

STUDENCI NA WYKŁADZIE OTWARTYM Z TEMATYKI ZUS

Natomiast na stoisku ZUS, które prowadziły w holu budynku Wydziału Ekonomii i Zarządzania Aurelia Kowalczyk z Działu Obsługi Klienta ZUS i Marzena Krawczyk z Wydziału Organizacji i Analiz ZUS, studenci mogli się zapoznać z zasadami funkcjonowania Platformy Usług Elektronicznych (PUE), czyli programu nowoczesnych usług elektronicznych dla klientów ZUS.

DNI OTWARTE ZUS NA WYDZIALE EKONOMII I ZARZĄDZANIA UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO. NA STOISKU DORADZĄ PRACOWNIKI DZIAŁU OBSŁUGI KLIENTA ZUS - AURELIA KOWALCZYK

W ramach programu „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem” odbyły się wykłady otwarte:

6 grudnia 2016 r.

Temat: *Jaką emerytkę / jakim emerytem zostaniesz?*

Omówione zostały podstawowe zagadnienia związane z inwestowaniem długoterminowym i zabezpieczeniem swojej przyszłości. Jakie występują różnice pomiędzy systemem repartycyjnym a nowym systemem emerytalnym, wyjaśnione zostaną kwestie związane z solidarnością pokoleniową, zmianami demograficznymi i czynnikami warunkującymi określenie wieku przechodzenia na emeryturę?

Prowadzący: Jarosław Jezierski.

12 grudnia 2016 r.

Temat: *Ubezpieczenia społeczne niezbędne w prowadzeniu firmy i codziennym życiu każdego człowieka.*

Prowadząca: Agnieszka Kazon Naczelnik Wydziału Organizacji i Analiz Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zielonej Górze.

13 grudnia 2016 r.

Temat: *Wiarygodność finansowa - co możesz zyskać?*

Temat realizowany w ramach modułu Zarządzanie ryzykiem finansowym w biznesie i życiu osobistym ze Związkiem Banków Polskich i Biurem Informacji Kredytowej. Wykład zawierał charakterystykę zaplecza informacyjnego sektora bankowego; znaczenie wymiany informacji gospodarczych dla konsumentów i przedsiębiorców. Odpowiadał też na pytania: Jakie informacje banki zbierają na temat konsumentów i przedsiębiorców? Jak każdy konsument może sprawdzić informacje na swój temat?

Temat: *Nie stój - inwestuj! / GPW.*

Wykład odbył się w ramach modułu Oszczędzania i inwestowania długoterminowego realizowany we współpracy ze Związkiem Banków Polskich i Fundacją Giełdy Papierów Wartościowych (GPW) oraz Izbą Zarządzających Funduszami i Aktywami (IZFiA).

Nauka dla biznesu, biznes dla nauki

28 listopada w Sali Rady Wydziału Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyło się spotkanie władz Wydziału Ekonomii i Zarządzania z Zarządem oraz przedstawicielami Organizacji Pracodawców Ziemi Lubu-

skiej. Celem spotkania było wypracowanie koncepcji bliższej współpracy Wydziału z przedsiębiorcami zrzeszonymi w Organizacji Pracodawców Ziemi Lubuskiej. Stronę biznesu reprezentowali: Jarosław Nieradka - Dyrektor Biura, Milena Patys - Specjalista ds. projektów i kooperacji, Ryszard Gongor, (Gedia Poland Sp. z o.o.), Przemysław Karwowski (Ton Color s.c. P.P. Karwowsky), Jerzy Kotarski (Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego Sp. z o.o.), Wiesław Ocytko (Technik Transfer & Consulting), Klaudia Dolata (Audit Doradztwo Personalne Sp. z o.o.), Jarosław Wendorff (PHU Taxa Jarosław Wendorff), Karol Humiński (KAMPOL Sp. z o.o.) oraz Piotr Majdecki (Bank Zachodni WBK S.A. I Oddział w Żarach). W spotkaniu uczestniczył również prof. UZ Andrzej Pieczyński - Prorektor ds. Rozwoju i członek Zarządu OPZL. Wydział reprezentowali: dr hab. inż. Piotr Kułyk, prof. UZ - Dziekan Wydziału, dr Leszek Kaźmierczak-Piwko - Prodziekan ds. Studenckich, dr Paweł Szudra - Prodziekan ds. Jakości Kształcenia oraz dr Sławomir Kotylak. Dyrektor Biura OPZL Jarosław Nieradka wyraził duże zadowolenie z pojawiających się perspektyw współpracy, której niedawnym owocem było Forum Przemysłów Kreatywnych. W pierwszej części spotkania dr Paweł Szudra przedstawił ofertę dydaktyczną Wydziału oraz omówił jego zasoby. Następnie prof. inż. Piotr Kułyk przedstawił potencjalne płaszczyzny współpracy, podkreślając szczególną rolę zarówno Uczelni jak i przedsiębiorców w pracy dla rozwoju naszego regionu. Wspólne planowane inicjatywy, mogłyby się przyczynić do wzrostu atrakcyjności województwa lubuskiego, zarówno w sferze rozwoju gospodarczego jak i edukacji. Jedną z istotnych koncepcji jest utworzenie na Wydziale Ekonomii i Zarządzania wraz z OPZL-em punktu konsultacyjnego mającego na celu budowanie relacji pomiędzy studentami a przedsiębiorcami już na etapie kształcenia. Inicjatywę tą ze szczególnie dużym zainteresowaniem przyjęła przedstawicielka firmy zajmującej się doradztwem personalnym - Klaudia Dolata. Pracodawcy wskazywali na konieczność podnoszenie przez młodych ludzi kompetencji w zakresie obsługi programów użytkowych, a także wskazywali na kompetencje, na które w szczególności jest duże zapotrzebowanie w naszym regionie, jakim jest specjalista ds. controllingu. Dziekan podkreślał, że nawiązanie kontaktu ma przyczynić się w dalszej perspektywie do organizacji spotkań studentów z przedsiębiorcami, realizacji staży i praktyk przez studentów oraz pozyskania informacji o potrzebach pracodawców w zakresie kadr. Również dr Leszek Kaźmierczak-Piwko zwrócił uwagę, że cennym byłoby rozwinięcie współpracy

REPREZENTANCI OPZL W TRAKCIE SPOTKANIA POZDRAWIAJĄ

DR PAWEŁ SZUDRA OMAWIA OFERTĘ WYDZIAŁU

w sferze realizacji badań naukowych przez pracowników Wydziału w lubuskich podmiotach gospodarczych. Dr Sławomir Kotylak wyraził zainteresowanie dalszą współpracą w realizacji inicjatywy Forum Przemysłów Kreatywnych w kolejnym roku. Dziekana Wydziału zachęcał i wyraził gotowość do modyfikacji programów kształcenia stosownie do potrzeb rynku, podkreślił jednak, że będzie to możliwe jedynie przy współpracy z przedstawicielami OPZL. Prof. Andrzej Pieczyński, Proroktor ds. Rozwoju UZ, przywołał już owoce takiej współpracy odwołując się do doświadczeń innych Wydziałów. Pracodawcy w swoich wypowiedziach zgodnie podkreślali, że najtrudniejsze do pozyskania

i utrzymania są zasoby ludzkie. Dyrektor J. Nieradka, zwrócił uwagę, że problem będzie się jeszcze pogłębiał w obliczu niekorzystnych zmian demograficznych. Strony zgodnie uznały, że konieczne jest budowanie wśród młodych ludzi świadomości konieczności uczenia się i dokształcania przez całe życie. Było to pierwsze spotkanie, które dowiodło trafności inicjatywy głębszej współpracy środowiska naukowego z biznesem na szczeblu lokalnym, a kolejne już wkrótce. W dalszej części spotkania odbyło się wyjazdowe posiedzenie Zarządu OPZL.

Anetta Barska

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Nowy rok akademicki w Zielonogórskim Konwersatorium Filozoficznym

Organizowane przez Polskie Towarzystwo Filozoficzne (o. w Zielonej Górze) oraz Instytut Filozofii UZ Zielonogórskie Konwersatorium Filozoficzne, tj. cykl otwartych wykładów z filozofii, zostało w nowym roku akademickim zainaugurowane przez dwoje gości z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Dr Katarzyna Kołakowska i dr Lesław Łesyk, bo o nich tu mowa, są - najogólniej mówiąc - specjalistami w dziedzinie literatury greckiej, także tej filozoficznej, na różnych etapach jej rozwoju.

Dr K. Kołakowska, autorka całościowej monografii nt. twórczości presokratyka Empedoklesa z Akragas (Kraków 2012), w referacie pt. *Czytając źródła, czyli co nowego w filozofii starożytnej?*, zaprezentowała najnowsze odkrycia papirologiczne i ich znaczenie dla historyków filozofii starożytnej. Odczyt z pogranicza papirologii i historii filozofii podzielał odświeżającą na publiczność nawykłą do rozważań filozoficznych i historycznofilozoficznych. Okazuje się bowiem, o czym wielu historyków filozofii zapomina, że teksty dawnych autorów - zanim znajdują się na półkach bibliotecznych w formie wygodnych i pięknie wydrukowanych tomów - przechodzą niekiedy długą drogę, która rozpoczyna się od przypadkowego odnalezienia papirusów np. przy okazji różnych prac budowlanych, jak to miało miejsce w połowie XVIII w. w Herkulanum i w 1962 r. w Derveni. Prelegentka zapoznała publiczność z szeregiem starszych i nowszych metod odczytywania zwęglonych zwojów oraz zrelacjonowała własne prace nad papirusami, prowadzone już od kilku lat w różnych europejskich bibliotekach. Badania te, jak się okazało, nie pozostają bez wpływu na wiedzę historyków o filozofach przedsokrateskich, ze szczególnym uwzględnieniem Empedoklesa i Ksenofanosa.

Drugi z prelegentów, dr L. Łesyk, badacz twórczości pisarzy wczesnochrześcijańskich, w referacie pt. *„Co ma nam do powiedzenia ten nowinkarz?”* (Dz 17:18a). *Wczesne chrześcijaństwo wobec filozofii greckiej*, podjął się zadania wyjaśnienia zebranym problemu recepcji filozoficznego dziedzictwa greckiego przez myślicieli chrześcijańskich pierwszych wieków. Prelegent akcentował specyfikę okresu pierwszych wieków naszej ery, w których doktryna chrześcijańska dopiero się kształtowała, otwierała się na róż-

DR T. TUROWSKI, DR K. KOŁAKOWSKA, DR HAB. T. MRÓZ

PUBLICZNOŚĆ (W PIERWSZYM RZĘDZIE PO LEWEJ DR L. ŁESYK)

ne wpływy i naturalnym wówczas było, że wśród pisarzy chrześcijańskich panowały rozbieżności w kwestii oceny i ewentualnego wykorzystania dorobku greckiego. Znane im były różne nurty myśli greckiej, szczególną przychylnością cieszył się wśród nich Platon i tradycja platońska, jednoznacznie zaś odrzucali nurty materialistyczne jako niemożliwe do pogodzenia z wciąż kształtującą się chrześcijańską koncepcją Boga i człowieka. Jako materiał źródłowy dla powyższych rozważań służyły prelegentowi teksty Tertuliana, Justyna Filozofa (Męczennika), a przede wszystkim - noszącego tytuł Ojca Kościoła - Klemensa z Aleksandrii.

Oba odczyty poprowadzone z lekkością i werwą, zadziały na licznie zebraną publiczność magnetyzującą i inspirującą, co zmusiło prowadzących spotkanie do ostatecznego przerwania go po trzech godzinach. W spotkaniu licznie uczestniczyli studenci różnych kierunków i stopni kształcenia Wydziału Humanistycznego, w tym członkowie niedawno powołanego Koła Naukowego Miłośników Starożytności

i Tradycji Antycznej (MiSTra), a także - co szczególnie cieszy - uczniowie szkół średnich.

Zapraszamy serdecznie do uczestnictwa w kolejnych wykładach, do zapisania się do newslettera PTF oraz do śledzenia nowości na stronie www.ifil.uz.zgora.pl/ptf

Tomasz Mróz

III edycja Dni Języków Obcych na UZ

W dniach 8 i 9 listopada br. w Instytucie Neofilologii oraz Instytucie Filologii Germańskiej odbyła się trzecia edycja Dni Języków Obcych pod honorowym patronatem Prorektora ds. Studenckich, prof. dr hab. Wojciecha Strzyżewskiego. Wsparcia organizacyjnego i finansowego udzielili: JM Rektor prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński, Prorektor prof. Wojciech Strzyżewski, a także Koło Miłośników Literatury Anglojęzycznej, Koło Naukowe Germanica, Koło Naukowe Języka i Kultury Włoskiej oraz Koło Naukowe Rusycystów, z pomocą studentów i pracowników obu Instytutów. Pra-

FOT. Z WYDZIAŁU

camiami zespołu germanistów kierował dr Wolfgang Brylla, rusycystów - mgr Jolanta Faistein, a promocją wydarzenia zajęła się dr Joanna Kapica-Curzytek. Na wydarzenie zapraszały m.in. dwa banery: jeden umieszczony na budynku Collegium Neophilologicum przy al. Wojska Polskiego 71a, drugi przy rektoracie od strony al. Konstytucji 3 Maja.

W tym roku hasłem przewodnim imprezy był cytat z Jorge Louisa Borgesa „Wszelki język jest alfabetem symboli”. Wybrany temat umożliwił wielodyscyplinarność obrad w czasie ogólnopolskiej konferencji naukowej, dzięki czemu wzięli w niej udział naukowcy zajmujący się językoznawstwem, literaturoznawstwem, przekładoznawstwem, ale również historią, historią sztuki, muzykologią czy architekturą. Referaty, oprócz języka polskiego, zostały wygłoszone w językach: angielskim, hiszpańskim, włoskim i rosyjskim, a elementy tych języków, a także francuskiego i niemieckiego pojawiły się w referatach wygłoszonych po polsku.

Ogółem w konferencji referaty przedstawiło 27 prelegentów reprezentujących 8 ośrodków: Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku oraz Wyższą Szkołę Ekonomiki w Moskwie.

Po uroczystej ceremonii otwarcia Dni Języków Obcych, w trakcie której przybyłych gości przywitał Prorektor prof.

Wojciech Strzyżewski oraz Dziekan Wydziału Humanistycznego, dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ, wykład plenarny o pochodzeniu i różnorodności języka wygłosił dr Tadeusz Zuchewicz z Instytutu Filologii Germańskiej UZ. Wykład ten cieszył się dużym zainteresowaniem publiczności, w tym licznie przybyłych studentów.

Następnie głos zabrala mgr Anita Żytowicz, doktorantka na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, która przedstawiła wyniki badań dotyczących dzieci żyjących w polskich rodzinach w Wielkiej Brytanii, pełniących rolę tłumaczy dla swoich rodziców w różnych sytuacjach życia codziennego. Trzeci wykład w panelu wygłosiła dr Joanna Kapica-Curzytek, opowiadając o poszukiwaniu wspólnego języka z mówiącą maszyną.

Kolejne referaty przedstawiały symbol w ujęciu różnych paradygmatów naukowych. Językowy obraz świata pokazany został w referacie dr Edyty Bocian (Uniwersytet Szczeciński), omawiającym emocje w języku włoskim i francuskim oraz w prezentacji dr. Daniela Ślupka (Uniwersytet Wrocławski) analizującego językowy obraz świata w polskim tłumaczeniu „Budapesztu” Chico Buarque. O historii symboli występujących w nierozszyfrowanych kodach przeszłości opowiedziała mgr Emilia Antończak (Uniwersytet Zielonogórski), a symbolikę tańca flamenco przybliżyła mgr Małgorzata Ziemska. Z kolei o symbolice w utworach Winstona Moralesa Chavarro opowiedziała lic. Barbara Curzytek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), zaś o symbolu w teorii estetycznej i sztuce niemieckiego romantyzmu - lic. Łukasz Rozmarynowski (UAM). W panelu popołudniowym mogliśmy także wysłuchać prezentacji prof. UZ dr hab. Magdaleny Steciąg, która przybliżyła słuchaczom realia komunikacji językowej na polsko-czeskim pograniczu z perspektywy pracowników branży turystyczno-usługowej.

Ostatnia sekcja pierwszego dnia konferencji była rosyjskojęzyczna i uczestniczyli w niej licznie studenci filologii rosyjskiej i komunikacji biznesowej w języku rosyjskim, mający zajęcia w godzinach popołudniowych. W panelu tym wygłoszone zostały trzy referaty. Jako pierwszy wystąpił Marcin Kosman (Uniwersytet Jagielloński), który przedstawił różne wersje rosyjskiego przekładu „Alicji w krainie czarów”. Z kolei w referacie mgr Natalii Warszawskiej (Wyższa Szkoła Ekonomiki w Moskwie) usłyszeliśmy o symbolach w wierszu Osipa Mandelsztama „Europa”, a lic. Katarzyna Zajczenko (UZ) w swojej prezentacji przedstawiła symboliczne ujęcie języka jako narzędzia komunikacji służącego do budowania tożsamości, przedstawiania emocji i ludzkiej egzystencji.

Zwieńczeniem wieczoru była pierwsza część warsztatów flamenco, poprowadzonych przez mgr Małgorzatę Ziemską. Uczestniczyli w nich zarówno pracownicy, jak i studenci.

Drugi dzień imprezy rozpoczął się już tradycyjnie konkursem wiedzy o krajach Europy i Ameryki Północnej, przygotowanym i przeprowadzonym przez studentów filologii germańskiej, do którego część pytań ułożyli pracownicy i studenci z pozostałych filologii. Przybyłych gości przywitał Dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej dr hab. Paweł Zimniak, prof. UZ podkreślając znaczenie znajomości języków obcych w dzisiejszym świecie.

W tym roku odwiedzili nas uczniowie z siedmiu szkół: Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Nowej Soli, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Nowej Soli oraz pięciu szkół zielonogórskich: Zespołu Szkół Katolickich, Zespołu

Szkół Akademickich, II Liceum Ogólnokształcącego z Zespołu Szkół Ekologicznych, Gimnazjum nr 13 w Drzonkowie oraz Europejskiego Gimnazjum Społecznego dr Rahn. Pierwsze miejsce zajęła drużyna z Zespołu Szkół Akademickich w składzie Wiktoria Wilczyńska, Kaja Frankiewicz i Hanna Kowalczyk pod opieką mgr Katarzyny Galant i mgr. Jana Stecyszyna. Drugie miejsce zajął Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Nowej Soli, a trzecie - II Liceum Ogólnokształcące. Wszystkim laureatom i uczestnikom serdecznie gratulujemy.

Pełne napięcia oczekiwanie na wyniki konkursu umilił uczniom oraz pozostałym osobom wykład dr Pauliny Borowczyk i dr Małgorzaty Czubińskiej (UAM), w którym prelegentki przybliżyły realia przekładów audiowizualnych oraz translacji

FOT. Z WYDZIAŁU

komiksów, przedstawiając wyzwania czekające tłumaczy.

Po pełnym emocji poranku nasi goście mieli możliwość zrelaksować się, oglądając występ uczniów III Liceum Ogólnokształcącego w Zielonej Górze pod opieką mgr Agnieszki Seiler. W trakcie występu słuchacze zostali wprowadzeni w świat hiszpańskiego filmu i muzyki.

Następnie odbyły się warsztaty - pierwsza lekcja języka. W tym roku w ofercie znalazły się następujące języki: rosyjski, włoski, hebrajski, holenderski, łemkowski i czeski. Warsztaty te cieszyły się dużym zainteresowaniem goszczących u nas uczniów, ale także pracowników i studentów UZ oraz uczestników konferencji. Dzięki pierwszej, 20-minutowej lekcji mogliśmy poznać podstawy oraz ciekawostki dotyczące wymienionych języków. Lekcje te przeprowadzili pracownicy UZ: dr Joanna Kapica-Curzytek (j. czeski), dr Halina Stundis (j. rosyjski), mgr Witold Jacek Kędziora (j. włoski), mgr Rienk Vierstra (j. holenderski) oraz doktorant mgr Daniel Kulhawiec (j. hebrajski i j. łemkowski). Do studiowania języków obcych na naszych filologiach zachęcała Dyrektor Instytutu Neofilologii dr hab. Małgorzata Łuczyk, prof. UZ.

Kolejną atrakcją były warsztaty języka migowego, przeprowadzone przez lic. Aleksandrę Wieczorek (UZ), która podzieliła się swoim doświadczeniem współpracy z osobami niesłyszącymi i nauczyła uczestników warsztatów podstawowych znaków oraz zdań w PJM.

W sesji popołudniowej wysłuchaliśmy jedenastu referatów podzielonych na cztery panele. W tej części obrad pojawiły się elementy sztuki i architektury, muzyki, literatury, filmu, polityki oraz języka Internetu. Dr Michał Pszczołkowski (Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku) pokazał wykorzystanie znaków rozmaitych alfabetów w architekturze całego świata, a lic. Bartosz Różanek (UAM) wprowadził słuchaczy w świat heraldyki, tłumacząc na przykładzie herbu Hiszpanii, jak może ona pomóc w poznaniu historii danego obszaru. Symbolikę wolnomularską w operach Wolfganga Amadeusza Mozarta

prześledził lic. Maciej Kubiak (UZ), a elementy polityczne w twórczości niemieckiego zespołu Rammstein ukazał dr Wolfgang Brylla (UZ). O stereotypach w odniesieniu do islamu i jego wyznawców w twórczości Oriany Fallaci opowiedziała dr Ewa Tichoniuk-Wawrowicz (UZ), a o sposobach rozumienia pojęcia WOJNA w Polsce i na Ukrainie - mgr Malwina Hopej (Uniwersytet Wrocławski). Z kolei lic. Agnieszka Kufel (UWr i UZ) przedstawiła obraz Barcelony jako bohaterki twórczości Eduardo Mendozy. Literatura, a także film pojawiły się również w referacie mgr. inż. Roberta Zielonki (UZ), w którym te dwie dziedziny twórczości zostały ujęte jako językowy środek przekazu dla szerszej publiczności. Specyfikę języka czatu internetowego jako hybrydy języka pisanego i mówio-

nego przybliżył lic. Marek Stróżyk (UJ), a elementy kulturowe pojawiły się w referacie dr Karoliny Rapp (UZ), poświęconego elementom niemieckiej kultury w Afryce oraz w prezentacji dr Małgorzaty Karczewskiej (UZ), która przeanalizowała konotację kolorów w kulturze i wybranych wyrażeniach frazeologicznych w języku włoskim, angielskim i polskim.

Podobnie jak poprzedniego dnia, wieczorem odbyły się warsztaty flamenco poprowadzone przez mgr Małgorzatę Ziemska.

Wzorem ubiegłych edycji, III Dni Języków Obcych UZ były okazją do wymiany refleksji, przedstawienia wyników badań naukowych ponad podziałami na dyscypliny naukowe czy reprezentowane filologie, a także do wzajemnego poznawania się i integrowania. W przerwach między referatami uczestnicy mogli przecież nie tylko nauczyć się podstaw tańca flamenco, poznać specyfikę języka migowego lub wcześniej wymienionych mniej znanych języków (czeskiego, holenderskiego, włoskiego, rosyjskiego, hebrajskiego czy łemkowskiego) albo wystąpić wspomnianego występu uczniów z III Liceum Ogólnokształcącego, ale również obejrzeć wystawę prac malarzkich lic. Anny Kwiatkowskiej zatytułowaną *Pejzaż na szkle*. Uczniowie szkół z Zielonej Góry i Nowej Soli zaś - oprócz udziału w konkursie oraz wymienionych wyżej warsztatach i prelekcjach - mieli też okazję poznać ofertę filologiczną Uniwersytetu Zielonogórskiego. Cieszymy się bardzo, że impreza była okazją do kolejnego już wieloaspektowego i owocnego spotkania, do wymiany myśli i doświadczeń. Miło nam, że Dni Języków Obcych cieszą się tak dużym zainteresowaniem oraz że referaty na konferencji wygłaszają nie tylko pracownicy nauki, ale też doktoranci i studenci, i to nie tylko z naszej macierzystej Alma Mater, ale także z innych ośrodków.

Dziękując za uczestnictwo w trzeciej edycji imprezy, zapraszamy już na kolejną odsłonę DJO, która odbędzie się w przyszłym roku akademickim.

Małgorzata Karczewska, Ewa Tichoniuk-Wawrowicz

_Witebskie reminiscencje

Studenci *filologii rosyjskiej* oraz *komunikacji biznesowej* w języku rosyjskim wraz z opiekunem, prof. dr hab. Małgorzatą Łuczyk, po raz kolejny spędzili pełen niezapomnianych wrażeń tydzień w partnerskim mieście na Białorusi. W dniach 2-9 października 2016 r. w ramach wymiany studenckiej przebywaliśmy bowiem w Witebsku.

Spotkanie integracyjne z władzami Witebskiego Państwowego Uniwersytetu im. P. Maszerowa odbyło się już drugiego dnia naszego pobytu w mieście Marca Chagalla. Mieliśmy wtedy okazję zwiedzić budynek miejscowej uczelni oraz poznać białoruskich studentów. Niektóre twarze były nam

FOT. Z WYDZIAŁU

już znane z poprzednich wymian. Okazało się, że przyjaźnie, które się wtedy zawiązały, przetrwały do dziś. Dzięki starym i nowym przyjaciołom mogliśmy podszkolić język rosyjski, a to był przecież główny cel wyjazdu.

Kolejną atrakcją była wystawa prac studentów *architektury*. Niemniej interesujące były zajęcia z języka białoruskiego, literatury, a także nauki języka polskiego jako obcego, w których mogliśmy wziąć udział.

_WYDZIAŁ INFORMATYKI, ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI

_Zasłużona emerytura prof. dr. hab. inż. Mariana Adamskiego

19 października 2016 r. podczas Rady Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki odbyło się uroczyste pożegnanie Profesora Mariana Adamskiego, który po wielu

Nie przegapiliśmy także okazji wyjazdu do Mińska. Wycieczka do stolicy Białorusi pomimo deszczowej pogody była pełna wrażeń. Zwiedziliśmy tam monumentalną, acz przepiękną Bibliotekę Narodową, która posiada 22 piętra. Z tarasu widokowego podziwialiśmy całą panoramę miasta. Największą atrakcją była jednak podróż pociągiem sypialnianym, gdzie za niewielką opłatą pani konduktor przygotowywała prawdziwą herbatę z samowara.

Byliśmy ponadto w prawdziwej rosyjskiej łaźni, gdzie poczuliśmy atmosferę dawnych czasów. Spróbowaliśmy także tradycyjnych potraw białoruskich. Przygodom nie było końca. Odmianą niespodzianką sprawiły nam studentki z Petersburga, które gościliśmy wiosną tego roku w Polsce. Dziewczyny

nie mogły odpuścić tak dobrej okazji, aby się z nami zobaczyć, dlatego nie stanowiła dla nich problemu dziewięciogodzinną podróż autokarem z Petersburga do Witebska.

Z wyjazdu przywieźliśmy ze sobą wiele pamiątek, ale też ogromny bagaż doświadczeń. Nasi białoruscy przyjaciele złożyli nam rewizytę w ostatnich dniach listopada.

Aleksandra Lubańska,
III KBwJR

latach niezwykle aktywnej pracy zawodowej przeszedł na emeryturę.

W imieniu władz Uczelni podziękowania za wieloletnią pracę i wkład w rozwój zielonogórskiej informatyki złożył prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski. Prorektor Strzyżewski podkreślił, że oprócz niezaprzeczalnych zasług i dorobku naukowego, postrzega prof. Adamskiego jako wyjątkowo życzliwego człowieka, zarówno dla studentów jak i środowiska naukowego.

Liderowi zielonogórskiej szkoły informatycznej za lata pracy i zaangażowanie na rzecz środowiska informatycznego, w imieniu Rady Wydziału oraz wszystkich pracowników

Wydziału, podziękowanie złożył Dziekan Wydziału WIEA, prof. Marcin Mrugalski. Uroczystość była uświetniona refleksjami Pana Profesora z wieloletniej pracy na zielonogórskiej uczelni oraz wspomnieniami jego kolegów i współpracowników.

Prof. Marian Adamski ukończył studia magisterskie - specjalność *automatyka* oraz podyplomowe - *układy cyfrowe* na Politechnice Poznańskiej. Stopień doktora uzyskał na Wydziale Automatyki i Elektroniki Politechniki Śląskiej. Habilitację oraz tytuł profesora nauk technicznych w obszarze informatyki na Wydziale Elektroniki i Technik Informatycznych Politechniki Warszawskiej.

Profesor Marian Adamski związany jest z uczelnią zielonogórską od 1973 r., począwszy od Wyższej Szkoły Inżynierskiej przez Politechnikę Zielonogórską, aż do uzyskania przez uczelnię statusu Uniwersytetu. Jest jednym z inicjatorów uruchomienia i wprowadzenia kierunków informatycznych na uczelni w Zielonej

Górze. W latach 1993-1996 profesor Universidade do Minho w Portugalii, na którym później wielokrotnie prowadził wykłady w ramach programu Erasmus. Bardzo dobre kontakty naukowe Profesora Adamskiego były podstawą do dalszej współpracy międzynarodowej jego doktorantów i pracowników Instytutu Informatyki i Elektroniki, którego od 1997 r. był dyrektorem. Mentor i lider zespołów badawczych, autor wielu publikacji naukowych i technicznych oraz patentów, w tym monografii i podręczników. Promotor wielu prac doktorskich, wyróżnionych oraz nagrodzonych przez Ministra Edukacji. W swojej pracy naukowej i dydaktycznej łączył zaimitowanie do informatyki i elektroniki, specjalizuje się w obszarze inżynierii komputerowej i systemów CAD. Członek wielu organizacji naukowych i naukowo-technicznych, takich jak: Komitet Cybernetyki Teoretycznej PAN, Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Polskie Towarzystwo Informatyczne, IEEE, IEE, IET, ACM i inne.

Dla swoich doktorantów i pracowników był nie tylko wymagającym szefem, ale także mentorem. Potrafił wespierać w rozwiązywaniu zarówno problemów badawczych czy naukowych, jak i czysto ludzkich, z którymi często zmagają się młodzi naukowcy. Życzliwość i otwartość Pana Profesora Adamskiego była elementem mocno spajającym jego zespół badawczy, za którą w imieniu jego najbliższych współpracowników chcielibyśmy podziękować.

Jacek Tkacz,
Michał Doligalski

Finale jesiennej edycji ADB Brain Wars 2016

26 listopada 2016 r. na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki odbył się finał ogólnopolskiego konkursu programistycznego **ADB Brain Wars 2016**. Wśród dwudziestu czterech finalistów wyłonionych z ponad 100 uczestników pierwszego etapu, aż siedmiu to studenci WIEA.

Uczestnicy przyjechali do nas z całej Polski i reprezentowali osiem uczelni: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Zielonogórski, Politechnikę Poznańską, Politechnikę Świętokrzyską, Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Białostocką, Uniwersytet Wrocławski, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie oraz trzy licea. Do ostatnich minut trwała ostra rywalizacja i na kwadrans przed końcem finału nastąpiła zmiana lidera. Finał zakończył się turniejem bowlingowym, który miał swoich zwycięzców.

Oficjalne podium jesiennej edycji ADB Brain Wars 2016:
1) Jakub Walendowski (Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Bydgoszczy) 122,5 punktu

FOT. Z WYDZIAŁU

FOT. Z WYDZIAŁU

2) Michał Bryjak (I Liceum Ogólnokształcące w Głogowie) 110 punktów
3) Marcin Wierzbicki (III Liceum Ogólnokształcące im. Marynarki Wojennej RP w Gdyni) 100 punktów

Serdecznie gratulujemy wszystkim finalistom i zapraszamy na następną edycję!

Relację z przebiegu można obejrzeć na stronie:
vimeo.com/193506280/afcc954875

Dzień Technologii Przemysłowych „Przemysł 4.0”

Rewolucja przemysłowa - z tym terminem spotkał się praktycznie każdy z nas. Pojęcie to jest często traktowane w kategoriach czysto historycznych. Silnik parowy, organizacja i wprowadzenie elektryczności, to symbole pierwszej i drugiej rewolucji przemysłowej. Trzecia rewolucja to etap komputerów. Wprowadzone do przemysłu, wspierały organizację pracy w praktycznie niezliczonych obszarach działalności gospodarczej. W chwili obecnej jesteśmy naczynymi świadkami nowej rewolucji przemysłowej - przemysł wkracza na nowy, czwarty poziom technologii.

Konferencja: Dzień Technologii Przemysłowych „Przemysł 4.0” została zorganizowana przez Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki UZ oraz firmę Siemens sp. z o.o. Konferencję otworzył dziekan Wydziału dr hab. inż. Marcin Mrugalski, prof. UZ. Współpracę z uczelniami, w tym wieloletnią z Wydziałem Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, przedstawiła dyrektor ds. Rozwoju Biznesu Ewa Mikos (Siemens). Konferencja miała na celu przybliżenie nowoczesnych technologii z zakresu informatyki i automatyki w kontekście zastosowań przemysłowych.

FOT. Z WYDZIAŁU

W ramach kolejnych prezentacji zostały przedstawione między innymi metody planowania i projektowania linii przemysłowych oraz fabryk. Michał Bereza, z firmy Siemens, zaprezentował nowatorskie podejście i oprogramowanie umożliwiające symulację i analizę poszczególnych etapów projektowania oraz zarządzania procesami produkcyjnymi. Prezentacje pokazały, że nowe technologie dążą do wsparcia pracy człowieka, analizy jego możliwości czy optymalizacji pracy. Możliwe jest symulowanie czynności manualnych, optymalizacja ergonomii stanowiska pracy czy też procesu produkcyjnego.

Możliwości praktyczne systemów firmy Siemens zostały zaprezentowane przez Jarosława Szafrana z firmy Encon-Koester. Uczestnicy konferencji mieli możliwość samodzielnego zaprogramowania robota przemysłowego.

Obecnie jesteśmy świadkami rewolucji, która też ma miejsce na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki. Rozwiązania w chmurze, Big Data czy Internet rzeczy, to obszary, w których studenci naszego Wydziału zdobywają szeroką wiedzę podczas studiów, podpartą niejednokrotnie praktykami czy stażami w przemyśle. Prezentacja prac studentów *automatyki i robotyki* i koła *RoboCraft*, przeprowadzona przez dr. hab. inż. Macieja Patana, prof. UZ oraz wyróżnione prace dyplomowe zaprezentowane przez dr. inż. Wojciecha Zajęca (UZ), były dowodem na bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i praktyczne studentów Wydziału do realizacji zadań z zakresu automatyki, robotyki i informatyki.

FOT. Z WYDZIAŁU

Konferencję zakończył quiz wiedzy o przemyśle 4.0. Główna nagroda, to wycieczka do nowopowstałej fabryki Volkswagen.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem i oprócz studentów oraz kadry akademickiej Uniwersytetu Zielonogórskiego uczestniczyli w niej uczniowie z Zespołu Szkół Elektronicznych i Samochodowych w Zielonej Górze oraz Centrum Szkolenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu.

Michał Doligalski

Seminarium Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej

Zielonogórski Oddział Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS), organizuje kilka razy w roku, w ramach swojej działalności statutowej, seminarium naukowo-techniczne poświęcone upowszechnianiu wiedzy z zakresu szeroko rozumianej elektrotechniki. Ko-

FOT. Z WYDZIAŁU

lejne z tego cyklu seminarium, zorganizowane przez PTE-TiS, Oddział w Zielonej Górze, przy współudziale Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki, odbyło się 2 grudnia 2016 r. Tematyka seminarium poświęcona była tym razem najnowszym rozwiązaniom z obszaru techniki pomiarowej dotyczącym monitorowania parametrów jakości energii elektrycznej w rozproszonych systemach elektroenergetycznych oraz projektowaniu urządzeń elektronicznych pod kątem ich kompatybilności elektromagnetycznej. Przedstawiono dwa referaty. Pierwszy referat pt. *Challenges of Power Analysis of Multiphase Electrical Engines and an outlook of Power Quality monitoring* przedstawił Andreas Neuhold z austriackiej firmy Dewtron, specjalizującej się m.in. w nowoczesnych rozwiązaniach systemów pomiarowych dla sektora energetycznego. Drugi z referatów pt. *Wykorzystanie*

aparatury pomiarowej Tektronix w projektowaniu urządzeń elektronicznych w obszarze Internetu Rzeczy (IoT) wygłosił Robert Ambrosewicz z wrocławskiej firmy TESPOL, która jest oficjalnym dostawcą na rynek polski nowoczesnej aparatury pomiarowej wielu renomowanych producentów z całego świata, i która od wielu lat współpracuje z Wydziałem Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki UZ. Obydwu referatom towarzyszyła ekspozycja aparatury pomiarowej, której umiejętnie dobrane przykłady zastosowania były dobrą ilustracją prezentowanych zagadnień. W seminarium wzięli udział pracownicy i studenci WIEA.

Ryszard Rybski

INSTYTUT STEROWANIA I SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Seminarium Naukowe semestr zimowy 2016/2017

W semestrze zimowym 2016/2017, w miesiącach październik, listopad oraz grudzień zostały zrealizowane następujące wystąpienia naukowe w ramach seminarium naukowego Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych:

10.11.2016 - **Mariusz Buciakowski**, mgr inż., e-mail: m.buciakowski@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Design of robust and parameter-scheduled controllers for LPV systems.*

17.11.2016 - **Eric Rogers**, professor, e-mail: etar@ecs.soton.ac.uk, University of Southampton, United Kingdom, *An Update on Smart Rotor Control for Wind Turbines.*

24.11.2016 - **Marek Sawerwain**, dr inż., e-mail: m.sawerwain@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Kwantowy algorytm klasyfikacji k - najbliższych sąsiadów.*

01.12.2016 - **Paweł Majdzik**, dr inż., e-mail: p.majdzik@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Przybliżone sterowanie z zastosowaniem max plus algebry w Dyskretnych Systemach Zdarzeniowych.*

08.12.2016 - **Antoni Wysocki**, mgr inż., e-mail: A.T.Wysocki@stud.elka.pw.edu.pl, Instytut Automatyki i Informatyki Stosowanej, Wydział Elektroniki i Techniki Informatycznych, Politechnika Warszawska, *Perceptronowe rekurencyjne sieci neuronowe w modelowaniu procesów dynamicznych i regulacji predykcyjnej*

Seminarium odbywają się w sali konferencyjnej Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych (budynek A-2, sala 412, ul. prof. Z. Szafrana 2) w czwartki o godzinie 10.45. Seminarium prowadzi prof. dr hab. Roman Gielerak.

Marek Sawerwain

Z ogromnym żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że 21 października 2016 r. odszedł

dr inż. Mirosław Jeleniewicz

Zmarły był długoletnim pracownikiem naukowo-dydaktycznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej, a następnie Politechniki Zielonogórskiej.

Rodzinie i bliskim składamy wyrazy głębokiego współczucia

Dziekan oraz pracownicy Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

Jubileusz Profesora Mieczysława Borowieckiego

W październiku 2016 r. Profesor Mieczysław Borowiecki obchodził 75 urodziny, a w przyszłym roku będziemy mogli wspólnie świętować jego 50. jubileusz pracy naukowej i dydaktycznej na zielonogórskiej uczelni. Z tej okazji chcielibyśmy przybliżyć sylwetkę Profesora Borowieckiego i jego osiągnięcia.

Zainteresowania naukowe Profesora Borowieckiego dotyczą głównie matematyki dyskretnej, a jego wkład w rozwój tej dyscypliny, a w szczególności w rozwój teorii grafów, hipergrafów oraz matroidów, jest ogromny i trudny do przecenienia. Opublikował wiele artykułów naukowych, dotyczących między innymi własności dziedzicznych, problemów kolorowania, dominowania oraz niezależności w grafach, operacji na grafach i ich własności, jak również spektralnej teorii grafów i hipergrafów.

Pod jego kierownictwem, regularnie od 1974 r. w każdy czwartek o godz. 9.15 odbywa się seminarium naukowe dla pracowników oraz studentów naszej uczelni. Dzięki wkładowi i zaangażowaniu Profesora Borowieckiego, seminarium to było, i nadal jest, miejscem gdzie rodzi się wiele pomysłów i nowych idei. W czasach, gdy dostęp do informacji naukowych w Polsce był bardzo utrudniony, seminarium pełniło także istotną funkcję źródła specjalistycznej wiedzy.

Profesor Borowiecki to nie tylko wybitny naukowiec, ale także szanowany przez studentów wykładowca. Jego zaangażowanie w pracę ze studentami i łatwość przekazywania wiedzy mają odzwierciedlenie między innymi w wielu pracach dyplomowych i magisterskich, wypromowanych przez Profesora Borowieckiego. Potwierdzeniem wyjątkowego wkładu Profesora Borowieckiego w rozwój środowiska matematycznego w Polsce jest także to, że wypromował aż 10 doktorów nauk matematycznych.

Profesor Mieczysław Borowiecki jest człowiekiem, który potrafi zarażać innych swoimi pasjami i zachęcać do wspólnej pracy nad różnymi projektami. Dowodem na to jest 20-lecie istnienia międzynarodowego Towarzystwa Naukowego „Hereditarnia”. Towarzystwo, założone wspólnie z profesorem Peterem Mihókiem z Uniwersytetu w Kozycach oraz profesorem Izakiem Broere z Uniwersytetu w Pretorii, zrzesza matematyków zajmujących się szczególnie ulubioną przez Profesora Borowieckiego tematyką własności dziedzicznych grafów. Obecnie „Hereditarnia” ma 60 członków z 10 krajów.

Ważnym aspektem działalności Profesora Borowieckiego jest czasopismo *Discussiones Mathematicae Graph Theory*. Historia tego pisma zaczyna się w roku 1975, kiedy to Profesor Mieczysław Borowiecki wspólnie z kolegami profesorami: Aleksandrem Grytczukiem oraz Michałem Kisie-

wiczem z Instytutu Matematyki (wówczas Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze) zapoczątkowali wydawanie czasopisma pt. *Discussiones Mathematicae*. Pierwszy numer został wydany przez Lubuskie Towarzystwo Naukowe i zawierał artykuły z zakresu teorii grafów, analizy mate-

FOT. Z WYDZIAŁU

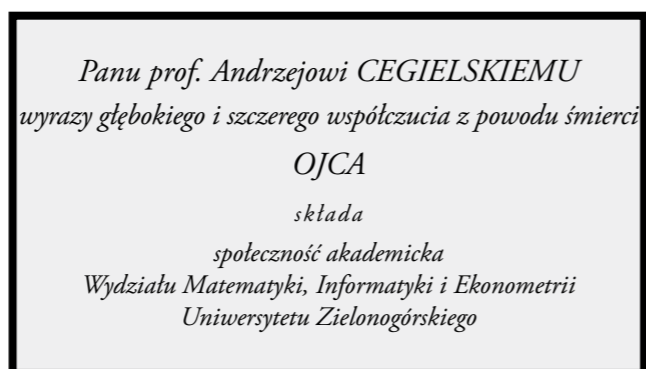
matycznej oraz teorii liczb. W kolejnych latach czasopismo *Discussiones Mathematicae* było wydawane przez Instytut Matematyki (najpierw Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, a następnie Politechniki Zielonogórskiej). W roku 1995 z *Discussiones Mathematicae* wyłoniły się cztery czasopisma. Jednym z nich jest *Discussiones Mathematicae Graph Theory*, którego redaktorem naczelnym jest Profesor Borowiecki. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu Profesora w rozwój *Discussiones Mathematicae Graph Theory*, pismo to jest w chwili obecnej znanym i wysoko cenionym w Polsce i na świecie czasopismem z zakresu teorii grafów, w którym swoje artykuły publikują wybitni w tej dziedzinie specjaliści z całego świata. Od roku 2013, *Discussiones Mathematicae Graph Theory* znajduje się na liście *Journal Citation Reports* (Thomson Reuters Citation Data) nazywanej listą filadelfijską.

W roku 2003, Profesor Borowiecki zorganizował pierwsze międzynarodowe warsztaty z teorii grafów pod nazwą *Workshop on Graph Theory - Colourings, Independence and Domination* (w skrócie CID). Warsztaty te były kontynuacją serii konferencji naukowych organizowanych od lat siedemdziesiątych przez zielonogórskie środowisko matematyczne, podczas których sekcja dotycząca teorii grafów zawsze była kierowana przez Profesora Borowieckiego. Obecnie warsztaty CID odbywają się co dwa lata i cieszą się dużym zainteresowaniem naukowców specjalizujących się w teorii grafów. Wysoki poziom naukowy, obecność uznanych ekspertów oraz przyjazna i otwarta atmosfera warsztatów przyciąga także wielu młodych naukowców, doktorantów, a nawet studentów matematyki. Wybrane wyniki prezentowane w referatach konferencyjnych są publikowane w postaci specjalnego tomu *Discussiones Mathematicae Graph Theory*.

Nie sposób również zapomnieć o wkładzie Profesora Borowieckiego w rozwój Uniwersytetu Zielonogórskiego. Aktywnie działał w strukturach uczelni pełniąc wielokrotnie funkcje dziekana Wydziału bądź dyrektora Instytutu. Zawsze dbał o zapewnienie wysokiego poziomu kadry naukowej i dydaktycznej w zarządzanej jednostce. Dał początek wielu dobrym inicjatywom i przedsięwzięciom. Jednym z nich było stworzenie systemu informatycznego wspomagającego pracę Wydziału. System ten obecnie został wdrożony we wszystkich jednostkach naszej uczelni.

W tym miejscu chcielibyśmy gorąco podziękować Profesorowi Borowieckiemu za ogromną życzliwość i niezłomowany entuzjazm, z jakim zachęcał nas do wspólnej pracy nad nowymi problemami, dzieląc się z nami swoją wiedzą i umiejętnościami. Składamy życzenia wielu dalszych lat owocnej pracy, sukcesów zarówno zawodowych jak i osobistych. Niech każdy kolejny dzień życia będzie piękniejszy, pełniejszy i bardziej owocny od poprzedniego.

Współpracownicy z Zakładu
Matematyki Dyskretnej i Informatyki Teoretycznej WMIiE

Uczniowie LO z Tarnowa Podgórnego z wizytą na Uniwersytecie Zielonogórskim

W sobotę, 5 listopada 2016 r. piętnastoosobowa grupa uczniów i trzech nauczycieli matematyki z Liceum Ogólnokształcącego w Tarnowie Podgórnym (województwo wielkopolskie) odwiedziło Uniwersytet Zielonogórski w ramach „Podróży tarnowskiej szkoły po uniwersytetach”.

Na prośbę dyrekcji LO w Tarnowie Podgórnym, odbyło się na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego spotkanie uczniów - młodych matematyków z Koła Matematycznego „Matematyka wokół Nas” z przedstawicielami Koła Naukowego Laboratorium „Matematyczne” Paradoxs - studentami matematyki: Martą Kozdraś, Maciejem Kubiakiem i dr Krystyną Białek - opiekunem Koła.

FOT. Z WYDZIAŁU

W ramach spotkania uczniowie mieli możliwość uczestniczyć w specjalnie dla nich przygotowanych przez członków Koła LMP zajęciach.

Zorganizowano i przeprowadzono warsztaty pt. *Łamacze szyfrów*, które poprzedzono wykładem *Zastosowanie teorii liczb w kryptografii*.

FOT. Z WYDZIAŁU

Celem spotkania było pokazanie młodym ludziom, że matematyka jest wszechobecna, a funkcjonowanie we współczesnym świecie jest niemożliwe bez jej znajomości.

Młodych matematyków z tarnowskiego liceum zapoznano także z ofertą dydaktyczną WMIiE UZ. Mamy nadzieję, że w przyszłości zostaną oni studentami naszego Wydziału.

Krystyna Białek
(opiekun Koła LMP),
Marta Kozdraś (wiceprezes Koła LMP)

Pierwsza Zielonogórska Noc Matematyki na UZ

Koło Naukowe Laboratorium „Matematyczne” Paradoxs w okresie od 10 listopada do 2 grudnia 2016 r. realizowało projekt *Zielonogórska Noc Matematyki na UZ*, finansowany w ramach środków przekazanych przez Klub Radnych Zielona Razem, na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zielona Góra a Uniwersytetem Zielonogórskim na działalność kół naukowych zarejestrowanych na UZ.

Celem projektu *Zielonogórska Noc Matematyki na UZ* było popularyzowanie wiedzy o matematyce i upowszechnianie korzyści płynących jej z zastosowań w życiu codziennym oraz integracja społeczności akademickiej, młodzieży szkolnej z Zielonej Góry i okolic.

Uczestnicy projektu mieli okazję wysłuchać ciekawego wykładu, podyskutować z matematykami i studentami na różne tematy, o matematyce i nie tylko, uczestniczyć w różnorodnych warsztatach np. z szyfrowania i deszyfrowania danych, budowania brył, poznać tajniki szybkiego liczenia oraz brać udział w rozgrywkach strategicznych gier planszowych.

Projekt *Zielonogórska Noc Matematyki na UZ* spotkał się z dużym zainteresowaniem, zgromadził 200 osób (81 studentów reprezentujących różne kierunki z wydziałów WMIiE, WM, WEiZ, WIEiA; 32 uczniów szkół podstawowych; 42 gimnazjalistów, 21 licealistów, 10 nauczycieli matematyki z Zielonej Góry i okolic oraz 14 osób sympatyków matematyki - osób dorosłych i rodziców uczestników projektu).

Projekt zainaugurowano 22 listopada 2016 r. przy udziale studentów, uczniów, przedstawicieli nauczycieli akademickich WMIiE UZ, Dziekana WMIiE UZ dr. hab. Longina Rybińskiego, prof. UZ, a wykład inauguracyjny pt. *Jak grać, aby wygrać wygłosił dr hab. Zbigniew Świtalski*, prof. UZ. Po wykładzie odbyła się projekcja filmu pt. *Kaczor Donald w krainie Matematyki* pokazującego, że matematyka może stać się dla każdego z nas najbardziej czarodziejską przygodą w życiu!

FOT. Z WYDZIAŁU

W ramach projektu zostały ogłoszone dwa konkursy na plakat promujący matematykę *Matematyka i Ja* adresowany do uczniów szkół podstawowych oraz *Świat jest matematyczny* skierowany do młodzieży szkolnej, studentów oraz sympatyków matematyki.

29 listopada 2016 r. w trakcie spotkania podsumowującego realizację projektu wręczono dyplomy i nagrody laureatom konkursów na plakat i zwycięzcom rozgrywek strategicznych gier planszowych, a każdy uczestnik projek-

tu otrzymał certyfikat potwierdzający udział w *Zielonogórskiej Nocy Matematyki na UZ*.

Więcej na temat projektu <http://www.lmp.wmie.uz.zgora.pl/> prezentacja podsumowująca projekt: <https://prezi.com/rec1gqkxwjjw/zielonogorska-noc-matematyki/>

Krystyna Białek (opiekun Koła LMP)
Maciej Kubiak (prezes Koła LMP)

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Wręczenie nominacji na członków korespondentów Polskiej Akademii Umiejętności

19 listopada 2016 r. w Krakowie odbyło się uroczyste posiedzenie naukowe Polskiej Akademii Umiejętności, podczas którego wręczono nominacje na członków korespondentów PAU. Jednym z wybranych na członka korespondenta Wydziału III Nauk Ścisłych i Tech-

nicznych Polskiej Akademii Umiejętności został prof. dr hab. inż. Romuald Będziński z Zakładu Inżynierii Biomedycznej.

Agnieszka Mackiewicz

Dysfunkcje narządu ruchu i implanty - punkt widzenia inżyniera

7 grudnia 2016 r. w Zakładzie Inżynierii Biomedycznej na Wydziale Mechanicznym odbyło się seminarium, podczas którego prof. dr hab. inż., dr h.c. multi Romuald Będziński (członek korespondent PAN, członek korespondent PAU) wygłosił referat pt. *Dysfunkcje narządu ruchu i implanty - punkt widzenia inżyniera*. W seminarium uczestniczyło wielu pracowników oraz studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tematyka prezentacji koncentrowała

się głównie wokół zagadnień związanych z przeciążeniami w strukturach kostno-stawowych człowieka oraz nowoczesnych metod ich leczenia. W pierwszej części wykładu Profesor R. Będziński omówił czynniki mechaniczne wpływające na ukształtowanie oraz zakres czynności układu kostno-stawowego oraz więzadłowo-mięśniowego. Poznanie przyczyn i mechanizmów powstawania zniekształceń i zaburzeń czynności układu mięśniowo-szkieletowego, a więc czynników etiologicznych i patologicznych, stanowi podstawę opracowania nowoczesnych i funkcjonalnych metod i narzędzi medycznych, w tym między innymi implantów. W drugiej części wykładu Profesor omówił wyniki najnowszych badań prowadzonych w celu wyjaśnienia przyczyn przebiegu klinicznego zmian chorobowych oraz opracowania skutecznych metod leczenia układu kostno-stawowego człowieka. Badania te dotyczą najczęściej najbardziej obciążonych elementów jak kręgosłup, staw biodrowy, kończyny dolne. Profesor zaznaczył, że biomechanika jako dziedzina wiedzy rozwija się na przestrzeni ostatnich lat bardzo intensywnie a od kilkunastu lat jest również jego pasją w dydaktyce, eksperymencie i dyskusji. Po referacie odbyła się obfita wymiana zdań, podczas której poruszono między innymi kwestię diagnostyki oraz predykcji dysfunkcji ludzkiego układu biomechanicznego. Profesor R. Będziński zwracał szczególną uwagę na celowość i skuteczność postępowania profilaktycznego i leczniczego w chorobach narządu ruchu, kończąc seminarium słowami Wojciecha Oczko - *Ruch może zastąpić niemal każdy lek, ale żaden lek nie zastąpi ruchu.*

Należy podkreślić, że prof. Romuald Będziński jest autorem ponad 400 publikacji, m.in. monografii, artykułów i zgłoszeń patentowych. Obecnie zasiada w prezydium oddziału Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, Radzie Naukowej Komitetu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej oraz Polskiej Akademii Umiejętności.

Monika Ratajczak

„Jubileusz prof. Krzysztofa Magnuckiego

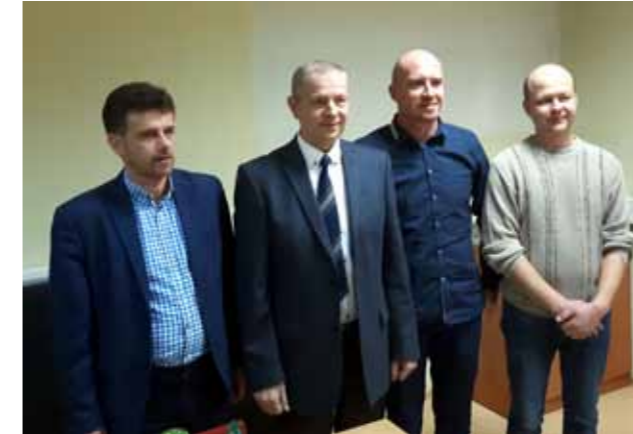
17 listopada br. w Instytucie Inżynierii Bezpieczeństwa i Nauk o Pracy na Wydziale Mechanicznym odbyło się uroczyste seminarium związane z jubileuszem 70-lecia prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Magnuckiego. Na wstępie dr. hab. Bogusław Pietrulewicz, prof. UZ przywitał wszystkich zebranych oraz przypomniał sylwetkę gościa. Motywem przewodnim wystąpienia Szanownego Jubilata była wymiana doświadczeń zawodowych, w szczególności dotyczących rozwoju kadry naukowej w świetle aktualnych przepisów, jak również doświadczeń związanych ze współpracą z przemysłem. Podczas długiej i wielowątkowej dyskusji mówiono także o dalszej współpracy w zakresie badań oraz promocji kadr naukowych. Na zakończenie, współpracownicy oraz koledzy wręczyli profesorowi Magnuckiemu pamiątkowe dyplomy i statuetki.

Prof. K. Magnucki jest autorem lub współautorem ponad 300 prac, w tym 10 monografii, 52 artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie z listy JCR, 21 artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie PAN, 45 w czasopiśmie technicznych oraz ponad 80 prac przedstawionych na konferencjach międzynarodowych. Posiada indeks Hirscha $h=12$ (wg bazy Web of Science). Ponadto, jest autorem lub współautorem 7 podręczników akademickich, 4 wzorów użytkowych oraz 14 patentów. Od wielu lat recenzuje prace naukowe przesyłane do czasopiśmie JCR, a od 2012 r. jest członkiem międzynarodowej grupy specjalistów „Shell Buckling People”.

Profesor K. Magnucki współpracę z naukowym ośrodkiem zielonogórskim rozpoczął w 1995 r. W latach 1995-2001 był zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Podstaw Techniki w Instytucie Techniki na Wydziale Matematyki, Fizyki i Techniki WSP (obecnie Uniwersytet Zielonogórski), a w latach 1999-2001 był Dziekanem tego Wydziału. W 2002 r. Profesor Magnucki powrócił na Politechnikę Poznańską, jednakże nie zakończyła się Jego naukowa współpraca z ośrodkiem zielonogórskim. Szacowny Jubilat zainspirował swoimi zainteresowaniami naukowymi, zapalem i energią współpracowników z Wydziału Mechanicznego UZ. Badania podstawowe ukierunkowane zostały na wytrzymałość oraz stateczność konstrukcji cienkościennych ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych i mających nowatorskie za-

stosowania metalicznych struktur porowatych oraz konstrukcji zespolonych. Efektem długoletniej współpracy naukowej

było wypromowanie w roku 2008 na Wydziale Mechanicznym dwóch doktorów, jak również wspólne, liczne publikacje w renomowanych czasopiśmie naukowych.

Współpracownicy i Koledzy z Wydziału Mechanicznego UZ gratulują serdecznie tak pięknego jubileuszu i życzą dużo zdrowia oraz dalszych sukcesów.

Tomasz Belica, Marek Malinowski
fot: Paweł Bachman

„Internationaler Brückenbau Wettbewerb 2016

Studenci Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego, zrzeszeni w Akademickim Związku Motorowym, zajęli III miejsce w Międzynarodowym konkursie

14-OSOBOWA GRUPA STUDENTÓW AZM UZ UCZESTNICZĄCA W MIĘDZYNARODOWYM KONKURSIE

„Internationaler Brückenbau Wettbewerb 2016”, który odbył się 17 listopada w Cottbus. W konkursie organizowanym przez Brandenburgische Technische Universität (BTU) Cottbus-Senftenberg (Niemcy) oraz Shanghai Second Polytechnic University (Chiny) rywalizowało 37 zespołów z Polski, Niemiec, Czech oraz Chin. Wszyscy prezentowali zaprojektowane i wykonane przez siebie mosty. Każdy z zespołów miał do dyspozycji maksymalnie 250 patyczków do lodów, 20 metrów sznurka oraz klej do drewna. Mosty należało zaprojektować w określonych przedziałach wymiarowych tak, aby wytrzymały jak największe obciążenie przyłożone w określonym punkcie, jednocześnie ograniczając do minimum wagę konstrukcji. Oceniany był wygląd, masa oraz nośność mostu. Spośród pięciu konstrukcji wykonanych

przez studentów reprezentujących Uniwersytet Zielonogórski, dwie weszły do ścisłego finału i zajęły odpowiednio III i VIII miejsce - najlepsze spośród zespołów z Polski.

Końcowe wyniki:

I miejsce - TU Liberec (Czechy) - waga: 147 gramów, siła niszcząca: 768 N,

II miejsce - BTU Cottbus (Niemcy) - waga: 125 gramów, siła niszcząca: 529 N,

III miejsce - Uniwersytet Zielonogórski, AZM (Polska) - waga: 199 gramów, siła niszcząca: 810 N.

Zdzisław Wałęga

OCZEKIWANIE NA WYNIKI KONKURSU

KONSTRUKCJA STUDENTÓW AZM - „BRAZOWY” MOST

KONSTRUKCJA STUDENTÓW AZM - „BRAZOWY” MOST

OD LEWEJ: PROF. DR. HAB. INŻ. SYLVIO SIMON, PRZEMYSŁAW WŁODARCZAK, INŻ. ZDZISŁAW WAŁĘGA, ADAM SZOFER, DR. HAB. INŻ. SEBASTYAN KŁOS, PROF. UZ.

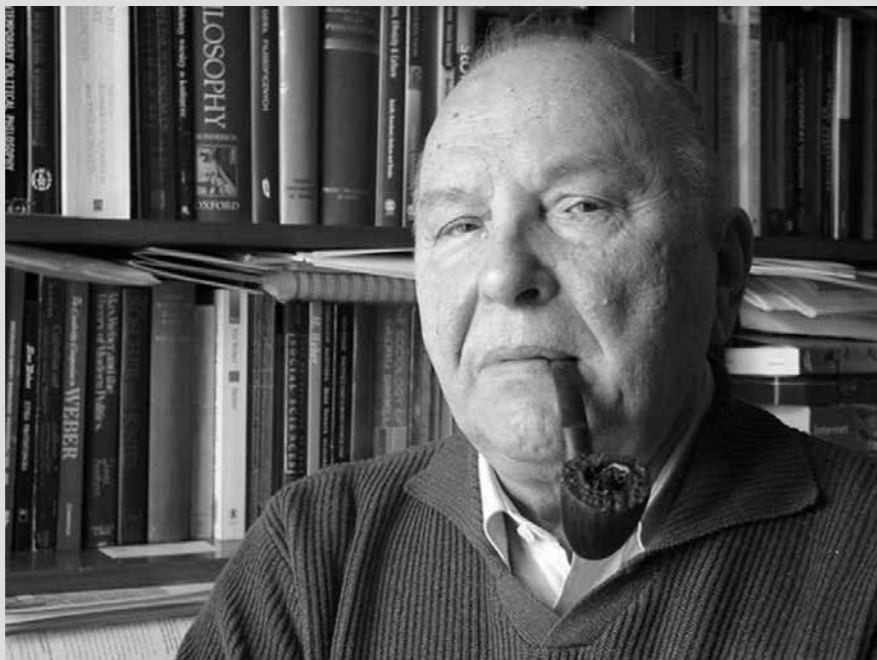
WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

Jerzy Szacki (6.02.1929 - 25.10.2016)
Wspomnienie

Już na początku może zrodzić się pytanie dającego artykuł wspomnieniowy o zmarłym niedawno Profesorze znalazł się w miesięczniku, wydawanym przez Uniwersytet Zielonogórski i adresowanym przede wszystkim do lokalnej społeczności akademickiej. Przecież Profesor Szacki przez całe zawodowe życie był związany ze stołecznym środowiskiem socjologicznym, zwłaszcza z Instytutem Socjologii UW i m.in. z tego powodu jest on zaliczany do czołowych przedstawicieli warszawskiego kręgu historyków idei. Owszem, do zielonogórskich socjologów odnosił się On z wyraźną sympatią i wielokrotnie wyrażał nadzieję, że powstający ośrodek ma szansę na szybki rozwój. Profesor był nawet kilka razy w Zielonej Górze, m.in. na konferencji poświęconej Stanisławowi Ossowskiemu w 40. rocznicę jego śmierci (odbyła się ona 20-21 października 2003 r.) i wygłosił tam referat *Ossowski i współczesne teorie narodu*, który stał się ozdobą opublikowanego nieco później (2004 r.) pokonferencyjnego tomu. Jednak główny powód publikowania niniejszego tekstu w tym miejscu jest inny. Mamy bowiem prawo - bez odrobiny przesady - uważać (nie tylko socjologowie!) za uczniów Profesora, choćby jako Czytelnicy jego wspaniałej syntezy dziejów socjologii zawartej w *Historii myśli socjologicznej*, wydanej po raz pierwszy w Polsce w 1981 r. i wznawianej wielokrotnie. Zdaniem wielu uczonych (nie tylko polskiego pochodzenia) jest ona najlepszym w świecie podręcznikiem dziejów tej dyscypliny, a jej znaczenie wychodzi daleko poza socjologię, gdyż J. Szacki szczególnie uwzględniał kulturowy i polityczny kontekst funkcjonowania tej dyscypliny i innych gałęzi nauk społecznych. Dlatego też Jego synteza jest przez wielu porównywana z wydaną w poł. XX wieku *Historią Filozofii* W. Tatarkiewicza, na której wychowało się kilka pokoleń polskiej inteligencji.

Ale dorobek J. Szackiego to nie tylko wspomniana *Historia myśli socjologicznej* lecz również wiele innych studiów cenionych przez specjalistów, w tym m.in. *Kontrrewolucyjne paradoksy* (1965), *Utopie* (1968), *Tradycja* (1971), *Spotkania z utopią* (1980), *Dylematy historiografii idei oraz inne szkice i studia* (1991), *Liberalizm po komunizmie* (1994). Powyższa „wylicznica” jest mocno niepełna bo ograniczyłem się tylko do wymienienia tytułów najbardziej znanych Jego książek. Czytelników tych prac uderza wielostronność zainteresowań Profesora i kierunków aktywności naukowej, bowiem obok studiów z dziedziny historii myśli socjologicznej znajdziemy tam również analizy stricte politologiczne, metodologiczne, filozoficzne. Tak więc funkcjonujące w kompendiach i encyklopediach określenia: historycy

idei i socjolog wydają się być zbyt wąskie i nieoddające skali i wielostronności dokonań Profesora. Wniosek ten nasuwa się tym bardziej, gdy uwzględnimy także tłumaczenia wielu klasycy-

nych prac, antologie oraz osiągnięcia w dziedzinie dydaktycznej, promowania młodej kadry naukowej (opiekun wielu prac habilitacyjnych, promotor 26 prac doktorskich i niezliczonej ilości prac magisterskich).

Trudno więc się nie zgodzić z opiniami recenzentów Jego dorobku (Z. Bauman, J. Jedlicki, P. Sztompka) w związku z przyznaniem Mu tytułu doktora honoris causa w lubelskim Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (2009 r.) zaliczających Go do najwybitniejszych humanistów polskich przełomu XX i XXI wieku. P. Sztompka trafnie podkreślał, że polskie myślenie o społeczeństwie jest w istotnej mierze ukształtowane przez tradycję socjologiczną właśnie w przekazie J. Szackiego i fakt, że całe pokolenie uczyło się na wyborach tekstów, których On dokonał. Mam też bardzo osobiste powody, by wyrazić swoją wdzięczność Profesorowi, gdyż z Instytutem Socjologii UW, którym On współkierował, byłem związany od 1967 do 2001 r. najpierw jako student, później jako asystent przebywając kolejne szczeble akademickiego awansu do profesora uczelnianego włącznie. W latach 1983-1999 pracowałem w kierowanym przez Profesora Zakładzie Historii Myśli Socjologicznej i uczestniczyłem w prowadzonych przez Niego wykładach i seminariach, a gdy przeszedł On na emeryturę, w latach 2000-2001, (tuż przed przeniesieniem się do Zielonej Góry), byłem kierownikiem Zakładu, którym On wcześniej kierował.

Mogę powiedzieć, że klimat pracy w Zakładzie charakteryzowała swoboda wyboru problematyki badawczej. Szef niczego nie narzucał, natomiast kompetentnie oceniał, korygował, a przez to kierunkował kształt zgłaszanych mu propozycji badawczych.

Był też opiekunem mojej rozprawy habilitacyjnej traktującej o szkole frankfurckiej, a zwłaszcza o twórczości E. Fromma. Praca ta niemało zyskała na uwagach, które mimochodem i taktownie zgłosił On przed oddaniem jej do druku.

Podobna tolerancja istniała w kierowanym przez Niego zakładzie również w sprawach politycznych, choć pracowali w nim ludzie o nader zróżnicowanych poglądach i kierunkach zaangażowania. A przecież wszyscy żyli w czasach rewolucji i przemian, które dokonywały się we wszystkich dziedzinach życia. Ale tolerancja w wydaniu Profesora nie oznaczała bynajmniej obojętności na sprawy społeczne i braku zaangażowania w bieżące problemy polskiej demokracji. Oznaczała ona natomiast rzetelność i powściągliwość w ferowaniu ocen.

Trudno jest jednoznacznie przypisać J. Szackiego do jakiegokolwiek kierunku politycznego. Wydaje mi się, że najbliższy był mu klasyczny liberalizm i socjaldemokracja oraz możliwe

na ich styku hybrydy. Nie przenosił On jednak tych sympatii na partie używające tych szyldów. Był świetnym obserwatorem życia politycznego, który nigdy nie nadużywał swojej wysokiej pozycji naukowej w różnych walkach i sporach. I właśnie tą spokojną mądrość ceniłem w Nim najwyżej, choć nieśmiało mnie - nie należałem do wyjątków - swoją erudycją i ogromnym odczytaniem. Głęboko utkwiała mi w pamięci pewna Jego wypowiedź o urodzie aforyzmu, którą jak gdyby podsumowywał swoją aktywność zawodową: „należy dobrze wybierać przyjaciół i nauczycieli, zajmować się tym, co nas naprawdę interesuje. I mieć dostatecznie dużo szczęścia, aby to było możliwe”.

prof. zw. dr hab. Mirosław Chalubiński
Instytut Socjologii
Uniwersytet Zielonogórski

_Ogólnopolska Konferencja Naukowa

W dniach 22-23 listopada 2016 r. w Auli Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się **V Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu Zielonogórskich Spotkań z Demografią pn. Szanse i wyzwania rozwoju regionalnego w kontekście zmian demograficznych Europy** zorganizowana przez Instytut Historii i Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego w Zielonej Górze oraz Zielonogórski Oddział Polskiego Towarzystwa Statystycznego.

Do organizacji konferencji przyczynili się również partnerzy wydarzenia tj. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego i Lubuskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne.

Patronat honorowy nad konferencją objęli: Prezes GUS, Marszałek Województwa Lubuskiego, Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Prezydent Miasta Zielona Góra. Patronat oraz obsługę medialną zapewnili: Gazeta Lubuska, Radio Zachód, Radio Zielona Góra, TVP 3 Gorzów Wielkopolski.

Celem konferencji było przedstawienie, zinterpretowanie oraz integracja stanowisk ukazujących wpływ procesów demograficznych na rozwój regionalny i lokalny, podejmowana przez przedstawicieli różnych środowisk, zarówno naukowych: historyków, demografów, politologów, socjologów, psychologów, prawników, ekonomistów, urbanistów, a także osób zajmujących się rozwojem regionalnym, przedstawicieli samorządu terytorialnego i instytucji zajmujących się programowaniem i monitorowaniem rozwoju regionalnego.

Konferencję w imieniu organizatorów otworzył Dyrektor Urzędu Statystycznego, Roman Fedak oraz prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, Prorektor ds. Studenckich Uniwersytetu Zielonogórskiego. Rangę konferencji uświetniła obecność Prezesa GUS dr. Dominika Rozkruta oraz Wicemarszałka Województwa Lubuskiego Stanisława Tomczyszyna.

Po raz pierwszy, w tej edycji konferencji, zamiast wykładu inauguracyjnego zorganizowano *panel dyskusyjny*, w którym w roli ekspertów wystąpili wybitni naukowcy zajmujący się od wielu lat problematyką czynników warunkujących rozwój regionalny, profesorowie: Romuald Jończy z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Przemysław Śleszyński z PAN, Czesław Osękowski z Uni-

wersytetu Zielonogórskiego, a także praktycy, którzy na co dzień zmagają się z problemami w tym zakresie: Prezydent Zielonej Góry - Janusz Kubicki oraz Dorota Szaltys z Głównego Urzędu Statystycznego. Dyskusji, poprzedzonej odrębnymi wystąpieniami (będącymi diagnozą aktualnej sytuacji dotyczącej zróżnicowania w rozwoju regionów Polski) każdego z „panelistów”, poddano procesy depopulacyjne wynikające bezpośrednio z faktu starzenia się ludności, zmniejszania dzietności poniżej poziomu gwarantującego zastępowalność pokoleń oraz ubytku naturalnego i migracyjnego ludności. Jednym z ważniejszych wniosków z dyskusji był fakt, iż w dłuższym okresie pogłębiający się kryzys demograficzny może prowadzić do osłabienia regionalnych możliwości rozwojowych, a procesy wyludniania dotyczą nie tylko obszarów wiejskich i peryferyjnych, ale także przemysłowych i niektórych regionów położonych centralnie.

Dla rozwoju regionu niezwykle ważne jest jego położenie oraz drenaż ludności z terenów mniej zasobnych, nierokujących na przyszłość, mogą stanowić katastrofę dla regionów peryferyjnych. Regiony lepiej rozwinięte przyciągają ludzi, szczególnie młodych i dobrze wykształconych. Ci jednak jak wskazuje wiele badań, wyjeżdżają na studia do większych ośrodków naukowych (Poznań, Wrocław, Kraków, Warszawa, Szczecin) często nie wracając i poszukując swojego miejsca do życia poza regionem pochodzenia. Dotyczy to także ludzi młodych, mobilnych zawodowo, którzy swoją przyszłość budują poza granicami Polski, gdzie zakładają rodziny i gdzie rodzą się ich dzieci.

Podobnie średniej wielkości miasta (ok. 100 tys. ludności) tracą na swojej atrakcyjności i zamożności, co związane jest przede wszystkim z przyczynami demograficznymi (m.in. spadek dzietności, ubytek naturalny, migracje na tereny wiejskie, emigracja). Według prezydenta Janusza Kubickiego dobrym impulsem rozwojowym dla miasta Zielonej Góry, było powiększenie miasta dokonane 1 stycznia 2015 r. poprzez połączenie z gminą wiejską Zielona Góra. Stworzyło to szansę na przyspieszenie rozwoju. Połączenie miasta z gminą było unikalnym w skali kraju i skomplikowanym procesem, który można jednak uznać za wzorcowy dla innych podobnych ośrodków. Była to dobra inicjatywa infrastrukturalno-społeczna, której efekty mogą być szansą dla Zielonej Góry w najbliższych latach.

Tematyka konferencji powiązana z przedstawionym celem, a dotycząca procesów demograficznych, w szczególności ich społecznych, ekonomicznych i regionalnych uwarunkowań oraz konsekwencji, przedstawiona została w licznych (zgrupowanych w czterech sesjach) wystąpieniach zaproszonych gości. Dotyczyły one m.in.: w *Sesji I* - aktywności ekonomicznej osób niepełnosprawnych, osób 50+ na lubuskim rynku pracy, zrównoważonego (uwarunkowanego demograficznie) rozwoju społeczno-gospodarczego województwa, powiązań migracyjnych w województwie kujawsko-pomorskim, pobudek determinujących decyzje osiedlania się na terenach wiejskich, czynników demograficznych w strategiach rozwoju lokalnego i regionalnego; w *Sesji II* - zróżnicowań przestrzennego zaludnienia i struktur demograficznych na wybranym przykładzie, konfliktu dot. „lubuskiego węgla brunatnego”, suburbanizacji i struktury demograficzno-społecznej na wybranym przykładzie; w *Sesji III* - polityki migracyjnej Polski, terytorialnego zróżnicowania procesu starzenia się ludności Polski, przyszłości europejskiego rynku pracy, wpływu zmian demograficznych na szkolnictwo wyższe w Polsce, wielowymiarowości procesu starzenia się Europejczyków, przemian demograficznych w II połowie ub. wieku; w *Sesji IV* - typów demograficznych powiatów i rozwoju lubuskich miast w powiązaniu ze zmianami gospodarczymi i demograficznymi, przestępstw będących (domyślnie) efektem ubocznym rozwoju regionalnego, małżeństw i rodzin w badaniach GUS-u, analizy demograficznej dot. młodzieży na regionalnym rynku pracy.

Konferencja spotkała się z zainteresowaniem lokalnych mediów. Informacje oraz relacje z konferencji, jak również wywiady z przedstawicielami GUS, Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze i środowiska naukowego ukazały się m.in. w: *Radiu Zachód* i *Radiu Zielona Góra*.

Dorota Szaban (IS UZ)
Małgorzata Sadowska (US Zielona Góra)

Wykład Mistrzów w Instytucie Psychologii UZ

8 listopada 2016 r. odbył się kolejny wykład z cyklu „WYKŁADY MISTRZÓW” na temat: *Tożsamość w niestabilnych czasach: między stałością a zmianą*. Wykład wygłosiła Profesor dr hab. Anna Izabela Brzezińska z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Profesor Anna Brzezińska jest wybitnym specjalistą w dziedzinie wspomagania rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych. Jest jednym z największych autorytetów w zakresie psychologii edukacji człowieka w cyklu życia:

FOT. Z WYDZIAŁU

od wczesnej edukacji dzieci do edukacji seniorów. W centrum zainteresowań naukowych Profesor Brzezińskiej znajduje się proces kształtowania się tożsamości człowieka. Jest autorem wielu monografii i prac naukowych, wśród których szczególne miejsce zajmują: *Społeczna psychologia rozwoju* (2014); *Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa* (2015); *Tożsamość*

u progu dorosłości. Wizerunek uczniów szkół ponadgimnazjalnych (2016); *Psychologia rozwoju człowieka* (2016).

Podczas wykładu zostały przedstawione psychologiczne koncepcje kształtowania się tożsamości jednostki, szanse i zagrożenia dla jej rozwoju w czasach burzliwych i nieprzewidywalnych zmian zachodzących w otoczeniu społecznym. Pani Profesor przybliżyła uczestnikom spotkania swoje refleksje dotyczące możliwości wspomagania procesu kształtowania tożsamości, oraz zaprezentowała wyniki badań przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej. Dążenie do rozwoju tożsamości zostało przedstawione przez pryzmat dokonywania własnych wyborów, szerokiej eksploracji świata, podejmowania decyzji i przyjmowania odpowiedzialności za dokonane wybory. Wyższy poziom rozwoju tożsamości łączy się z zadowoleniem z życia, poczuciem spełnienia, nastawieniem optymistycznym, co określa się mianem tożsamości osiągniętej w przeciwieństwie do tożsamości nadawanej.

Wykład Profesor Anny Brzezińskiej był niepowtarzalną okazją spotkania z Mistrzem Psychologii, który przekazywał słuchaczom swoją wielką pasję i obszerną wiedzę, czyniąc to w sposób pobudzający do poszukiwania własnej tożsamości naukowej.

Dyrekcja Instytutu Psychologii wraz ze studentami i pracownikami składa serdeczne podziękowania Pani Profesor za wyjątkowe spotkanie i mistrzowskie przedstawienie ogromnej wiedzy psychologicznej.

Tatiana Rongińska

FOT. Z WYDZIAŁU

Interdyscyplinarna studencka konferencja naukowa Projekt: Mistrz

„Poszukujcie siebie, zwiększajcie samoświadomość, odczuwajcie i wyrażajcie miłość” - te i inne sentencje na długo pozostaną w pamięci uczestników pierwszej Interdyscyplinarnej Studenckiej Konferencji Naukowej „Projekt: Mistrz” zorganizowanej w czerwcu br. w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Zielonogorskiego. Temat konferencji, nawiązując do cyklicznych „Wykładów Mistrzów” odbywających się od dwóch lat w Instytucie Psychologii, przyciągnął do auli uniwersytetu kilkudziesięciu studentów, doktorantów, pracowników naukowych oraz przedstawicieli instytucji pozarządowych. Swoją obecnością zaszczytili nas również zaproszeni zielonogórscy mistrzowie: projektantka mody Ewa Minge i aktorka Sandra Staniszewska, a także gość specjalny, prezes Lubuskiego Stowarzyszenia na Rzecz Kobiet BABA - Anita Kucharska-Dziedzic. Konferencja została zorganizowana przez Instytut Psychologii UZ oraz studenckie Koła Naukowe IP UZ: Koło Naukowe Coachingu Psychologicznego, Koło Naukowe Studentów Psychologii UZ „Przeciwko przemocy”, Koło Psychologii Wsparcia i Rozwoju „WiR”, Interdyscyplinarne Koło Naukowe Psychologia i Animacja Twórczości „Zwoje Kultury”.

Celem nadrzędnym konferencji było powzięcie dyskusji i refleksji nad szeroko rozumianym mistrzostwem. Program konferencji obejmował dwie sesje: wykłady Mistrzów, prelekcję gościa specjalnego oraz osiem wystąpień studentów. Zawierał także dyskusje panelowe, warsztat psychologiczny oraz spotkanie pokonferencyjne.

Konferencję otworzyli dwaj studenci drugiego roku psychologii Uniwersytetu Zielonogorskiego - Paweł Wontor i Janek Szlemko, którzy po przywitaniu przybyłych gości zapowiedzieli wystąpienie inauguracyjne dr hab. Tatiany Rongińskiej, prof. UZ, dyrektora Instytutu Psychologii Uniwersytetu Zielonogorskiego. Profesor T. Rongińska wprowadziła uczestników w podejmowany na konferencji temat mistrzostwa, zwracając przy tym uwagę na wieloaspektowość i interdyscyplinarność owego pojęcia. Zachęciła także do aktywnego uczestnictwa w dyskusjach i wyraziła nadzieję, że konferencja z tego cyklu na stałe zapisze się w kalendarzu działalności Instytutu Psychologii.

Sesję przedpołudniową rozpoczął wykład Mistrza, najbardziej rozpoznawanej polskiej projektantki mody Ewy Minge, która swoim wystąpieniem zainspirowała uczestników konferencji. Opowiadając o naturze mistrzostwa, dążeniu do doskonałości i profesjonalizmie odnosiła się do przykładów z własnego doświadczenia zawodowego oraz prywatnego. Podzieliła się ze słuchaczami swoimi refleksjami nad z rolą, jaką pełnią w życiu każdego człowieka tak istotne wartości jak: miłość, przyjaźń czy współczucie. Podjęła także zagadnienie relacji „Mistrz - Uczeń” i podkreśliła znaczenie wpływu osób cieszących się autorytetem na rozwój jednostki. Człowiek dążący do mistrzostwa nie może zapomnieć o bliźnich i ich potrzebach. Stąd też należy być empatycznym, wrażliwym na cierpienie innych i czynić dobro, pozostając przy tym wiernym swoim prze-

FOT. Z WYDZIAŁU

konaniom, wartościom i zasadom. Na drodze do mistrzostwa, którą podążamy całe życie, każde bolesne przeżycie może wzmocnić człowieka i dać impuls do rozwoju. W tym miejscu prelegentka przedstawiła audytorium koncepcję założonej przez nią Fundacji Black Butterflies - „której misją jest niesienie nadziei i pomocy osobom chorym nowotworowo i przewlekle w przechodzeniu przez chorobę do zdrowia i/lub spełniania marzeń, aby dawać świadectwo obecności piękna i mocy we wnętrzu człowieka”. W celu realizacji tego założenia projektantka otworzyła ośrodek „Dom Życie” z siedzibą w Zielonej Górze, w którym - przy ścisłej współpracy m. in. z Instytutem Psychologii Uniwersytetu Zielonogorskiego - udzielane będzie wsparcie osobom potrzebującym i ich rodzinom.

Wystąpienia studentów w pierwszej części konferencji rozpoczęła Klaudia Oświęcimska - studentka II roku psychologii referatem Coaching psychologiczny jako mistrzostwo. Zaprezentowała różne ujęcia definiowania oraz rozumienia coachingu. Przedstawiła także znaczenie i rolę trenera, coacha, który w swej pracy zmierza do ukształtowania rozmowy, która przyniesie korzyści drugiej osobie w sposób nawiązujący do uczenia się i rozwoju. Prelegentka podkreśliła, że niekiedy wady da się również wykorzystać w adekwatny sposób i na potwierdzenie tych słów cytowała Milтона Eriksona - „I zawsze pamiętaj, że jesteś kimś wyjątkowym. Jedyne, co musisz zrobić, to pozwolić innym zobaczyć, że taki jesteś.” Na zakończenie wystąpienia studentka przedstawiła zakres działalności Koła Naukowego Coachingu Psychologicznego UZ.

Kolejny referat Trzy ścieżki mistrzostwa: Lux, Tenebra i Center wygłoszony przez studentkę II roku filologii polskiej Elżbietę Wanclaw-Chłopik poruszył problem ustalenia materii mistrzostwa, tego co mistrzostwem jest oraz co stanowi o doskonałości i korzyściach w relacji „mistrz - uczeń”. W odniesieniu do prac niemieckich opisała pojęcie Boga jako mistrza Tenebra (ciemność) i Szatana jako mistrza Lux (światło), którzy stoją w ścisłej do siebie opozycji, gdzie Tenebra reprezentuje tradycje oraz spokój, a Lux bunt. Korzystając z wierzeń greckich, rzymskich i etruskich opisała trzeci rodzaj mistrzostwa, jakoby oderwany od dwóch wcześniejszych - model Charona czy Center oparty na procesie samoinicjacji i samodoskonalenia.

FOT. Z WYDZIAŁU

W trzecim wystąpieniu Spóźnione mistrzostwo Krzysztof Łoziński, doktorant w Instytucie Politologii UZ zaprezentował wybrane aspekty drogi dochodzenia do mistrzostwa. Inspirował do podjęcia próby zostania mistrzem w wybranej przez siebie dziedzinie bez względu na wiek, stan zdrowia oraz sytuację życiową. Wskazywał, iż osiągnięcie mistrzowskiego poziomu można w pewnym sensie zaplanować, niemniej jednak dotarcie do celu jest zależne od wielu czynników, za które w znacznej mierze odpowiedzialni jesteśmy my sami, a nie losowe przypadki.

Sesję przedpołudniową zamykał wykład gościnny, prezes Lubuskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Kobiet BABA, dr Anity Kucharskiej-Dziedzic. Uczestnicy konferencji mieli okazję zapoznać się z założeniami stowarzyszenia oraz różnorodnymi działaniami mającymi na celu wszechstronne wspieranie kobiet w różnych sytuacjach życiowych. Stowarzyszenie BABA, będące „organizacją kobiet dla kobiet” oferuje pomoc psychologiczną, prawną i prozdrowotną oraz poradnictwo dla ofiar przemocy i przestępstw.

Po przerwie kawowej, sesję popołudniową rozpoczął wykład Mistrza - pochodzącej z Zielonej Góry aktorki, Sandry Staniszweskiej, która już na wstępie charyzmą i otwartością przyciągnęła uwagę słuchaczy. Prelegentka wskazywała, iż w pracy zawodowej stara się uczyć od najlepszych i znalazła już grono mistrzów na swojej artystycznej drodze. Zielonogórzanka opowiadała z ogromną szczerością i zaangażowaniem o doświadczeniach, jakie zdobywała przebywając w towarzystwie najlepszych reżyserów (Krystiana Lupy, Maji Kleczweskiej). Kolejno nawiązując do 6 reguł sukcesu (z ang. 6 rules of success) autorstwa Arnolda Schwarzeneggera, przedstawiła swoją drogę do mistrzostwa, którą wytrwale podąża. W dalszej części wykładu wywiązała się żywa dyskusja odnosząca się do specyfiki pracy aktora i związanych z nią trudności. Pojawili się pytania, czy droga do mistrzostwa nie dezawuuje aktora jako człowieka, gdyż poświęcenie, praca nad każdą nową rolą, wyzwania, zmiana środowisk czy też miejsca zamieszkania mogą mieć negatywne implikacje. W tym miejscu aktorka zwróciła uwagę, że „jeśli jesteś dobrym człowiekiem, to każdy - mały czy duży sukces, popularność i nagrody pozwolą być tylko jeszcze lepszym człowiekiem. Chyba, że jesteś zazdrosnym, narcystycznym i zadufanym w sobie człowiekiem”. W trakcie rozważań nad mistrzostwem opowiadała o znaczeniu, jakie zarówno w życiu prywatnym jak i zawodowym, mają miłość oraz poczucie bliskości. Na zakończenie prelegentka pokazała projekcje z performancem Mariny Abramovic, w którym to miłość zwycięża i rujnuje wszystko, kruszy wręcz świat i zamierzone cele.

Następnie Katarzyna Kijowska, studentka II roku psychologii, w prezentacji *Pierwszy głos* starała się odpowiedzieć na pytanie, czy każdy może być mistrzem, czy tylko nieliczni? Swoje rozważania rozpoczęła od nawiązania

do Michała Anioła i jego mistrzowskiej „udręki i ekstazy”, o której pisał Irving Stone. Przechodząc kolejno do mistrzostwa w aktorstwie i sporcie przeszła do rozstrzygania, czy mistrzostwo jest pojęciem elitarnym czy egalitarnym. W nawiązaniu do trudnej profesji sędziego, jaką się trudni, mówiła o tym, co jest w niej „pod togą”. Uznając, iż istnieje swoiste uniwersalne rozumienie mistrzostwa niezależne od tego, jaki kostium przyjdzie w życiu założyć - togę, czy fartuch pielęgniarki. Stąd też według prelegentki mistrzostwo nie łączy się z rywalizacją, a być mistrzem nie musi oznaczać być lepszym od innych. W celu osiągnięcia mistrzostwa w życiu wystarczy uważnie wstąpić się w siebie. W ciszy, skupieniu i samotności, nieustannie zadawać sobie pytanie: kim jestem i jaka jest moja droga? Zadaniem jest rozpoznać wśród wielu innych swój własny głos i podążać za nim. Receptą na szczęście ma być życie w zgodzie ze sobą, ze swoim wewnętrznym głosem, który powinien być pierwszy wśród innych. Szczęście zaś, powinno rozumieć się jako pewien stan równowagi, a nie permanentny stan euforii czy podekscytowania.

Drugim wystąpieniem pt. *Improwizacja jako klucz do sukcesu Adam Bleszyński* - student *dziennikarstwa* wprowadził słuchaczy w fascynujący świat kabaretu i stand-up. Opowiadał o sztuce prezentacji i wystąpieniach publicznych, snuł opowieści o specyfice życia artysty i trudach, z jakimi zmagają się na drodze do mistrzostwa.

Bohdan Marchewko, student przebywający na UZ w ramach Programu Erasmus, swój referat *Droga do mistrzostwa! Dlaczego nie chcemy walczyć o rezultat?* rozpoczął cytując słowa filozofa Sokratesa: „Poznaj samego siebie”. Zdaniem prelegenta zrozumienie znaczenia sentencji wybitnego filozofa jest zależne zarówno od samoświadomości człowieka, jak i znajomości otaczającego go świata.

Ostatnim wystąpieniem w ramach konferencji była prezentacja doktorantki z Instytutu Filozofii Uniwersytetu Zielonogórskiego, Lucyny Majewskiej, która podjęła temat Człowiek słusznie dumny - mistrz czy pozer? Zagłębiając się w poszukiwania odpowiedzi na tytułowe pytanie, prelegentka rozważała: czym jest mistrzowanie, jakie cechy powinien przejawiać mistrz, by być za takiego uważany, aby stanowił dobry przykład, autorytet godny naśladowania. Wyszła wnioski, iż mistrzowanie to postawa, która realizuje pewne wyznaczone cnoty, a poprzez ich realizację człowiek staje się doskonały. Z mistrzowaniem wiąże się także swoista godność i duma, rozumiana jako pewność i wartość siebie, którą Arystoteles określa mianem uzasadnionej dumy (gr. megalopsychia). Człowiek słusznie dumny jest wielkoduszny i zachowuje „złoty środek” dzięki temu, że jest taki, jaki powinien być, gdyż uważa, że zasługuje na to, czego istotnie jest godzien. Konkludując swoją wypowiedź, podążając za Tadeuszem Kotarbińskim, autorka podkreśliła, że należy

wyróżniać się poczuciem wartości, słuszną dumą, jednak przy tym wszystkim być sobą. Droga do mistrzowania to przede wszystkim umiłowanie mądrości - warto myśleć o tym, co się robi i jak się robi.

Mistrzyni Ewa Minge i Sandra Staniszweska po zakończeniu wykładów zostały uhonorowane statuetkami „Projekt: Mistrz”. Komitet naukowy złożony ze studentów, wykładowców i Mistrzów wybrał najlepsze wystąpienia nagradzając je statuetkami „Impuls Mistrza”.

Za wyjątkiem wykładów zaproszonych gości i wystąpieni studentów w trakcie konferencji odbyły się dwie dyskusje panelowe oraz spotkania z przedstawicielami komitetu naukowego, które udzielało uczestnikom wskazówek merytorycznych odnoszących się do podejmowanego przez nich aspektu. W ramach konferencji odbył się warsztat „Podróż:

ŻYCIE”, który poprowadziła mgr Magdalena Kolańska z Instytutu Psychologii UZ, w ramach którego uczestnicy podjęli próbę odnalezienia odpowiedzi na pytanie: „Jak odnaleźć swoje marzenia?”. Studenci mieli okazję zapoznać się z technikami wyznaczania celu, poznać swoje bariery i przeszkody, jakie towarzyszą im na drodze samodoskonalenia.

Podsumowując konferencję, dyrektor Instytutu Psychologii, prof. Tatiana Rongińska wyraziła słowa uznania i podziękowania dla przybyłych gości oraz wszystkich osób zaangażowanych w organizację zarówno ze strony studentów, kół naukowych, jak i pracowników Instytutu Psychologii.

Maria Mitkowska
Instytut Psychologii

w referatach. Następnie uczestnicy udali się na uroczystą kolację do zielonogórskiej Palmiarni.

Drugi dzień spotkania wypełniły liczne, zróżnicowane tematycznie sesje panelowe oraz III sesja plenarna. Panele toczyły się równolegle, dzięki czemu uczestnicy i słuchacze mieli możliwość wyboru problematyki budzącej ich największe zainteresowanie oraz czynnego włączenia się w dyskusję, która kończyła każdą z sesji panelowych.

Panel nr 1 poprowadzony został w języku angielskim, a przewodniczył mu mecenas Giuseppe Privitera. Referaty przedstawili: prof. Dr. Dr. h. c. mult. Heribert Koeck - *From rational through plebiscitary to irrational democracy*; prof. Emilio Castorina - *The Referendum in Italy and the constitutional reform*; dot. ssa Costanza Nicolosi - *Were the U.S. Framers Right in Rejecting Direct Democracy? Evidence from Europe*. Drugiemu, także anglojęzycznemu panelowi przewodniczyli prof. Ioan Ganfalean i dr Miruna Tudorascu. Re-

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

Międzynarodowa konferencja naukowa I Zielonogórskie Spotkania Konstytucjonalistów, Zielona Góra 17-19 października 2016 r.

W dniach od 17 do 19 października 2016 r. pracownicy Katedry Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego mieli zaszczyt gości przedstawicieli nauki prawa konstytucyjnego z Polski i Europy, w ramach *I Zielonogórskich Spotkań Konstytucjonalistów*. Tematem przewodnim spotkania - w zamierzeniu organizatorów inauguracyjnego cyklu - były *Aktualne problemy referendum*, a wydarzenie miało rangę konferencji międzynarodowej. Przewodnictwo komitetu naukowego objął Dziekan WPIA prof. dr hab. dr h.c. multi Bogusław Banaszak. W skład komitetu organizacyjnego weszli: dr Justyna Michalska (przewodnicząca), dr Anna Feja-Paszkiwicz, dr Piotr Kapusta, dr Nina Leśniak-Niedbalec, mgr Anna Chodorowska.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał JM Rektor UZ prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński, a w imieniu organizatorów gości powitał prof. Bogusław Banaszak. Wśród pierwszych, powitalnych wystąpień znalazły się wystąpienia: sędziego Sylwestra Marciniaka (zastępcy przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej) i Janusza Kubickiego (Prezydenta Miasta Zielona Góra). Pierwszego dnia konferencji odbyły się dwie sesje plenarne (I sesja inauguracyjna, II sesja plenarna), którym przewodniczyli prof. dr hab. Dariusz Górecki i prof. dr hab. Mariusz Jabłoński. Wśród referentów znaleźli się prof. UWr dr hab. Małgorzata Masternak-Kubiak, która przedstawiła wystąpienie pt. *Rola sądu administracyjnego w procesie zarządzania referendum lokalnego*; dr Maciej Serowaniec, który zaprezentował referat *Klasa polityczna wobec instytucji referendum napisany wspólnie z prof. dr hab. Zbigniewem Witkowskim*; prof. dr hab. Mariusz Jabłoński, który przedstawił wystąpienie pt. *Efektywność referendum ogólnokrajowego w Polsce - analiza konstytucyjnoprawnego modelu instytucji*; prof. UWM dr hab. Dorota Lis-Staranowicz, której tematem wystąpienia był *Tryb przyspieszony w ustawie o referendum lokalnym*. Pierwszy dzień obrad zamknęła dyskusja, w której odniesiono się do kwestii podniesionych

gulatory prawne dotyczące referendum oraz wnioski płynące z praktyki ich stosowania przedstawił: prof. Mircea Criste - *The referendum in the Romanian Constitutional System*; prof. Eugen Cheralu, dr Andra Puran - *Procedural rules for the organization of the referendum for the resignation of Romania's President*; dr Ramona Duminița - *Advisory referendum. Discussions about the referendum organized in Romania in 2009*; prof. Olena Grinenko - *Specific International Law Regulation of Holding of Referendums*; Sergii Gorkavyi - *The Ukraine-EU Association Agreement after the Dutch referendum*. Panelowi nr 3 przewodniczył prof. UG dr hab. Krzysztof Grajewski. Stuchacze mieli możliwość wysłuchania referatów: prof. UG dr hab. Piotra Uziębły, dr A. Ryteł-Warzochoy pt. *Kilka uwag o referendum ogólnokrajowym*; dr hab. Marcina Wiszowatego (UG) - *Referenda dla obywateli - rekomendacje dotyczące zmian w polskiej regulacji prawnej instytucji referendum zaproponowane przez organizację społeczne skupione wokół Instytutu Spraw Obywatelskich*; prof. dr hab. Jarosława Szymanka - *Antynomie referendum: konstytucyjny trójkąt partycypacji, instrumentalizacji i populizmu*. Czwarty panel odbył się pod przewodnictwem prof. UKSW dr hab. Bogumiła Szmulika i został poświęcony problematyce referendum lokalnego. Swoje wystąpienia zaprezentowali: mecenas Miłoz Wozniński - *Referendum lokalne w sprawie połączenia jednostek samorządu terytorialnego w praktyce, na przykładzie referendum w ramach procesu połączenia miasta i gminy Zielona Góra przeprowadzonego w dniu 18 maja 2014 roku w gminie Zielona Góra*; dr Nina Leśniak-Niedbałec - *Kontrakt zielonogórski - dokument wpływający na połączenie drogą konsensusu społecznych jednostek samorządów terytorialnych miasta Zielona Góra i gminy Zielona Góra*; dr Bogusław Przywora - *Referendum przeprowadzane z inicjatywy organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego - uwagi na kanwie referendum lokalnego w istotnych sprawach dotyczących mieszkańców Krakowa z 2014 roku*. Panel nr 5 był panelem anglojęzycznym. Jego przewodnictwo objął Aaron Fishman. Referaty wygłosili: prof. Gabriella Mangione - *Referendum in Italy. Recent issues and development*; prof. Khrystyna Pryhodko - *Referendum in Ukraine: Doctrinal and Applied Issues*. Pod przewodnictwem prof. dr hab. Dariusza Góreckiego odbyły się panele nr 6 i 7. W ramach pierwszego z nich zaprezentowano rozważania dotyczące referendum w wybranych państwach Europy i przedstawiono referaty: *Referendum w ustroju Zjednoczonego Królestwa* autorstwa prof. UJ dr hab. Piotra Mikuli i mgr Natalie Fox; *Instytucja referendum w systemie prawnym Republiki Białorusi*, którego autorami są prof. dr hab. Jacek Sobczak i dr Ksenia Kakareko; *Referendum ogólnokrymskie jako instrument manipulowania prawem międzynarodowym* autorstwa dr Izabeli Gawłowicz i dr Joanny Osiejewicz; *Instytucja referendum w Szwajcarii i Polsce* napisany przez mgr Annę Chodorowską i dr Justynę Węgrzyn; *Referendum w Niemczech* napisany przez dr Agnieszkę Malicką. W ramach panelu nr 7 referaty wygłosili: dr Justyna Michalska - *Rola Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych w procesie przeprowadzania referendum*; dr Piotr Kapusta - *Członkowie komisji do spraw referendum i ich status*. Panelowi nr 8 przewodniczyła prof. UWM dr hab. Dorota Lis-Staranowicz, a swoje wystąpienia przedstawił: dr Anna Feja-Paszkiwicz - *Przełamanie warunkujące przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie utworzenia, połączenia, podziału i zniesienia gminy oraz ustalenia granic gminy*; dr Michał Zieliński - *Demokracja referendalna w świetle nowych technologii - za i przeciw*; mgr Tomasz Adam - *Fasadowość instytucji referendum ogólnokrajowego - wybrane zagadnienia*; mgr Łukasz Brodziak - *Referendum lokalne jako efekt zanikania funkcji kontrolnej w organach stanowiących jednostek samorządu terytorialnego*.

W tym samym dniu miał miejsce wyjazd do Żagania połączony z III sesją plenarną i częścią artystyczną. Przybyłych na miejsce gości przywitał burmistrz Żagania - Daniel Marchewka. Po zwiedzeniu pałacu książęcego goście mieli okazję wysłuchać koncertu muzycznego w wykonaniu uczniów żagańskiej Państwowej Szkoły Muzycznej i artystów Filharmonii Zielonogórskiej. W pałacowych wnętrzach odbyła się III sesja plenarna pod przewodnictwem dr. Dres h.c. Rainera Arnolda, który zaprezentował zebraniem serię wydawniczą „Entwicklungen im Europäischen Recht - Developments in European Law - Développements en Droit Européen“ (ed. Rainer Arnold), wydawaną przez Universitätsverlag Regensburg. Prof. Rainer Arnold w obszernym wystąpieniu, które sam określił mianem laudacji, przedstawił sylwetki profesorów: Bogusława Banaszaka (UZ) i Andrzeja Szymy (UG). Przypomniał przebieg swojej wieloletniej współpracy naukowej z wymienionymi, wymierne efekty tej współpracy, jej pionierski charakter i znaczenie dla komparatystyki prawa konstytucyjnego w Europie. W sposób szczególnie u honorował osobę prof. Bogusława Banaszaka, bowiem zaprezentował zebraniem książkę wydaną w ramach wskazanej wyżej serii wydawniczej dedykowaną Panu Profesorowi, pt. *Hominum Causa Omne ius Constitutum - In Honour of Bogusław Banaszak. Selected Essays* (vol. 15). Dzień zakończyła kolacja, urozmaicona pokazem tańca towarzyskiego.

W trzecim, ostatnim dniu konferencji odbyły się IV i V sesja plenarna, a obradom przewodniczył prof. dr hab. Andrzej Szymt. W ramach IV sesji swoje wystąpienia przedstawił: prof. Dr. Dr. h.c. mult. Herbert Schambeck - *Das Volksbegehren und seine Bedeutung für das Staatslehre und das Staatsrecht*; prof. Bogusław Banaszak - *Możliwość uchylenia lub zmiany postanowienia Prezydenta w sprawie zarządzenia referendum ogólnokrajowego*. Na ostatnią, V sesję plenarną, zaplanowano dyskusję plenarną i rzeczywiście stała się ona okazją do wymiany poglądów, polemiki i formułowania wniosków wynikających ze spojrzenia na instytucję referendum z perspektywy doświadczeń i regulacji prawnych przyjętych w wybranych europejskich państwach. Zamknięcia konferencji i pożegnania gości dokonał prof. B. Banaszak, który wyraził nadzieję, że Zielonogórskie Spotkania Konstytucjonalistów na trwałe wpiszą się w kalendarz wydarzeń naukowych UZ i staną się „magnesem” przyciągającym znawców i pasjonatów prawa konstytucyjnego z kraju i Europy.

Warto wspomnieć, iż pokłosem, ale też kontynuacją rozważań, które miały miejsce podczas konferencji jest książka pt. *Aktualne problemy referendum* (Redakcja: Beata Tokaj, Anna Feja-Paszkiwicz, Bogusław Banaszak), wydana przez Krajowe Biuro Wyborcze (Warszawa 2016 r.). Zawarte w książce opracowania podzielono na trzy działy (I. Ogólne problemy referendum i referendum ogólnokrajowe; II. Referendum za granicą; III. Referendum lokalne), a przedmiotem uwag autorów stały się zarówno kwestie teoretyczne dotyczące instytucji referendum, jak też wybrane kwestie budzące wątpliwości praktyków. W efekcie powstała publikacja dająca asumpt do pogłębionej refleksji nad współczesnym kształtem referendum w płaszczyźnie krajowej oraz do analizy prawnoporównawczej.

Anna Feja-Paszkiwicz

Anna Feja-Paszkiwicz

OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ KARIERY 2016

Monika Rutkowska

Biuro Karier

Od 17 do 20 października br. Biuro Karier kolejny raz zorganizowało na naszej uczelni Ogólnopolski Tydzień Kariery - coroczną akcją Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych, mającą na celu inspirowanie lokalnych inicjatyw i działań na rzecz rozwoju poradnictwa zawodowego. Tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem *Bądź autorem swojej kariery*. Hasło jest wskazówką, że decyzje edukacyjno-zawodowe powinniśmy podejmować świadomie i samodzielnie, biorąc pod uwagę i analizując swoje cele, okoliczności

dali eksperci ds. rekrutacji i rynku pracy z firmy IDEA HR. we wtorek 18 października podczas warsztatu pt. *Rozmowa rekrutacyjna, czyli nie taki diabeł straszny*.

W środę 19 października odbyła się uroczysta inauguracja II edycji Perceptus IT Security Academy na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki. Firma Perceptus po raz drugi będzie organizowała cykl wykładów oraz warsztatów praktycznych, poświęconych tematyce bezpieczeństwa informatycznego. Akademia jest przeznaczona dla studentów ambitnych, dla których ważny jest rozwój zawodowy, chcących uzyskać specjalistyczną wiedzę o najnowszych osiągnięciach technologicznych, a także zdobyć praktyczną wiedzę i cenne doświadczenie.

FOT. BIURO KARIER

i warunki, przy profesjonalnej pomocy doradcy zawodowego. W związku z tym, przygotowaliśmy ciekawe warsztaty i wykłady otwarte dla studentów, którzy chcieliby nabyć nowe kompetencje i umiejętności pożądane przez pracodawców.

W poniedziałek 17 października br. w naszym Informatarium przy al. Wojska Polskiego 69, dyżur pełniły koordynatorki programów: Erasmus i MOST, podczas którego udzielały zainteresowanym informacji, jak wyjechać na semestr na inną uczelnię lub za granicę. W holu budynku A-16 oferowała pracę naszym studentom firma Call Center Dynamic Sales S.A. Równolegle na Kampusie A odbyła się prezentacja *Przyszłość doradztwa finansowego w Polsce*, przygotowana przez Szymona Gruszkę z firmy doradczej Platinum Eye, który zachęcał studentów Wydziału Ekonomii i Zarządzania do rozpoczęcia kariery zawodowej w branży finansowej.

Rozmowa kwalifikacyjna to stresujący moment, ale na szczęście można się do niej przygotować i uniknąć ewentualnych potknięć. Na co uważać i o czym absolutnie nie można zapomnieć, na to pytanie i wiele innych odpowia-

Natomiast w czwartek, 20 października br. w Kampusie B podczas „Warsztatu Rozwoju Zawodowego” przygotowano przez doradców kariery z Fundacji od A do Z, uczestnicy mieli okazję do zidentyfikowania swojego potencjału zawodowego oraz określenia własnej drogi zawodowej. Kolejną naszą propozycją był wykład otwarty *Oko w oko z rekruterem, czyli jak dobrze wypaść na rozmowie rekrutacyjnej*, skierowany do osób zaczynających przygodę z rynkiem pracy - studentów i absolwentów, którzy chcieliby poszerzyć swoją wiedzę w zakresie tego, jak pisać CV, jak skutecznie szukać pracy, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej, czy jak poradzić sobie ze stresem.

Mamy nadzieję, że czas poświęcony na uczestnictwo w OTK 2016' nie był dla studentów czasem straconym. Naszym celem było promowanie wśród studentów świadomego planowania rozwoju własnej kariery.

ŚWIATOWY TYDZIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI 2016

Monika Rutkowska

Biuro Karier

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości (Global Entrepreneurship Week) to ogólnoswiatowa inicjatywa promująca przedsiębiorczość, w Polsce organizowana jest od 2008 r. Ta międzynarodowa kampania ma promować świadomy rozwój, aktywną postawę wobec życia i podejmowanie biznesowych inicjatyw. To również święto tych, którzy nie boją się ryzyka i przelamują bariery. Wzorem lat ubiegłych w dniach od 14 do 17 listopada br. Biuro Karier UZ, jako lokalny partner projektu, zorganizowało cykl konsultacji z ekspertami z zakresu działalności gospodarczej oraz warsztaty i wykład dla studentów i absolwentów naszej uczelni.

Studenci mieli możliwość zasięgnąć porady jak założyć działalność gospodarczą u specjalistów z Biura Przedsiębiorczości i Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Zielona Góra oraz dowiedzieć się, w czym może pomóc Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Następnie ekspert z Lubuskiego Funduszu Pożyczkowego działającego przy Agencji Rozwoju Regionalnego oraz Lubuskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych podpowiadał, jakie należy spełnić warunki, aby ubiegać się o pożyczkę z projektu: Dodaj pieniądze do pomysłu, który jest skierowany do osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej i zainteresowanych wsparciem finansowym właśnie w formie preferencyjnych pożyczek. Natomiast Inspektor

z Okręgowej Inspekcji Pracy w Zielonej Górze w pigułce podawał najważniejsze informacje o prawie pracy. Animator z Ośrodka Wsparcia i Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze wyjaśniał studentom co to jest III sektor, czym różni się fundacja od stowarzyszenia oraz czy społecznik może zarabiać i czy w organizacji pozarządowej można zrobić karierę.

Studenci wzięli również udział w bardzo interesującym spotkaniu pt. Ile kosztuje, a ile może kosztować godzina Twojego życia z przedstawicielem rady Fundacji PLATINUM FOUNDATION, który pracował w 20 krajach na całym świecie. Ze studentami podzielił się swoją rozległą wiedzą i doświadczeniem, a także udzielił odpowiedzi na nurtujące pytania: dlaczego większość studentów ma problem ze znalezieniem pracy po zakończeniu studiów? Jakie umiejętności warto nabywać by być cenionym na rynku pracy teraz i w przyszłości? Jak skutecznie zacząć łączyć teorię z praktyką oraz jak osiągnąć sukces?

Kolejną naszą propozycją były warsztaty: pierwszy - Efektywne planowanie-zarządzanie sobą w czasie przygotowany przez ekspertów rynku pracy z Fundacji od A do Z lub drugi - Komunikacja interpersonalna a sukces na rynku pracy poprowadzony przez doradców zawodowych.

Mamy nadzieję, że wszyscy studenci, którzy odwiedzili nasze biuro w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości, z sukcesem wejdą w świat biznesu i będą reklamować naszą pomoc wśród swoich kolegów, aby i oni w przyszłym roku skorzystali z naszych konsultacji.

FOT. BIURO KARIER

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Politologia religii. Ukończony pierwszy cykl projektu naukowego Pracowni Badań nad Mniejszościami Narodowymi i Etnicznymi w Instytucie Politologii

W ramach projektów naukowych realizowanych przez Pracownię Badań nad Mniejszościami Narodowymi i Etnicznymi, działającą w strukturze Instytutu Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego, ukończony został pierwszy cykl badań w zakresie politologii religii. Projektem kierował dr hab. Ryszard Michalak, prof. UZ. Szczegółowe elementy, opublikowane następnie - po recenzjach zewnętrznych - przez Wydawnictwo Morpho w formie książek, noszą tytuły:

- 1) *Religijne determinanty polityki* - wydana w 2014 roku (ss. 227);
- 2) *Polityka jako wyraz lub następstwo religijności* - wydana w 2015 roku (ss. 411);
- 3) *Implementacja zasad religijnych w sferze politycznej* - wydana w 2016 roku (ss. 240).

W projekcie uczestniczyło łącznie przeszło czterdziestu badaczy, reprezentujących kilkanaście ośrodków naukowych w Polsce. Wszystkie tomy w wersji pdf są dostępne na stronie internetowej: <http://www.ip.uz.zgora.pl/index.php/badania-naukowe/politologia-religii>. Niekomercyjny charakter projektu w założeniu służyć miał popularyzacji *politologii religii* jako subdyscypliny nauk o polityce.

W kolejnym cyklu badań w obszarze *politologii religii* podjęte zostały prace dotyczące m.in. różnych odston polityki wyznaniowej w Polsce i w Europie.

Pracownia, którą kieruje dr hab. Stefan Dudra, prof. UZ, prowadzi ponadto badania w obszarze spraw związanych z kwestiami narodowościowymi i wyznaniowymi. Efektem tych prac są m.in.: pięć numerów periodyku naukowego „Przegląd Narodowościowy - Review of Nationalities” (6 pkt MNiSW), seria: *Lemkowie, Bojkowie, Rusini* oraz angielskojęzyczne prace zbiorowe wydane w Sztokholmie w 2015 roku i w Chicago w roku 2016. Pracownia współpracuje z kilkunastoma ośrodkami naukowymi w Polsce i zagranicą oraz z Komisją Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Więcej: <http://www.ip.uz.zgora.pl/index.php/o-instytucie/pracownia-badan-nad-mniejszosciami-narodowymi-i-etnicznymi>.

Andrzej Piasecki, Ryszard Michalak, Polski 1945-2015. Historia polityczna, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, Warszawa 2016,

B5, oprawa miękka, s. 426, ISBN: 978-83-01-18692-0

W 2016 roku nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN ukazała się książka autorstwa profesora Andrzeja Piaseckiego z Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz dr hab. Ryszarda Michalaka, prof. UZ pt. *Polski 1945-2015. Historia polityczna*.

Prezentowana publikacja składa się z ośmiu głównych części: *Bez suwerenności, praworządności, demokracji 1945-1956* 2. *Niepokoje w czasach stagnacji 1957-1970* 3. *Dekada rozwoju i kryzysu 1971-1980* 4. *Reglamentowanie wolności 1981-1988* 5. *Spokojna transformacja 1989-1995* 6. *Stabilizacja i integracja 1996-2005* 7. *Modernizacja z konsolidacją 2006-2011* 8. *Polska syta i Polska zbuntowana 2012-2015*. Narracja ma charakter chronologiczno-problemowy. W założeniu autorów książka jest podręcznikiem akademickim, dlatego zamieszczono w niej odwołania do niezbędnej literatury, liczne teksty źródłowe oraz materiały graficzne.

Fragmety recenzji:

Joanna Dzwonczyk, politolog, (profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie): - Podkreślić przy tym należy erudycję Autorów, jak też znajomość literatury przedmiotu oraz umiejętność wykorzystywania źródeł nie tylko stricte historycznych, ale i z różnych dziedzin nauk społecznych - politologii, socjologii czy psychologii społecznej. [...] Monografia napisana jest w sposób konsekwentny i zwarty, a nadana jej przez Autorów struktura wskazuje na głębokie przemyślenie i uporządkowanie problematyki, jak też pozwala wysoko ocenić warsztat badawczy, którym się posługują [...]. Odnosząc się do strony językowej recenzowanej monografii podkreślić należy, że wywód prowadzony jest w sposób spójny, logiczny.

Joanna Wojdon, historyk (profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego): - Autorom udało się zachować dystans do opisywanych wydarzeń, postaci i zjawisk. Unikają przy tym narzekania i moralizatorstwa. Należy podkreślić, że analizowana monografia oparta jest o solidne badania naukowe. Uwzględnia najnowsze ustalenia historyków, politologów i socjologów. [...] Ciekawym zabiegiem jest przywołanie w kapsułach wybranych - a przy tym nieoklepanych - tekstów źródłowych, w tym zwłaszcza relacji uczestników wydarzeń. Takie oddanie głosu świadkom historii znakomicie urozmaica tekst, pozwala pokazać różne punkty widzenia oraz perspektywę osobistą, a także wprowadzić do naukowej monografii narrację bardziej potoczną, emocjonalną.

Monika Kaczor, Etyka społeczna we współczesnych przekazach prasowych, B5, oprawa twarda, s. 262, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-227-3

Celem pracy jest ustalenie językowej specyfiki etyczno-społecznych podstaw życia społecznego, gospodarczego i politycznego, utrwalonych w faktach językowych. Kontekstowe użycie wspomnianych pojęć posłużyło do wydobycia i zrekonstruowania etyczno-społecznego wymiaru życia człowieka w jego różnych ob-

szarach oraz wskazania na te elementy, które są niezbędne w kształtowaniu i podtrzymywaniu moralnego porządku życia społecznego. Jest to próba zrozumienia *etyki społecznej* jako zjawiska wyrażonego w języku, a nie chęć jego wyczerpującego opisu. Punktem wyjścia do poszukiwania rozumienia wybranych pojęć z etyki społecznej były opracowania słownikowe. Ponieważ analizowany materiał prasowy obejmuje czasy współczesne, wybór słowników został ograniczony do tych, które utrwalają aktualne rozumienie znaczeń leksemów ważnych dla moralnego porządku społecznego. Dla analizy kontekstów pojęć etyczno-społecznych w tekstach prasowych ważny jest sposób ich słownikowego opisu. Na podstawie kształtu definicji tych pojęć można zrekonstruować ich obraz i odtworzyć strukturę znaczeniową utrwaloną w zarejestrowanych kontekstach słownikowych. Odwoływanie się do ujęć leksykograficznych jest ważne, ponieważ mówią one wiele o znaczeniu, użyciu pojęć ważnych dla etyki społecznej, co pozwala zrozumieć określone fakty językowe opisane we współczesnych przekazach prasowych.

Joanna Gorzelana, Swoistość stylistyczno-językowa poezji religijnej okresu oświecenia, B5, oprawa twarda, s. 434, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-250-1

W niniejszej pracy przedstawiam specyfikę językowo-stylistyczną polskiej poezji religijnej epoki oświecenia. Ogólnym celem rozprawy jest zweryfikowanie tezy mówiącej o znikomej obecności w obrębie stylu artystycznego

oświecenia nurtu poezji religijnej. Teza ta, szczególnie podkreślana w czasach PRL-u, zdaje się stereotypowo przedstawiać obraz polskiego oświecenia. Szczegółowa analiza poezji tej epoki pozwala wyodrębnić wyraźny nurt poezji religijnej. Reprezentowany jest on przez autorów zarówno wczesnego, jak i dojrzałego oświecenia. Drugim - szczegółowym celem - jest określenie podstawowej wiązki cech stylowych oświeceniowej liryki religijnej. Po trzecie, zamierzam określić główne eksponenty językowe wspomnianej wyżej wiązki cech stylowych. Przyjmuję, że mogą one przynależać do różnych warstw języka, np. gramatyki lub leksyki. W związku z tym, że nie ukazała się dotychczas praca ujmująca całościowo styl poezji religijnej oświecenia, uznałam za istotne szczegółowe wyliczenie eksponentów określonych cech stylowych tej poezji. W tym sensie praca ma swoisty cel rejestrująco-opisowy. I wreszcie czwartym, wyznaczonym przeze mnie, celem jest częściowa charakterystyka swoistości językowo-stylistycznej poszczególnych autorów epoki w zakresie poezji religijnej.

Marzena Jasiewicz, Oryna Słobodzian-Ksenicz, Przewodnik do ćwiczeń z fizyki budowlanej dla studentów Instytutu Inżynierii Środowiska, A4, oprawa miękka, s. 46, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-254-9

Zastosowanie w budownictwie materiałów, elementów i tworzyw sztucznych wymaga doskonałej znajomości ich właściwości fizycznych, a stosowa-

nie różnorodnych rozwiązań technicznych musi poprzedzać badanie procesów fizycznych. Całościowo wiedzę fizycznej związanej z budownictwem nosi nazwę fizyki budowli. W zakres badań fizyki budowli wchodzi takie dziedziny jak: termodynamika (zagadnienia związane z ciepłem i z jego przepływem), higrometria, wilgotność w przegrodach i powietrzu, akustyka, ochrona i walka z hałasem, optyka, oświetlenie pomieszczeń światłem sztucznym i słonecznym (zyski ciepła od słońca). Oddajemy do rąk studentów Instytutu Inżynierii Środowiska pierwsze opracowanie przewodnika, w którym zawarte są podstawowe wiadomości z zakresu ochrony cieplnowilgotnościowej. Podstawowym celem przewodnika jest zgromadzenie danych (wzory, wykresy, tablice oraz przykładowe obliczenia związane z tematyką rozdziałów) niezbędnych do przeprowadzenia obliczeń cieplnowilgotnościowych i oceny ich wyników. Opracowanie prezentuje stan prawny na luty 2016 roku.

Mariusz Jenek, Stan warstwy wierzchniej części maszyn po skrawaniu ostrzami z powłokami PVD. Monografia, B5, oprawa miękka, s. 190, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-269-3

Obecnie prace badawcze koncentrują się głównie na zagadnieniach związanych ze strefą tworzenia wióra, trwałością narzędzi oraz wydajnością procesu. W znacznie mniejszym stopniu prowadzone są badania związane

z określeniem wpływu procesu skrawania na zmiany stanu warstwy wierzchniej obrabianych części maszyn. W pracy przeanalizowano proces kształtowania właściwości warstwy wierzchniej (tj. chropowatość, umocnienie, naprężenia własne) elementów obrobionych podczas toczenia wykończeniowego ostrzami z naniesionymi powłokami. Przedstawiono wyniki badań określające wpływ powłok PVD na ostrzu na właściwości eksploatacyjne elementów obrobionych tymi narzędziami.

zebrała Ewa Popitka
Oficyna Wydawnicza

SŁAWOMIR ĆWIEK, STRAŻNICY, 2014, SERIGRAFIA, 100 X 70 CM

